



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Bajai Óvodaigazgatóság

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2023



Készítette, kiegészítette, egységes szerkezetbe szerkesztette
a Bajai Óvodaigazgatóság 2015. 09 .01- n elfogadott Pedagógiai Programja alapján :

Kovácsné Szabó Edit

igazgató

2023.09.01



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



*„Nem az a feladatunk, hogy a felnövekvő generációnak meggyőződéseket közvetítsünk. Hozzá kell segítenünk, hogy a saját ítélő erejét, a saját felfogóképességét használja. Tanuljon meg a saját szemével nézni a világban.
(...)*

(Rudolf Steiner)

„Unterricht füllt den Kopf nur mit Informationen, aber Bildung steigert ihn.“ Es gibt nicht Quantität, sondern Qualität. Es hilft einer Rose, eine echte Rose zu werden. Und dass ein Kind sich selbst findet und entfaltet.“

„Učenje samo puni glavu informacijama, a obrazovanje ih povećava. Ne daje kvantitetu, nego kvalitetu. Pomaže ruži da postane prava ruža. I da se dijete samo pronade i razvije.“



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Bajai Óvodaigazgatóság
OM:201655
6500 Baja, Oltványi utca 14.
E- mail: bajaiovi@gmail.com



Intézmény OM azonosítója: 201655	Készítette: <i>Kovácsné Szabó Edit</i> Kovácsné Szabó Edit
Legitimációs eljárás	
Az óvoda Pedagógiai Programját a nevelőtestület a 2011. évi CXCV. tv. 25. § (4) bekezdésében biztosított döntési hatáskörében 2/2023. határozatszámom elfogadta.	
<i>Fülepé Viktor Zsuzsanna</i> Nevelőtestület nevében	
A nevelőmunkát segítő alkalmazottak: <i>Urbánosi Edit</i> Nevelőmunkát segítő alkalmazottak nevében név aláírás	
<u>Tájékoztatásul megkapják:</u> A szülői szervezet /közösség nevében a 2011. évi CXCV. tv. 25. § (4) bekezdésében biztosított jogok alapján <i>Skelpal - Urbánosi Edit</i> Szülői Szervezet elnöke	

Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Bajai Óvodaigazgatóság
OM:201655
6500 Baja, Oltványi utca 14.
E- mail: bajaiovi@gmail.com



A Bajai Óvodaigazgatóság Pedagógiai Programjában megfogalmazott- 20/2012. (VII. 31.) 128. § (8) bck. –
Egészségfejlesztési Programot támogatom.

Dátum: 2023.09.01.

.....
ph.

Dr. Fehér Pálma

Intézményvezetői nyilatkozat

Az intézmény felelős vezetőjeként nyilatkozom, hogy a Bajai Óvodaigazgatóság Pedagógiai Programjában szereplő rendelkezések érvénybelépésével a fenntartóra, a munkáltatóra többletkötelezettség nem hárul.

.....
igazgató
PH

A dokumentum jellege a 20/2012. EMMI rendelet
82. § (3) bekezdése alapján: Nyilvános

Megtalálható: www.bajaiovi.hu

Érvényes és hatályos:

A kiürítés napjától visszavonásig.

Verziószám: 1/ 2023.

Készült:5 eredeti példányban

Iktatószám: I-74/2023



Tartalomjegyzék

TÖRVÉNYI ELŐÍRÁSOK.....	7
I. INTÉZMÉNYI ADATOK.....	8
Az Intézmény, jellemző adatai.....	8
Tagóvodák.....	8
Az Intézmény működésének meghatározása.....	10
II. HELYZETELEMZÉS.....	11
Gyermekekép.....	11
Óvodakép.....	12
Személyi feltételek.....	13
Az óvoda szerkezete.....	13
III. AZ ÓVODAI NEVELÉS.....	15
Az óvodai nevelés célja.....	15
Az óvodai nevelés feladatai.....	16
IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE.....	21
Szervezeti és időkeret.....	21
Napirend, Heti rend.....	21
Csoportszervezés.....	25
V. A NEVELÉS ALAPVETŐ KERETEI.....	26
Az egészséges életmódra nevelés.....	26
Az érzelmi, az erkölcsi, értékorientált közösségi nevelés.....	30
Az anyanyelvi, - az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	34
VI. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI.....	39
Játék.....	39
Munka jellegű tevékenységek.....	43
Tanulás.....	46
VII. A GYERMEKI TEVÉKENYSÉG TARTALMA.....	50
Vers- mese.....	50
Ének, zene, énekes játék, gyermektánc.....	53



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Rajzolás, mintázás, kézimunka.....	57
Mozgás.....	61
A külső világ tevékeny megismerése.....	65
Környezeti tartalmú tapasztalatok.....	65
Matematikai tartalmú tapasztalatok.....	69
Nemzetiségi nevelés és a nemzetiség kultúrájának és nyelvének ápolásával járó feladatok.....	71
VIII. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK	75
Különleges bánásmódot igénylő gyermekek.....	75
Tehetséggondozás.....	77
Integrált nevelés fejlesztő programja.....	80
IX. AZ ÓVODÁBA és AZ ISKOLÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI.....	84
A fejlődés jellemzői óvodás kor végére.....	85
X. AZ ÓVODA BELSŐ KAPCSOLATRENDSZERE.....	92
XI. KAPCSOLAT A CSALÁDDAL.....	96
XII. KÜLSŐ KAPCSOLATAINK.....	100
Kapcsolat a bölcsődével.....	100
Kapcsolat az általános iskolával.....	101
Egyéb intézményekkel.....	101
XIII. GYERMEKVÉDELEMI ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGI FELADATOK AZ ÓVODÁBAN.....	104
XIV. HAGYOMÁNYOK, ÜNNEPEK ÓVODÁINKBAN.....	107
XV. ÓVODAI DOKUMENTUMOK	109

Melléklet 1.: Szervezetfejlesztés a Bajai Óvodaigazgatóság Óvodáiban TÁMOP-3.1.11-12/2 Óvodafejlesztési pályázat megvalósítása.....112

Melléklet 2.:Egészségfejlesztési Program.....135



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



TÖRVÉNYI ELŐÍRÁSOK

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 790/2021. (XII. 27.) Korm. rendelet egyes közneveléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (Műkr.)
- 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve
- 32/2012.(X.8.) EMMI rendelet a Sajátos Nevelési Igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és az SNI Tan. Isk. Okt. R. kiadásáról.
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. Rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

Magyarázat: a nemzetiségi nevelésre vonatkozó bekezdések *dőlten* szedettek.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



I. INTÉZMÉNYI ADATOK

Intézménynév: Bajai Óvodaigazgatóság

Székhelye: 6500 Baja, Oltványi u. 14.

Intézmény vezetője: Kovácsné Szabó Edit

E-mail: bajaiovi@gmail.com

Fenntartó: Baja Megyei Jogú Város Önkormányzata, Baja Szentháromság tér 1.

Telefon: 79/527-100

Tagóvodák:

- Bajai Óvodaigazgatóság Petőfi utcai Tagóvodája OM: 201655 003
 - Az óvoda székhelye: 6500 Baja, Petőfi S. utca 6-8.
 - Telefonszáma: 79/420-790
 - E-mail címe: ovodapetofi@gmail.com
 - Tagóvoda vezető: Bócsa Barnabásné

- Bajai Óvodaigazgatóság Lőkert sori Tagóvodája OM: 201655 004
 - Az óvoda székhelye: 6500 Baja, Lőkert sor 78.
 - Telefonszáma: 79/326-050
 - E-mail címe: lokertovoda@gmail.com
 - Tagóvoda vezető: Marusáné Jarmaczki Ágnes



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Bajai Óvodaigazgatóság Damjanich utcai Tagóvodája OM: 201655 005
 - Az óvoda székhelye: Baja, Damjanich utca 40.
 - Telefon: 79/322-043
 - E-mail címe: damjanichutcaiovoda@gmail.com
 - Tagóvoda vezető: Bach-Nyiraty Brigitta
- Bajai Óvodaigazgatóság Kinizsi utcai Tagóvodája OM: 201655 006
 - Az óvoda székhelye: Baja, Kinizsi u. 1/b.
 - Telefon: 79/321-427
 - E-mail címe: kinizsiovi@gmail.com
 - Tagóvoda vezető: Szikinger Etelka
- Bajai Óvodaigazgatóság Bernhart utcai Tagóvodája OM: 201655 007
 - Az óvoda székhelye: 6500 Baja, Bernhart S. utca 94.
 - Telefonszáma: 79/323-146
 - E-mail címe: bernhartovi@gmail.com
 - Tagóvoda vezető: Nánai- Nagyné Débics Andrea
- Bajai Óvodaigazgatóság Templom utcai Tagóvodája OM: 201655 008
 - Az óvoda székhelye: Baja, Templom utca 15.
 - Telefon: 79/325-432
 - E-mail címe: templom.ovoda@gmail.com
 - Tagóvoda vezető: Pálné Gugán Emília



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Bajai Óvodaigazgatóság Kiscsávolyi Tagóvodája OM: 201655 009
 - Az óvoda székhelye: Baja, Szegedi út 14.
 - Telefon: 79/326-174
 - E-mail címe: kiscsavoly.ovoda@gmail.com
 - Tagóvoda vezető: Balogh Anikó
- Bajai Óvodaigazgatóság Újvárosi Tagóvodája OM: 201655 010
 - Az óvoda székhelye: 6500 Baja, Kodály Zoltán utca 31.
 - Telefon száma: 79/200-547
 - E-mail címe: ujvarosiovi.baja@gmail.com
 - Tagóvoda vezető: Bernáth Zita

Intézmény működése:

Önállóan működő gazdálkodási szerv, pénzügyi-gazdasági feladatait Baja Megyei Jogú Város Önkormányzata látja el.

Intézmény feladatai:

- Óvodai nevelés, ellátás
- Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, ellátása
- Nemzetiségi óvodai nevelés, ellátás



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



II. HELYZETELEMZÉS

Baja Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2012. 05. 30. napján 212/2012.(V.30.) Kth. sz. határozata alapján 2012. 07. 01-től létrehozta a Bajai Óvodaigazgatóság nevű intézményét. Az önállóan működő óvoda három tagintézményben, kilenc feladat ellátási hellyel működött és a város valamennyi önkormányzati fenntartású-korábban ÁMK-ban lévő- óvodáját magába foglalta.

A Bajai Óvodaigazgatóság napjainkban 8 tagóvodát foglal magába.

A nevelőtestület azonos célokért azonos elvek alapján, változatos módszerekkel dolgozik, szakképzett dajkák és pedagógiai asszisztensek segítségével.

Gyermekkép

A Bajai Óvodaigazgatóság elkötelezett híve a gyermekek egyéni fejlesztésének, fejlődésének segítésének, melyek által minden gyermek eljut az iskolakezdéshez szükséges értelmi, lelki, szociális és testi fejlettséghez.

FELADATUNK NEHÉZ, DE NAGYON SZÉP: AZ EMBERNEVELÉS!

Nevelőtestületünk minden tudásával a nevelőmunka minden területén biztosítja a gyermeki személyiség tiszteletét, elfogadását, szeretetét, megbecsülését.

Mindezek tudatában külső, belső környezetünket úgy alakítjuk, hogy az családias, értékeket, érzelmeket sugárzó legyen. Legfőbb törekvésünk, hogy a ránk bízott kisgyermek az óvodában töltött 3-4 évüket boldogan, kiegyensúlyozottan, biztonságban éljék. Mindent megteszünk azért, hogy a szülő nyomon követhesse gyermeke óvodai fejlődését, megfigyelhessen, kérdezhessen, kérhessen, javasolhasson, kezdeményezzen. A nevelés aktív közreműködője legyen.

Nem csak az egészséges gyermeknek van joga a boldog gyermekkorhoz, ezért mi felvállaljuk azoknak a különleges bánásmódot igénylő kisgyermeknek a gondozását, fejlesztését, akik közösségben foglalkoztathatók.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



A gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vétele mellett, a gyermeki személyiség kibontakoztatásán keresztül, az esélyegyenlőségek megteremtése érdekében:

- a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztését,
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését, fejlődésük segítségét,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekek gondozását, fejlesztését fontos feladatunknak tekintjük.

Törekszünk, a gyermekközpontú, gyermeki személyiség kibontakoztatására, az óvoda-iskola átmenet megkönnyítésére, elősegítve a nemek társadalmi egyenlőségének megvalósítását és az ezzel kapcsolatos előítéletek lebontását, biztosítva a szabad játék kitüntetett szerepét.

Befogadó nevelési szemlélettel, integrált szervezéssel egyenlő esélyt teremtünk valamennyi bennünket választó család óvodás korú gyermeke számára.

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló intézményi nevelés-oktatása:

Az intézményes óvodai nevelésben való részvétel kötelezettsége alól felmentett gyermek szülője számára az óvoda biztosítja a tanácsadás, konzultáció lehetőségét [Mükr. 75. § (5) bek.].

A nemzeti etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek nevelésében támogatjuk a befogadás lehetőségét, a kisebbségi önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

Az óvodai nevelésnek támogatnia kell a nemzetiségi nyelv, kultúra és önazonosság megőrzését és erősítését, a hagyományok és szokások ápolását, megélését és továbbörökítését, valamint a nemzetiségi identitás megalapozását. Az óvoda kiemelt feladata a nemzetiségi másodnyelvi nevelés, mely során a spontán és tervezett nyelvi szituációkban utánpótlásra alapozva, állandó tevékenykedés közben hallhatják és használhatják a nyelvet.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Óvodakép

Óvodánk biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit a személyi, tárgyi és szakmai feltételek biztosításával.

A beíratott gyermekek számára megteremtjük az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes légkört a befogadás változatos módszereivel.

Óvodai nevelésünk középpontjában a gyermek áll. Az ember egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre. Olyan gyermek nevelése a célunk, aki érzelmileg kiegyensúlyozott, kötődik környezetéhez és jól tájékozódik abban. Az új és ismeretlen iránt nyitott és fogékony, önmagát illetve másokat elfogad és értékelni tud, érdeklődési körének megfelelően a tevékenységek aktív résztvevője.

Hisszük, a gyermekek számára fontos, hogy szeressék, hogy meghallgassák őket, hogy figyeljenek rájuk. Mindez befolyásolja személyekhez kötődésüket, tevékenységeiket, viselkedésüket. Szükséges, hogy szülő és óvónő együtt fáradozzon a gyermekek fejlesztésén.

Az óvodai élet mindennapjaiban a gyermekek érdekét mindennél előbbre tartjuk.

Ha igazán odafigyelünk rájuk és tiszteljük őket, akkor őszinte lesz minden megnyilvánulásuk, és egyéniségüket fel nem adva válnak EMBERRÉ!

A Bajai Óvodaigazgatóság valamennyi óvodájában érvényesülnek a különböző innovatív pedagógiai törekvések, mivel az alapprogram biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek és széles körű módszertani szabadságának érvényesülését.

Az óvodai nevelési program az Alapprogramra épül, amelynek szakmailag összehangolt rendszere a biztosíték arra, hogy az egyes intézmények szakmai önállósága, az óvodai nevelés sokszínűsége mellett érvényesülnek azok az általános igények, amelyeket az óvodai neveléssel szemben a társadalom a gyermek érdekeinek figyelembevételével megfogalmaz.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Személyi feltételek

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.

Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.

A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a nemzetiségi óvodai nevelés célkitűzéseit.

A migráns gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Az óvoda szerkezete

A gyermekek gondozására, nevelésére 36 óvodai csoport áll rendelkezésünkre, 8 feladatellátási helyen.

A gyermekek három évig ugyanabban a csoportban élik óvodás életüket. A csoportok szerkezete - a gyerekek életkorát tekintve a szülők igénye és a körülmények változása (beiratkozók létszáma, csoportlétszám változása) alapján homogén és heterogén is lehet. Mindkét csoportszervezésben a fejlesztés tartalma maradéktalanul megvalósítható.

Lehetőség szerint a szülői igényeket figyelembe vesszük a gyermekek csoportba sorolásánál.

A különleges bánásmódot igénylő, a hátrányos, valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket integráltan neveljük.

Nemzetiségi nevelés 3 feladatellátási helyen folyik:

- *Bajai Óvodaigazgatóság Damjanich utcai Tagóvodája OM: 201655 005*
- *Bajai Óvodaigazgatóság Kinizsi utcai Tagóvodája OM: 201655 006*
- *Bajai Óvodaigazgatóság Templom utcai Tagóvodája OM: 201655 008*



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



III. AZ ÓVODAI NEVELÉS

Az óvodai nevelés célja

A 3-7 éves gyermek eltérő fejlődési ütemének és érési jellemzőinek szem előtt tartásával a gyermeki személyiséghez igazított pedagógiai módszerek alkalmazásával, játékos keretek között alakuljon:

- az egészséges sokoldalú személyiség
- gyermekek környezettudatos szemlélete
- a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi- lelki, szociális, értelmi érettség
- sikerorientált, a környezetben jól eligazodó, problémájára - aktívan közreműködve- saját megoldást találó, jó kapcsolatteremtő képességekkel rendelkező gyermekek nevelése
- a fenntartható fejlődés értékeinek átadása
- a néphagyomány ápolás és a természetszeretet átörökítése a gyermek érzelmein át, a családok aktív együttműködésével
- a gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartása és kielégítése
- a kreativitás előtérbe helyezése, tehetség- és a kompetenciaérzés kialakítása

a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek:

- A sajátos nevelési igényű gyermekeknél érvényesüljenek a gyermekeket megillető jogok, és csökkenjenek a sajátosságokból adódó különbségek
- A tehetséges gyermek átlag feletti speciális egyéni képességei kerüljenek felszínre és intenzíven fejlődjenek



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- A hátrányos helyzetű gyermekek összehangolt integrált nevelése révén, az esélyeik növekedjenek, az indulási hátrányaik csökkenjenek, az iskolába valóátmenet zökkenő mentesebbé váljon
- *Az óvodai nevelés magába foglalja a nemzetiségi hagyományok, szokások továbbörökítését, valamint a nemzetiségi identitás megalapozását és fejlesztését.*
- *Az óvoda mindkét nyelven, a nemzetiség nyelve és a magyar nyelv fejlesztését szolgálja. Az óvodai élet tevékenységi formáiban a két nyelv használata érvényesül. A két nyelv használatának aránya 50-50%.*

Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés feladata valamennyi intézményben, alapvetően a gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítése, ezen belül:

- az érzelmi, az erkölcsi, értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi,- értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása,
- az egészséges életmód alakítása,
- a környezettudatos magatartás, a környezetvédelem és megóvás, valamint a fenntarthatósághoz kapcsolódó szokások kialakítása
- *a nemzetiségi óvodai élet megszervezésében a két nyelv használata érvényesül*
- *a két nyelv használatának arányát az intézménybe járó gyermekek nyelvismerete alapján alakítjuk*
- *a nyelvi nevelést a gyermekek életkorához igazítjuk*
- *a kétnyelvű nevelést a testi, lelki és szellemi szükségletek biztosításával, az életkori és egyéni sajátosságokhoz igazodó differenciált fejlesztéssel, a szabad játék kiemelt szerepének hangsúlyozásával, a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek alkalmazásával, az esztétikus és harmonikus környezet, valamint a nemzetiségi nyelvhasználatot ösztönző környezet kialakításával javasolt megvalósítani.*



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- *a kétnyelvű identitástudatot a nemzetiség tárgyi és szellemi kultúrájának ápolásával, megélésével, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő, nemzetiségi és anyaországbéli népi eredetű, értéket képviselő kultúrkinccs alapján, hagyományápolással alapozzuk meg*

Ennek érdekében feladataink:

- A célok eléréséhez szükséges feltételek biztosítása.
- A családokkal való szoros együttműködés, együtt nevelés.
- A fejlesztés tartalmának az egyén fejlődéséhez igazodó tervezése, alakítása.
- A személyiség teljes megismerésére törekvés az optimális fejlesztés érdekében.
- A minőségileg garantált felemelkedés esélyét biztosító óvodai ellátás megteremtése valamennyi gyermek számára.
- A nevelés oktatás színvonalának folyamatos fejlesztése a külső és belső igények, a változások figyelembe vételével.
- A gyermek személyiségének fejlődése érdekében, az ismeretek tárgyilagos, sokoldalú közvetítése.
- A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra- építve változatos tevékenységek biztosítása természeti és társadalmi környezetükről
- Az anyanyelv és a kommunikáció, különböző formáinak hangsúlyozott alakítása nevelő tevékenységünk során.
- Az ingergazdag környezet biztosítja a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartását, a gyermeki kérdések támogatását, a mindennapi anyanyelvi és értelmi nevelést és fejlesztését.
- A spontán szerzett gyermeki tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, bővítése valamint az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Óvodánk tevékenységrendszerével és tárgyi környezetével, a pedagógusok és az óvoda pedagógusok nevelő munkáját közvetlenül segítők személyes példájukkal segítik a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében a szokásos tartalmú és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálás alkalmazása, felzárkóztatása.
- A gyermekek és szülők emberi méltóságának tiszteletben tartása.
- A szociálisan rászoruló hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek differenciált fejlesztése, családok segítése.
- A másság felé fordulás természetessé válásának elősegítése.
- Az óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkciók közvetetten segítik a következő életszakaszba / kisiskolás/ átlépéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatása mellett az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, a gyerekek fejlődésének nyomon követésével.
- A nevelésünkben alkalmazott összehangolt pedagógiai intézkedések a gyermek személyiségéhez igazodnak és biztosítják minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés lehetőségét.
- A gyermek, mindenek felett álló érdekének szem előtt tartása.
- Az élethosszig tartó tanulás megalapozása.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok:

- Az egészséges táplálkozás.
- A mindennapos testnevelés, testmozgás.
- A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek.
- A baleset-megelőzés.
- A személyi higiéné.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- A gyermek testi-lelki épségének megóvása, erkölcsi védelme.
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- Az egészséges életmód, betegségmegelőzés, valamint a biztonságos környezet szokásainak alakítása.
- A gyermek komfortérzetének biztosítása.
- A természetes mozgáskedv fenntartása mellett a társra figyelés fejlesztése, rendszeres mozgással az egészséges életvitel, testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése.
- *az óvodai élet tevékenységformáiban a két nyelv használata*
- *a nemzetiségi lét alapját képező nemzetiségi nyelv, nemzetiségi kultúra átadása*

A nevelőmunkánk eredményeként gyermekeink:

- Kielégíthetik társas szükségleteiket.
- Megvalósíthatják „én-érvényesítő” törekvéseiket.
- Emberi kapcsolataikat pozitív érzelmi töltés jellemzi.
- Közös élményekre épülő közös tevékenységekben vesznek részt.
- Kialakul ön-tudatuk, fejlődik szociális érzékenységük.
- Életkoruknak megfelelő erkölcsi tulajdonságokkal (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, egymás iránti figyelem) és akarat tulajdonságokkal (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat) rendelkeznek.
- Egészségesek, edzettek, alkalmazkodó képesek lesznek.
- Mozgásuk összerendezetté válik.
- Felismerik alapvető testi szükségleteiket, hozzájárulnak azok kielégítéséhez.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Elsajátítják a megfelelő egészségügyi szokásokat.
- Ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére, tisztaságára
- Ismerik a szelektív hulladékgyűjtés célját és gyakorlatának elemeit
- Ismerik és betartják a balesetvédelmi magatartásformákat.
- Szívesen tartózkodnak, tevékenykednek a szabadban.
- Pozitívan viszonyulnak környezetükhöz.
- Rá tudnak csodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, tisztelik és becsülik azt.
- Az óvodáskor végére rendelkeznek azokkal a tulajdonságokkal, melyek lehetővé teszik számukra az iskola megkezdését, és örömmel várják is azt.
- Testi, értelmi, közösségi fejlődésüknek megfelelő iskolatípusba kerülhetnek
- *a kétnyelvű identitástudatot a nemzetiség tárgyi és szellemi kultúrájának ápolásával, értéket képviselő kultúrkinccs alapján, hagyomány ápolással megalapozzuk*

Valamennyi tagóvodára jellemző alapelvek:

- A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, az óvodai nevelés kiegészíti azt, miközben érvényesíti a családokkal való együttműködést.
- A gyermeki személyiséget tisztelet, szeretet, elfogadás, megbecsülés, bizalom és védelem övezi.
- Megvalósul az érzelmi biztonság, otthonos, derűs, szeretetteljes légkör feltétele és mindenkor, minden helyzetben a gyermek érdekeinek figyelembe vétele, és szükségleteinek kielégítése.
- Érvényesül az életkorhoz és az egyéni képességekhez igazodó pedagógiai intézkedések, műveltségterületek közvetítésével, a gyermekek személyiség fejlődésének és egyéni képességeinek kibontakoztatása az egyéni bánásmód elve és az esélyegyenlőség előmozdítása.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelése során megvalósul a tolerancia, a különbözőségek elfogadásának elve, a differenciált képességfejlesztés, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségének megvalósítása.

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

Szervezeti és időkeret

Óvodáinkban a gyermek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekeknek. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét

A napirend igazodik a különböző programokban megfogalmazott feladatokhoz. Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal.

Az óvoda teljes nyitva tartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

Napirend, Hetirend

Napirend, heti rend biztosítja a párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek tervezését, szervezését. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez a gyermek egyéni szükségleteihez, tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre.

A tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítására törekszünk, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.

A napirend lehetőséget ad az óvodai élet egészében az elmélyült tevékenykedésre, a szabad játék kiteljesedésére megfelelő időt biztosít arra, hogy a gyermek minden tevékenységét befejezze,



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



pontosan elvégezze. Figyelembe vesszük a gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítésére fordítható időkeretet.

Így a napirendben vannak rendszeresen ugyanabban az időben végzett tevékenységek, (étkezés, gondozás, mindennapos testnevelés), melyek segítik a gyermeket eligazodni az időben, és nyugalmat, folytonosságot, támaszt biztosítanak. A gondozásnak kiemelt jelentősége van a nevelésben, a kapcsolatépítésben, a gyermekek önállóságának fejlődésének elősegítésében, együttműködve a gondozást végző óvodapedagógusokkal és dajkákkal.

A nyári időszak napirendjét is gondosan és tartalmasan tervezzük meg. Az év közben már kialakított szabályok, szokások, normarendszer megtartásával adjunk lehetőséget a gyermekeknek arra, hogy az évszak örömeit szabadabban élvezze, és kötetlenebb formában biztosítsuk számukra a változatos tevékenységet.

Az évszakokhoz igazodva, az óvoda sajátosságait figyelembe véve, a gyermekek mozgásigényét előtérbe helyezve tervezzük meg a csoportok napirendjét.

A napirend kialakításánál sok szempontot kellett figyelembe vennünk:

A gyermekek fél héttől kilenc óráig folyamatosan érkeznek a csoportba, ezért a tízórainak csak a kezdetét határoztuk meg. Ez azért fontos, mert a gyermekek önként dönthetik el, hogy mikor szeretnének tízórazni, hogy befejezik- e a játékot, vagy előbb tízóraznak és utána folytatják az elkezdett tevékenységet.

A folyamatos tízórai miatt a csoportszobákat is úgy rendezzük át, hogy a különböző tevékenységek ne zavarják egymást: legyen elegendő hely a játékokra és egy meghatározott külön rész a tízórazók számára.

A napirend rugalmassága lehetővé teszi, hogy a gyerekek egyéni tempójuk, teljesítőképességük, igényük szerint végezzék a különböző tevékenységeket.

Az egy időben végzett többféle tevékenység lehetőséget ad, a gyerekeknek, hogy tapintatosak, türelmesek legyenek egymással, tudjanak alkalmazkodni társaikhoz, s ez által erősödjön az önfegyelmük.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Nekünk, óvónőknek is könnyebb megfigyelni a gyerekeket: milyen szinten állnak pl. az önkiszolgálás terén, miben kell még segítenünk az önállóságuk fejlesztése érdekében. Ilyenkor egyénileg is tudunk a gyerekeknek segíteni, el tudjuk látni őket tanácsokkal, oda tudunk figyelni rájuk, segítséget tudunk adni, példát tudunk mutatni a cselekvés bemutatásával.

A megfelelő helyes életritmus kialakításánál nagy hangsúlyt kap a szokások alakítása, megalapozása: a jó szokások kialakítása, az igények felkeltése mintaadással, megfelelő tevékenységek és időkeretek biztosításával.

A csoport életéhez rugalmasan alkalmazkodva tervezzük az egyéni fejlesztést a csoportszobában vagy az udvaron.

Általában a napirend:

A tevékenységek ideje:	A tevékenységek megnevezése:
6 ³⁰ -7 ⁰⁰	Összevont gyülekezés, játék
7 ⁰⁰ -11 ³⁰	<ul style="list-style-type: none">• Az érkező gyermekek fogadása, játék, szabadon választott tevékenységek, közben reggeli.• Mese• közös játék• Csoportos beszélgetések• mikro-csoportos foglalkozások• Mindennapos mozgás• Tapasztalatszerző séták• levegőzés, mozgás a szabadban
11 ³⁰ -12 ⁴⁵	Öltözködés, étkezés előkészítése, ebéd (a déli étkezés időpontja változhat, pl.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



	az 5-7 évesek több időt tölthetnek a levegőn az alvásigény függvényében).
12 ⁴⁵ -14 ⁴⁵	Testápolás, pihenés előkészítése, pihenés.
14 ⁴⁵ -15 ³⁰	Testápolás, étkezés előkészítése, uzsonna.
15 ³⁰ -17 ⁰⁰	Játék, levegőzés, egyéb szabadon választott tevékenységek.

A heti rend a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő az óvodai csoportokban, és lehetőséget nyújt a normarendszer segítségével az óvodások napi életének megszervezéséhez. A beszoktatás idején ügyelünk a rugalmasabb és alkalmazkodóbb heti-rend összeállítására. Később az iskolára való felkészítés feladatai a heti rend pontosabb betartását kívánják meg. A heti rend tevékenységrendszer az alapprogram által szabályozott.

A heti rend kialakítása a napirendhez hasonlóan a helyi adottságok, igények, lehetőségek, hagyományok figyelembe vételével, a helyzethez rugalmasan alkalmazkodva történik.

A heti rend nem a napokhoz kötött tevékenységeket jelenti, hanem egy- egy környezeti téma köré csoportosítva, azt körbejárva dolgozza fel az élményeket, tapasztalatokat, ismereteket a különböző foglalkozási területeken keresztül.

Kivételt képez a mozgás, sajátos feladatai, céljai, speciális eszköz- és helyigénye miatt.

A rugalmas heti rend lehetőséget biztosít a komplex fejlesztésre, mely során:

- kihasználjuk a spontán adódó helyzeteket
- a gyermekek igényét aktivitását
- az aktuális feladatokat.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Heti rend	
KÖTÖTT VAGY KEZDEMÉNYEZÉSEN ALAPULÓ TEVÉKENYSÉGSZERVEZÉS	KERETEK
<ul style="list-style-type: none">• A külső világ tevékeny megismerése• Verselés, mesélés• Rajzolás, mintázás, kézi munka• Ének- zene, énekes játék, gyermektánc• Testnevelés• Mindennapos mozgás	<ul style="list-style-type: none">• Délelőtti játékba integrált tanulás• Udvari játékba integrált tanulás• Séta során, helyszínen történő tapasztalatszerzés

Csoportszervezés

Az óvodai csoport szerkezetének kialakításakor figyelembe vesszük:

- a szülők igényeit
- a gyermek fejlettségi (testi, lelki, szociális) mutatóit, korai fejlesztésben való eddigi részvételt
- az integrációt elősegítő csoportalakítás lehetőségeit
- a hátrányos helyzetű gyermek arányos elosztásának figyelemmel kísérése



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



V. A NEVELÉS ALAPVETŐ KERETEI

Az óvodai nevelés feladatai szerteágazó, egymásra épülő, egymással összefüggő, komplexen érvényesülő tevékenységek, melyek átszövik az óvodai nevelés teljes rendszerét.

A nevelés alapvető keretei:

- az egészséges életmód alakítása
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- az anyanyelvi,- értelmi fejlesztés, nevelés

Az egészséges életmódra nevelés

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének kialakítása ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Az óvodai nevelés tevékenységrendszer az alábbiakban foglalható össze:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermek testi képességei fejlődésének segítése
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- a gyermek fejlődéséhez, és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- ha szükséges, megfelelő szakemberek bevonásával, a szülővel, óvodapedagógussal a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;

A gyermekek testi szükségleteinek kielégítése során:

- formálódnak az egészséges életvitelhez szükséges jártasságok, készségek,
- fejlődnek testi képességeik.

Feladat:

- Megteremtjük a gyerek egészséges testi, lelki fejlődéséhez, biztonságához szükséges belső és külső környezeti feltételeket.
- Biztosítjuk a mozgás, levegőzés, edzés gyakori lehetőségét.
- Napirendünkkel kialakítjuk a helyes életritmust.
- Megalapozzuk a gyermekben a tisztaság igényét.
- Megteremtjük, elmélyítjük a gondozáshoz szükséges bensőséges kapcsolatot felnőtt-gyerek között.
- Megismerve a család gondozási szokásait, igyekszünk azt összehangolni az óvodai gondozás szokásaival.
- A gyermeknek mindig annyi segítséget adunk, amennyire szüksége van. Támogatjuk önállósulásuk fejlődését.
- Figyelmet fordítunk a gyerek testi higiéniájára és egészségére.
- Szoros kapcsolatot tartunk azokkal a családokkal, akiknek gyermeke krónikus betegségben szenved.
- A napközben megbetegedett gyerekről gondoskodunk, szülőjét értesítjük.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Segítünk kialakítani a gyerekekben a szokást, hogy a WC-t természetes módon használja, intim gondjait elmondja.
- Kialakítjuk a gyerekekben az igényességet önmaga, környezete tisztasága, rendje iránt.
- A szülők segítségével próbáljuk elérni, hogy a gyermekek ruházata kényelmes, célszerű legyen.
- Csoportban való használatra csak a lábak egészséges fejlődését nem gátló lábbelit fogadunk el.
- Törekszünk a balesetek kiküszöbölésére - nagyfokú odafigyeléssel. Ha mégis előfordul, a gyermeket orvoshoz visszük, a szülőt erről értesítjük.
- A szülők bevonásával próbálunk tenni azért, hogy a gyermekek étrendje segítse az egészséges testi fejlődést. Az évszaknak megfelelően, természetes vitaminok, zöldség, gyümölcs, gyógyteák rendszeres fogyasztását biztosítjuk - a szülők bevonásával.
- Megteremtjük a kulturált étkezés feltételeit, a szabályok betartására neveljük a gyermekeket. Lehetővé tesszük, hogy a gyermekek bizonyos időn belül igényüknek megfelelően reggelizhessenek, uzsonnázhassanak.
- Megteremtjük az étkezések természetes, derűs légkörét. Tudomásul vesszük az egyéni különbségeket, különös gonddal, ha ezt betegség okozza.
- Minden feltételt biztosítunk ahhoz, hogy a gyermek nyugodtan, zavartalanul pihenessen. Tudomásul vesszük az egyéni adottságokat, igényeket.
- Figyelemmel kísérjük a gyerek testi, lelki állapotát, érzékszerveinek épségét. Amennyiben rendellenességet tapasztalunk, közöljük ezt a szülővel, és szakember segítségét kérjük.
- Megszervezzük a rendszeres védőnői és orvosi ellenőrzést, vizsgálatot.

Az egészséges életmódra nevelés területei:

- gondozás
- testi nevelés
- egészségvédelem, edzés



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- egészséges környezet kialakítása

A gyermek tevékenységei:

- Öltöznek, vetkőznek, kiszolgálják önmagukat, társaikat is. Rendszeresen részt vesznek környezetük tisztán és rendben tartásában.
- Egyéni igényeik szerint étkeznek, alszanak.
- Sokat játszanak, mozognak, tornáznak a szabadban.
- Elvégzik a testápolással, szájápolással kapcsolatos tevékenységeket.

A fejlődés főbb jellemzői:

- Testápolással kapcsolatos mindennapi szükségleteiket életkoruknak megfelelően, segítség nélkül végzik.
- Öltözködésben önállóság és rendszeret jellemzi őket.
- Helyesen használják az evőeszközöket. Igénylik az asztal esztétikus rendjét, és étkezés közben kulturáltan viselkednek.
- Az önkiszolgálást teljes önállósággal, természetes teendőként látják el.
- Saját személyük és környezetük gondozottságára, rendjére ügyelnek.
- Észreveszik elvégezhető feladataikat és segítséget nyújtanak társaiknak, valamint a felnőtteknek.
- Ismerik a szelektív hulladékgyűjtés célját és gyakorlatának elemeit
- Ismerik és betartják a balesetvédelmi magatartásformákat.
- Az egészséges életmóddal kapcsolatos kulturált viselkedési szabályokat betartják.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Módszertani alapelvek:

- A tiszta, egészséges, balesetmentes környezet megteremtése.
- Testi, érzékszervi problémák megelőzése, korrekciója.
- Az egyéni igények, sajátosságok, képességek tudomásul vétele.
- Testközeli kapcsolat kialakítása óvónő és gyerek között.
- Nagyfokú önállóság fejlesztése. Együttműködés a családdal.
- Fokozatosság, rendszeresség. Tevékenykedtetés.

Az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Mindezért szükséges, hogy

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék;
- az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitívatitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;
- az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól

A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás és normarendszerének megalapozása.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

Intézményünk a hétköznapi nevelőmunkába illesztve lehetőséget teremt a lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése.

Kiegyensúlyozott, érzelmi biztonságot nyújtó otthonos, derűs, szeretetteljes légkörben, a családi nevelést kiegészítve:

- alakulnak a gyermekek társas szükségletei,
- gazdagodnak az erkölcsi, esztétikai, intellektuális érzelmei,
- fejlődik a közösséghez és különbözőségek elfogadásához való pozitív viszonyuk,
- *erősödnek a nemzetiségi hagyományok, szokások, a nemzetiségi nyelv szerepe - horvát, német. (Bajai Óvodaigazgatóság Damjanich utcai Tagóvodája OM: 201655 005, Bajai Óvodaigazgatóság Kinizsi utcai Tagóvodája OM: 201655 006, Bajai Óvodaigazgatóság Templom utcai Tagóvodája OM: 201655 008)*

Feladat:

- A gyermekek életrendjét napirendben határozzuk meg. Ezzel megteremtjük a gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges biológiai és pszichológiai feltételeket.
- Lehetőséget adunk arra, hogy a gyermekek a tevékenységeiket szabadon választhassák meg.
- Az egész nap folyamán minden tevékenységre vonatkozóan biztosítjuk a folyamatosságot.
- Bevonjuk a gyermekeket csoportszobájuk alakításába, szépítésébe.
- Egyértelművé tesszük a gyermek számára, hogy mit és miért tartunk helyesnek, mit miért utasítunk el, mi áll tőlünk távol.
- Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekkel szemben támasztott követelmények, igények azonos elvek szerint valósuljanak meg.
- Éreztetjük, hogy a csoport minden tagja egyéenként fontos.
- Segítjük az „én-tudat” alakulását, megerősödését.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Igyekszünk elérni, hogy a csoport tagjai figyeljenek egymásra, legyenek képesek beleélni magukat társuk helyzetébe.
- Lehetővé tesszük, hogy a közösségben megerősödjön az én, és elkülönüljön a másik.
- Nem erőltetjük a kapcsolatokat, de segítjük, támogatjuk a gyerekek egymáshoz való kötődését.
- Tapintatosan segítjük a visszahúzódó gyereket a kapcsolatteremtésben.
- Erősítjük a baráti kapcsolatokban a pozitív tulajdonságokat.
- Biztosítjuk a lehetőségét a bölcsődéből, családból, külső környezetből hozott kapcsolatok ápolásának.
- Megtapasztaltatjuk azt, hogy a közösen végzett tevékenység örömtelibb, eredményesebb, erősítjük a „mi-tudat” létrejöttét.
- Minden gyereket buzdítunk arra, hogy vállaljon feladatot, fogadja el mások terveit, tanuljon esetenként lemondani elképzeléseiről.
- Figyelemmel kísérjük a gyermeki felelősség megnyilvánulásait.
- Hozzászoktatjuk őket a másság elfogadásához.
- Szervezzük a különböző csoportok közötti kapcsolatokat.
- Ezeket az alkalmakat, valamint ünnepeinket felejthetlenné tesszük saját énekünkkel, hangszeres játékkal, bábozással, dramatizálással.
- Megteremtjük saját hagyományainkat.
- A gyermek megterhelő szerepeltetését elkerüljük.
- Tiszteletben tartjuk a család ünnepeit, hagyományait.

A gyermek tevékenységei:

- Életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelően sokféle tevékenységben vesznek részt - kedvük szerint.
- Élményeiket számukra vonzó formában feldolgozzák.
- Részt vesznek az óvodai élet valamennyi területén ismétlődő tevékenységekben, ünnepeken, ünnepélyeken, azok előkészítésében, bonyolításában.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Ajándékokat készítenek különböző alkalmakra egymásnak, felnőtteknek. Tervezik a kellemes élményt ígérő eseményeket.
- Segítik egymást mindenféle tevékenységben.
- A nagyok meghívják a kisebbeket jeles alkalmakra.
- Kirándulni mennek a csoportok együtt a családokkal.

A fejlődés főbb jellemzői:

- Az eddig kialakult szokások a gyerekek igényévé válnak, amelynek természetes módon tesznek eleget.
- A választott tevékenységekben aktívan, örömmel vesznek részt.
- Elfogadják az adott tevékenység által megkívánt magatartási formákat.
- Észreveszik, hogy kinek miben van szüksége segítségre.
- Figyelmesen, türelemmel hallgatják meg az óvónő és társaik közlését, kérdését.
- Önként vagy az óvónő kérésére bekapcsolódnak a foglalkozásokba, figyelnek az óvónőre, a feladatot útmutatásainak megfelelően végzik.
- Tisztelettel viselkednek a felnőttekkel, az óvoda dolgozóival, vigyáznak munkájuk eredményeire.
- Együtt éreznek társaikkal, érdeklődnek egymás iránt.
- Elfogadják társaik esetleges másságát.
- Bízhatnak önmagukban, társaikban.
- Természetes módon kialakulnak a baráti kapcsolatok.
- A vállalt feladatért felelősséget éreznek, képesek társaikkal együttműködni.
- Saját érzéseiket szükség esetén alárendelik a közösségnek.

Módszertani alapelvek:

- Az óvónő viszonya a közösségi értékekhez egyértelmű legyen.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Határozott, de barátságos, szeretetteljes, őszinte óvónői magatartás.
- Az egyéni sajátosságokhoz igazodó bánásmód.
- A tűrő- és konfliktusmegoldó képesség fokozatos alakítása.
- A közösség és az egyén, az egyén és a közösség egymásra hatása a gyermeki fejlődés szempontjából meghatározó.
- A közösségi élet szokásainak fokozatos betartása.
- Gyermek iránti bizalom.

Az anyanyelvi, - az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Feladat:

Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Az anyanyelvi neveléssel kapcsolatos feladatainkat kiemelten fontosnak tartjuk. Különös hangsúlyt fektetünk az anyanyelvi képességek fejlesztésére, kommunikációs képességek alakítására.

Óvodánkban megteremtjük azt a légkört, mely alapja a beszédkapcsolat kialakulásának. Bármit teszünk a nap folyamán - ha mesélünk, ha kapcsolatot teremtünk felnőttel, gyerekekkel, ha az élet adta lehetőségekre reagálunk, ha szokásokat, szabályokat alakítunk - ezt példaértékű beszéddel, követésre méltó nyelvhasználattal, kifogástalanul tesszük. Mondanivalónkat érthető, világos formában közöljük. Mondatainkat egyszerűen, de változatosan, megfelelő hangerővel fogalmazzuk.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Gyakori, szeretetteljes beszédkezdeményezéssel, beszédkapcsolattal felélesztjük a gyermek beszédkedvét, fejlesztjük beszédértését, beszédképességét.

Figyelembe vesszük a család nyelvi kultúráját, az egyes gyermek eltérő fejlődési ütemét. Gonddal figyelünk arra, hogy egyetlen gyermeket se gátoljon nyelvi lemaradás a megismerő tevékenységben, a társas kapcsolatok alakulásában. Külön figyelmet fordítunk a nyelvileg gátolt gyermekekre, felderítjük a probléma okait, megkeressük a fejlődés lehetőségeit.

Figyelmet fordítunk arra is, hogy a gyermek beszédszervei épek-e, légzése helyes-e. Szükség esetén kérjük a logopédus segítségét.

Gondozási tevékenységek közben kialakítjuk a természetes párbeszédet. Arra ösztönözzük a gyermeket, hogy szükségleteit, kívánságait bátran, természetes módon fejezze ki.

Segítjük a gyermekeket abban, hogy együttesen végzett tevékenységek közben sajátítsák el, gyakorolják az együttműködést segítő kifejezéseket, az érintkezés udvarias formáit. Bekapcsolódva a gyermek játékába, természetes módon kínálunk mintát arra, hogyan lehet egymáshoz viselkedésben, beszédben is alkalmazkodni.

Szerep- és szituációs játékokkal gyakoroltatjuk a különböző helyzetekhez illeszkedő beszédmódot, nyelvi eszközök használatát.

Munkajellegű tevékenységek közben megfogalmazzuk a szabályokat, elmondjuk az eszközök nevét, összehangoljuk a munkafolyamatokat, megbeszéljük a munkamegosztás módját. Ezzel bővítjük a nyelvhasználat területeit, kialakítjuk a gyermekben az igényt és a képességet a beszédkapcsolatokon alapuló együttműködésre.

Lehetővé tesszük a gyermek számára, hogy elmondja véleményeit a belső képekről, amelyeket meg akar jeleníteni rajzolás, festés, mintázás közben. Ösztönözzük arra, hogy kifejtthesse véleményét arról, milyen érzelmeket, esztétikai élményt váltott ki belőle mások alkotása. Biztatjuk őket arra, hogy mondják el, mit szeretnének alkotni, s ahhoz milyen anyagokat és eszközöket fognak használni.

A jól artikulált, megfelelő ritmusban, tempóban előadott versekkel az irodalmi nyelv szépségeivel ismertetjük meg a gyermeket.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Irodalmi foglalkozásokon a kifejezésekkel, szólások, nyelvi fordulatok megismertetésével, stiláris eszközök használatával gazdagítjuk a gyermekek nyelvi kifejezőkészségét, segítjük szókincsük gyarapodását.

Alkalmat teremtünk arra, hogy az általunk kitalált történetek folytatásával fejlődjön kreatív képzeletük. Ritmikus mondókákkal, altatókkal, ringató dalokkal lehetővé tesszük a gyermek számára, hogy egyszerre hallja a nyelv zenéjét és ritmusát.

A külső világ tevékeny megismerése közben biztosítjuk a gyerek számára, hogy ismerkedjen az anyagok, tárgyak nevével, tulajdonságot, minőséget jelző kifejezésekkel, viszonyítást kifejező szavakkal, a birtokviszony kifejezésének módjával.

Megteremtjük a lehetőségét annak, hogy a tapasztalatok alapján kérdések és válaszok fogalmazódjanak meg, hogy az okokról és a következményekről gondolataikat el tudják mondani.

Matematikai tartalmú tapasztalatokhoz juttatva megismertetjük őket szaknyelvi, speciális kifejezésekkel, fogalmakkal. Segítjük őket abban, hogy képesek legyenek ítéletalkotásra, a relációk, mennyiségi és térbeli kiterjedések megfogalmazására.

Rendszeresen felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy igen nagy szerepe van a gyermek értelmi, érzelmi fejlődésében, a gyermek-szülő kapcsolat erősítésében a közös beszélgetésnek, a beszélgetést kísérő közös tevékenységnek.

A gyermek tevékenységei:

- Sokat és örömmel beszélnek élményeikről, érzelmeikről, tapasztalataikról, örömeikről, félelmeikről, vágyaikról.
- Szívesen vesznek részt a felnőttek vagy társaik által kezdeményezett beszélgetésekben. Maguk is kezdeményezik a társalgást.
- Hangokat, zörejeket felismernek, játékukban utánoznak.
- Érzelmeiket nem csak beszéddel, metakommunikációs eszközökkel is kifejezik.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Verset mondanak, mesélnek, báboznak, dramatizálnak, játszanak. A nap folyamán adódó minden helyzetben megneveznek, kérdeznek, válaszolnak. Halandzsa szövegeket találnak ki és mondogatnak.
- Képekről kérdeznek, véleményt mondanak, történetet találnak ki. A megkezdett meséket befejezik.
- Játék közben párbeszédet folytatnak, elképzeléseiket, véleményüket kifejezik szavakkal, gesztusokkal.
- Aktívan részt vesznek az őket körülvevő világ megismerésében.
- Nyelvi játékokat játszanak.
- Szituációs játékokban gyakorolják, hogy bizonyos helyzetekben hogyan kell megnyilatkozni, reagálni, kommunikálni.

Módszertani alapelvek:

- Az óvónő minden helyzetben, minden megnyilvánulásában legyen a gyermek számára követendő példa.
- Beszéde legyen tiszta, érthető, színes, kifejező.
- Éljen a metakommunikáció adta minden lehetőséggel.
- Tartsa szem előtt, hogy a nevelés folyamata kétoldalú.
- Az óvónő őszinte „odafordulásával” fejezze ki, hogy törekszik a gyermek kapcsolatigényének kielégítésére.
- Az egyéni fejlődés ütemének, a különbözőségeknek elfogadása és elfogadtatása.
- A gyermek kérdéseire mindenkor kapjon életkorának, érettségének megfelelő, kielégítő választ.
- Az óvónő gyakran kezdeményezzen beszélgetést
- A gyermek segítése a különböző beszédminták elsajátításában.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- A szép beszéd megerősítése. Kommunikációs helyzetek beépítése a foglalkozások menetébe.

„Az anyanyelv használata szerves része az óvodai élet minden mozzanatának, a nevelés egész folyamatának. Az anyanyelvi-kommunikációs nevelés átfogja az óvodai nevelőmunka minden területét, közvetítő elemként jelen van a nevelési feladat megvalósításának minden mozzanatában.”

Az értelmi nevelés további feladatai:

- egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség - fejlesztése.
- Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



VI. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI :

Játék

A játékot a gyermek alapvető tevékenységeként értékelve különös hangsúlyt fektetünk arra, hogy megteremtjük azokat az élményeket, lehetőségeket, körülményeket, amelyek biztosítják, hogy a játék a gyermek számára örömforrás legyen.

A napirendben a játékra fordítjuk a legtöbb időt. Bizonyos idejű felfüggesztését jelenti csupán a gondozási teendők, a munka jellegű tevékenységek, a szervezett tanulás bonyolítása.

Megteremtjük a lehetőséget annak, hogy a gyermek ismeretei, tapasztalatai bővüljenek, elmélyüljenek a játékban is.

A játék útján ismertetjük meg őket a világgal, tárgyakkal, tárgyak tulajdonságaival, a valóság jelenségeivel, eseményeivel - ezzel a gyermek értelmi képességeinek fejlődését segítjük elő.

A gyermekek játékát közvetett módon irányítjuk. Hagyjuk, hogy saját elgondolásaikat megvalósíthassák, fantáziájuk, hangulataik, érzelmeik szabadon megnyilvánulhassanak.

A különböző elgondolások megbeszélésével, a társak ötletei iránti nyitottságra ösztönözzük őket, így az új lehetőségek gazdag áramlásával a kreatív együttműködés fejlődését segítjük elő.

Csak akkor avatkozunk be a gyermeki játékba, ha ezt indokoltnak érezzük; ha a gyermek ezt igényli; ha a játék továbbfejlesztése indokolja; ha a konfliktust nem tudják a gyerekek önállóan megoldani; ha technikai segítségadásra van szükségük.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük és megköveteljük, hogy az alapvető viselkedési, udvariassági szokásokat a játék keretében, folyamatában is tartsák be.

A játzó csoportot felügyelet nélkül nem hagyjuk. Figyelemmel kísérjük, hogyan szervezik játékukat, valósítják meg elképzeléseiket, az egyes gyermek hogyan viselkedik játék közben, milyen szerepet vállal, milyen mértékben éli bele magát szerepeibe.

Megteremtjük a lehetőséget arra is, hogy ha a gyermek igényli, egyedül is játszhasson.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Ezeket a gyermeki megnyilvánulásokat jelzésként értékeljük a gyermek érzelmi-hangulati állapotáról, az értelmi képességeik, a beszéd alakulásáról.

Az állandó játszóhelyek mellett paravánokkal, hordozható egyszerű eszközökkel tesszük lehetővé, hogy a játékokhoz szükséges helyet önállóan alakítsák ki, s ez az átrendezés addig maradjon így, amíg a játékhoz szükséges.

Az udvaron külön homokozót, játékteret és játékeszközöket biztosítunk. Így itt is a játékeszközök megőrzésére, rendben tartására szoktatjuk őket.

Szükségesnek tartjuk, hogy a szülőket meggyőzzük arról, mennyire fontos a gyermekükkel való rendszeres közös játék az érzelmi fejlődésben, a szülő-gyermek jó kapcsolata alakulásában.

Játzóházi foglalkozásokon és játékdélutánokon mutatjuk meg a szülőknek, hogyan, mivel és mit tudnak közösen játszani, barkácsolni gyermekeikkel. Nem csak a produktumra, de az örömteli együttlétre is példát mutatunk.

A játékot úgy tekintjük, mint a nevelési célok elérésének legfőbb eszközét. Igyekszünk ezt a szülőknél is tudatosítani. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Valamennyi óvodában biztosítani kell a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. A játéknak kiemelt jelentőségének meg kell mutatkoznia az óvodák napirendjében és időbeosztásában is.

A gyermek tevékenységei:

A gyermekek az óvodába lépéstől kezdve folyamatosan játszanak. Megismerik a játékeszközöket, megjegyzik helyüket és használatukat.

Szívesen rakosgatnak különböző tárgyakat - saját elgondolásuk, szabályaik alapján.

Különböző asztali játékokkal játszanak - kirakóznak, legóznak, apró tárgyakat konstruálnak, gyöngyöt fűznek, babát öltöztetnek, autót húzogatnak, tologatnak.

Egyszerűbb mozgásokat gyakran kísérik ismétlődő dallamokkal, szövegekkel.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



A csoportszoba játszóhelyeit kihasználva - vagy új helyszínek kialakításával - különböző szerepjátékokat játszanak meglévő élményeik alapján. A szerepeket, szabályokat maguk alakítják ki és tartják be.

A hiányzó eszközöket elkészítik a közösen összegyűjtött tárgyakkól, anyagokból. A megvalósításhoz önállóan - vagy a mi segítségünkkel - fognak hozzá.

A szerepjátékokhoz vagy építkezéshez szükséges kiegészítők barkácsolását a mindig rendelkezésükre álló eszközökkel oldják meg. Ezeket többször is felhasználják játékaikban, megfelelő helyen tárolják, szívesen megőrzik, mert a saját munkájuk értéke, eredménye.

A mindig előttük lévő paraván és bábok, fejdíszek, ruhák, kellékek segítségével dramatizálják kedvenc történeteiket, vagy báboznak mesét, dalt, verset.

A különböző helyszínekhez, szerepekhez beszédükben, viselkedésükben, öltözetükben is alkalmazkodnak. Kiválasztják azokat a kellékeket, amelyek legjobban megfelelnek az elképzelt, eltervezett játékhöz.

Kockákból, egyéb játékszerekből építményeket, különböző tárgyakat hoznak létre. Építményeiket összekapcsolják, kiegészítik elképzeléseik szerint. Az elkészült terepet változatosan használják.

Időnként összekapcsolják a különböző játéktevékenységeket egymással, változtatják a helyszíneket, szerepeket újabb ötleteik alapján.

Különböző mozgásos szabályjátékokat játszanak teremben, szabadban. Ezeket a játékokat néha saját maguk vezetik a szabályoktól és fejlettségüktől függően.

Szívesen kezdeményeznek és kapcsolódnak be különböző értelemfejlesztő játékokba.

A nevelési gyakorlatban kétféle játékot különböztetünk meg:

A gyermekek szabad játékát, melyhez az óvónő indirekt (közvetett) módon kapcsolódik.

Az óvónő által kezdeményezett nevelési célzatú, tanulási tartalmat hordozó játéktevékenységet, melyben a gyermekek önkéntes alapon vehetnek részt.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Módszertani alapelvek:

- A játék a gyermeki személyiség fejlődésének legfontosabb eszköze.
- A játékhoz szükséges feltételek - mint élmény, tér, idő, eszköz - biztosítása.
- A gyermeki játék szabadságának biztosítása.
- Az óvónő szeressen játszani.
- A gyermeki érzelmek, indulatok helyes kezelése.
- A fejlődés egyéni sajátosságainak tiszteletben tartása.
- A játék a gyermek legelemibb pszichikus szükséglete

Cél, hogy a tervezett játéktevékenységekben kiemelten jelenjenek meg a nemzetiséghez köthető, nemzetiségi tartalmat és nyelvi tartalmakat közvetítő elemek. A szabadjátékban fokozottan érvényesüljön a nemzetiségi nyelvi kommunikáció erősítése, mellyel megvalósítható a gyermekek egymás közötti aktív nyelvhasználatának ösztönzése. A családból hozott nyelvismeret - amennyiben van - jelenjen meg a játéktevékenységekben és a mindennapos tevékenységek során (használati tárgyak megnevezésekor, állandó asztali játékok használatakor [társasjátékok, memória, kártyajátékok, puzzle], beszélő környezet kialakításánál). A játékhelyzetek kiváló lehetőséget biztosítanak a nemzetiségi nyelvi szituációk megteremtésére. A gyermekek játék közben észrevétlenül sajátítják el a játék menetéhez szükséges beszédmodelleket. Az ismétlődő kommunikációs helyzetek segítik az utánzás alapján történő nyelvelsajátítást. A játéktevékenységek különböző fajtái lehetőséget nyújtanak a szókincs gyarapítására, a beszédértés, beszédhallás fejlesztésére. A játékszerek használata, a játékok nemzetiségi nyelven való megnevezése aktívan bővíti a gyermekek szókincsét. Szerepjátékok alkalmazásával a gyermekek változatos beszédformákat, beszédhelyzeteket gyakorolnak. Történeteket, élményeket, meséket játszanak el, amelyekkel bővül szókincsük, fejlődik szövegértésük, beszédhallásuk. Az irányított játék különböző fajtáin keresztül a gyermekek spontán utánzással sajátítják el a nyelvet. A játék során a dramatizálásnak, bábozásnak nagy jelentősége van a nyelv elsajátításában, a hallás utáni megértés fejlesztésében.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



A nyelvhasználat megjelenése:

- az otthonról hozott nyelvi tudás ösztönzése, erősítése, mélyítése;
- átélt élmények hatására a tájnyelv használata;
- ismert dramatizált mesékből merített mondatmodellek, szókincs használata;
- játékidőben képeskönyvek használata;
- utánpótláson alapuló nyelvelsajátítás;
- párbeszéd kezdeményezése tájnyelven érkezéskor, szerepjátékok során.

Munka jellegű tevékenységek

Megteremtjük a munkavégzéshez szükséges nyugodt légkört. Megismertetjük a gyermeket olyan szokásokkal, szabályokkal, amelyek a munkavégzéshez nélkülözhetetlenek.

Változatos munkalehetőségeket szervezünk.

Lehetővé tesszük a gyermek számára, hogy ismerkedjen különböző munkaeszközökkel, azok használatával, a munkavégzés célszerűségével.

Fokozatosan vezetjük be a különböző munkafajtákat. Figyelembe vesszük az egyéni sajátosságokat és a terhelhetőséget. Sokféle módon biztosítunk lehetőséget az önálló munkavégzésre. Lehetővé tesszük a munka állandóságát és folyamatosságát.

Erősítjük a munka iránti pozitív érzelmeket a gyermekben.

Megtapasztaltatjuk a gyermekkel azokat az eltérő vonásokat, amelyek a munkát a játéktól megkülönböztetik. A gyermeki munkát mindig ösztönző módon értékeljük.

Azokat a munkákat, amelyekre a gyermek képes, nem végezzük el helyette.

Törekszünk arra, hogy a szülő is értse, mennyire fontos a gyermek munkájának tiszteletben tartása.

A gyermek tevékenységei:

Fokozatosan és sikerrel végzik el önmaguk kiszolgálását.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Részt vesznek a terem és az udvar rendben tartásában.

Segítenek a foglalkozások eszközeinek kiosztásában és összeszedésében.

Bekapcsolódnak a csoportszoba dekorálásába, ünnepek előtti díszítésébe.

Segítenek a terem, mosdó, öltöző takarításában, a játékok tisztításában.

Részt vállalnak az elomlott játékeszközök megjavításában.

Alkalomszerűen sütnek, főznek, befőttet, savanyúságot, salátát, illetve apróbb ajándékokat készítenek.

Bekapcsolódnak a növények gondozásába, madáretetésbe. Tavasszal ágakat hajtatnak, magokat csíráztatnak.

Segítik egymást öltözésben, egyéb tevékenységekben.

Teljesítik a felnőttek megbízatásait.

A mindennapi tevékenységekben aktívan részt vesznek - naposi teendőket látnak el.

A fejlődés főbb jellemzői:

Az étkezéssel kapcsolatos naposi tevékenységeket önállóan végzik, bekapcsolódnak környezetük rendbetételébe.

Külső és belső környezetük esztétikus rendjének kialakításában, helyreállításában aktívan részt vállalnak (teremben, mosdóban, öltözőben, udvaron).

Minden olyan területen segítenek, ahol szükséges.

Felelősséggel végzik a rájuk bízott feladatokat (növénygondozás, játéktisztítás, - javítás, takarítás). Biztonsággal használják a munkájukhoz szükséges eszközöket.

Az önként vállalt feladatok, munkafolyamatok végzése során megéli a gyermek a közösségért való tevékenykedés örömét.

Módszertani alapelvek:



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- A munka az óvodáskor végéig játékos jellegű marad.
- Segítőképző óvónői magatartás.
- Egymás és a felnőtt munkájának megbecsülése.
- Feladattudat és feladattartás erősítése.
- Egyéni különbségek tudomásul vétele.
- Megfelelő idő biztosítása a munka elvégzésére.
- A munka értékteremtő tevékenysége.

Cél, hogy a munka jellegű tevékenységekben az iránymutatásokat, a használt eszközök neveit és a munkafolyamatokat nemzetiségi nyelven határozzák meg, így megvalósulhat az egész napos nyelvhasználat, valamint a gyermekek egymás közötti nemzetiségi nyelvhasználatának ösztönzése. E tevékenységi formában kerüljön sor a szokásokhoz kapcsolódó tevékenységekre, a sütés- főzés, a lekvárfőzés és a nemzetiség hagyományainak megfelelő étkezési szokások megismertetésére.

A nemzetiségi nyelv fejlesztését végző óvodapedagógus feladata a munka jellegű tevékenységeken belül:

- munka jellegű tevékenységek megnevezése nemzetiségi nyelven;

- nemzetiségi nyelvű utasítások adása, nemzetiségi nyelvű dalok, mondókák, versikék kíséretében. A következő tevékenységek során lehet használni a nemzetiségi nyelvű utasításokat: naposi munka, rendrakás, alkalmoszerű munka.

A nyelvhasználat megjelenése:

- mondatmodellek, a tevékenységekhez kapcsolódó mondatmodellek mindennapos használata a nemzetiség nyelvén;

- utasítások, udvariassági formák használata nemzetiségi nyelven.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Tanulás

Az óvodai tanulást cselekvésre, konkrét tapasztalatszerzésre építjük. A tapasztalat- és ismeretszerzés folyamatát a gyermek megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntes figyelmére hagyatkozva irányítjuk.

Fontosnak tartjuk kiépíteni a tanulás folyamatában (is) az óvónők és a gyermek közötti érzelmi kapcsolatot, a tanulást segítő légkört.

Az eredményes tanulás érdekében törekszünk arra, hogy a gyermek kíváncsiságát, tevékenységi vágyát kielégítsük. Hogy szellemi aktivitásra ösztönözzük a gyerekeket, gyakran teremtünk számukra problémahelyzetet. Hagyjuk, hogy átéljék a probléma felfedezésének és megoldásának örömét.

Abban segítünk minden gyermeket, hogy önmaga lehetőségeihez képest optimálisan fejlődjön. Építünk a gyermek spontán szerzett tapasztalataira.

Biztosítjuk a tanulás tapasztalatszerző, képességfejlesztő, ismeretközvetítő hatásának érvényesülését, a tevékenységekben megvalósuló tanulást. Törekszünk arra, hogy a gyermekek a tárgyakat, jelenségeket természetes környezetükben ismerhessék meg.

Az eszközök kiválasztásával ösztönözzük a gyerekeket az érdeklődésre, aktivitásra, gondolkodási műveletek alkalmazására, a probléma felismerésére, megoldására.

A nyári hónapokban is lehetővé tesszük, hogy a gyermekek énekelhessenek, mozoghassanak, rajzolhassanak, mesét, verset hallgathassanak, beszélgethessenek környezeti eseményekről, jelenségekről, az őket érdeklő dolgokról.

Az egyes foglalkozási ágak anyagának tartalmi kapcsolódását kihasználjuk.

A különleges bánásmódot igénylő gyermekek harmonikus személyiség fejlesztése érdekében megteremtjük a másságot elfogadó környezetet, figyelembe vesszük és érzékeltetjük erőnőit, eredményeit, sikeres próbálkozásait.

A gyerekekkel szemben támasztott elvárásokat egyéni sajátosságainak, terhelhetőségeinek, biológiai és pszichológiai állapotának megfelelően határozzuk meg.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Egyénre szabottan fejlesztjük vagy segítjük akaraterejüket, alkalmazkodóképességüket, együttműködési készségüket, fejlesztő programjukat.

Minden gyerek annyi segítséget kap, amennyi egyéni fejlesztés során képessé teszi az önálló cselekvésre.

A gyermek tevékenységei:

- Érzékszerveik segítségével cselekvéses tapasztalatokat szereznek tárgyakról, dolgokról.
- Elmesélik élményeiket, egyéni tapasztalataikat. Megfigyelik az őket körülvevő világot.
- Apró otthoni megbízatásokat teljesítenek.
- Önállóan végeznek - megadott szempontok szerint - megfigyeléseket. Kérik a feladatokat.
- Ismereteket, tapasztalatokat szereznek spontán és irányított módon környezetükről.
- Részt vesznek kötetlen és kötött foglalkozásokon.
- Kérdeznek, véleményt nyilvánítanak, feladatokat oldanak meg, problémákat fedeznek fel.
- Egyéni munkaformában - saját elképzeléseik alapján - önállóan oldanak meg feladatokat.
- Mikro - csoportos tevékenység közben összehangolják az együttműködést, egymást segítve tanulnak.
- Együtt dolgozzák fel tapasztalataikat, a ritkábban alkalmazott frontális foglalkoztatás közben.

Módszertani alapelvek:

- A tanulás játékos jellege domináljon.
- A fejlődés egyéni ütemének figyelembe vétele.
- A tapasztalatszerzés természetes körülmények között történjen.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Az önállóság támogatása a tanulási folyamatokban.
 - A feladattudat, feladattartás megfelelő szintű kialakítása.
 - A másság, az eltérő fejlesztési ütem elfogadása, tiszteletben tartása.
 - Speciális fejlesztési módszerek alkalmazása.
- *Cél az, hogy valamennyi napirendhez köthető (gondozási, stb.) tevékenységben is megvalósuljon az aktív nemzetiségi nyelvhasználat és a szókincs bővítés. E tevékenységi formában jelenjen meg a nemzetiségi nyelvhasználat a mindennapos tevékenységek (terítés, mosdóhasználat, naposi teendők) és a természetben megszervezett kirándulások (séta során, tájház megtekintésekor, mesterségek megismerésekor, kulturális eseményeken való részvételkor, tanösvény látogatáskor) alkalmával.*
 - *A nemzetiségi nyelv fejlesztését végző óvodapedagógus feladata a tevékenységekben megvalósuló tanulás tevékenységi formán belül:*
 - *a gyermekek családjával való együttműködés a nyelvi kultúra-és hagyományápolás területén;*
 - *a nemzetiség kultúráját, szokásait, hagyományait tükröző csoportszoba kialakítása. A nemzetiségi nevelést folytató csoportban a tevékenységek megszervezése nemzetiségi és magyar nyelven történjen, kötött és kötetlen formában. A tanulás a napirendhez köthető tevékenységek követésével és tapasztalás útján, játékba és különböző tevékenységekbe ágyazva, nemzetiségi nyelvi légkörben történjen.*

A nyelvhasználat megjelenése:

 - *az állandó tevékenységek, szituációk (sorképzés, mosdóhasználat, pakolás, gyömlöcsevés, ebéd, étkezések), nemzetiségi nyelvű énekekkel, mondókkal való kísérése;*
 - *mondatmodellek, a tevékenységekhez kapcsolódó összegyűjtött szókincs mindennapos használata nemzetiségi nyelven;*
 - *a saját élményekhez kapcsolódó gyermeki beszámolók során a megosztott élmények lényegét megismételve, visszakérdezve a tartalom elmélyítése a nemzetiség nyelvén.*

A fejlettség mutatói óvodáskor végén:



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



A gyermek - egyéni képességeinek megfelelő szókinccsel és nyelvhasználati képességgel rendelkezik;

- elsősorban azokat a felnőtteket érti meg, akiket gyakran hall nemzetiségi nyelven beszélni, érti az utasításokat;*
- meg tud nevezni nemzetiségi nyelven tárgyakat, színeket, számokat, állatokat, családtagokat, testrészeket;*
- tud jelen idejű, egyszerű állító mondatokat alkotni nemzetiségi nyelven;*
- képes reagálni szituációkhoz kötött kommunikációs helyzetekben, képes egyszerű kérdést feltenni és megválaszolni nemzetiségi nyelven;*
- a passzív befogadó nyelvtanulás mellett képes egyénileg különböző szinten az aktív nyelvhasználatra; - ismer mondókákat, verseket, egyszerű meséket, játékokat, táncokat nemzetiségi nyelven, azokat önállóan elő tudja adni;*
- képes egyszerű nemzetiségi nyelvű mese dramatizálására;*
- vannak ismeretei a helyi nemzetiségi szokások, hagyományok és tárgyi kultúra értékeiről, azokat tiszteletben tartja;*
- felkészült a nemzetiségi nyelv iskolai tanulására.*



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



VII. A GYERMEKI TEVÉKENYSÉG TARTALMA

Verselés, mesélés

- A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolóok, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.
- A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.
- A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átlelkesítő szemléletmódja, és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.
- A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.
- A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.
- A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.
- Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi - népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- *Cél, a magyarországi nemzetiségi és anyaországi gyermekirodalom (3-7 éveseknek) rendszeres használatának megjelenése e tevékenységi formában. Az igényesen összeválogatott irodalmi anyagok többféle módon történő feldolgozása, amellyel, hogy aktívan bővíti a szókincset, hozzájárul a gyermekek nyelvhasználatának ösztönzéséhez. A foglalkozásokon ismertessék meg a gyermekekkel a helyi gyűjtésű verseket, meséket, mondókákat, a beszoktatási idő során kerüljön sor hőcögtetők, lovagoltatók, ujj játékok alkalmazására nemzetiségi nyelven. A nemzetiségi nyelv elsajátításában a mesék, népmesék, versek, mondókák nagy jelentősége abban rejlik, hogy fejlesztik a gyermekek hallás utáni megértését. A képeskönyvek használata elengedhetetlen az óvodai nyelvi nevelésben. A könyvek tartalmának hallatára, képnézegetéskor, olvasáskor a gyermekek szabadjára engedhetik fantáziájukat és közben fejlődik szókincsük. A nemzetiségi nyelv fejlesztését végző óvodapedagógus feladata a verselés, mesélés tevékenységi formán belül: - a felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállításakor – a gyermekek nyelvismeretét figyelembe véve – a tervezés nemzetiségi nyelven történjen; - a nemzetiségi gyermekirodalom értékeinek ismerete; - a kommunikációs folyamat fejlődését segítő feltételek megteremtése; - nemzetiségi nyelvű mesék, szabad történetek mesélése, képeskönyvek felolvasása; - lehetőség biztosítása a gyermekek részére mesék dramatizálására, illetve bábokkal való eljátszására. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére: A gyermekek ismerjenek a nemzetiségi gyermekirodalom anyagából merített meséket, verseket, mondókákat, kiszámolókat, népi csúfolókat. A nyelvhasználat megjelenése: - saját készítésű eszközök, képeskönyvek, bábok alkalmazása közben kezdetben egyszerű mesék előadása, majd később dramatizálása; - képi történetek verbális feldolgozása; - mesehallgatás tájnyelven.*

Valamennyi óvodában az érzelmi biztonság megadásának s az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszközei a többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermekeknek érzéki, érzelmi élményeket adnak. A mese a gyermek érzelmi-értelmi és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítőtje. A mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világgépének. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniének elmaradhatatlan eleme.

Az óvodáinkban a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi művek szerepelnek az irodalmi anyagokban.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Feladat:

- A verset, mesét, napi élményként biztosítjuk a gyermeknek. Szeretnénk elérni, hogy minden gyerek számára várt, örömteli élmény legyen az irodalmi művek hallgatása, és azt kérje is.
- Kedvet ébresztünk arra, hogy maguk is találjanak ki mesét, hogy ismert meserészleteket mondjanak, bábozzanak, dramatizáljanak.
- Eszközt nem használunk öncélúan, csak akkor, ha az segíti a mese hangulati átélését.
- Meggyőződésünk, hogy ebben az életkorban a gyermek és a mesélő felnőtt érzelmi kapcsolata nagyon fontos, ezért az élő mesét tartjuk természetesnek.
- Különös gonddal alkalmazzuk a verset, mondókát, mesét a beszoktatás ideje alatt.
- Lehetőséget adunk a gyereknek a mesemondásra, bábozásra, az örömteli élmény biztosítása mellett segítségül a szorongások, indulatok oldására, levezetésére.
- Előnyben részesítjük az erkölcsi tartalmakat hordozó népmeséket. Törvényei könnyen átláthatók a gyerek számára. Hangulatos nyelvezete is indokolja.
- Mondókázásra, versmondásra a nap folyamán adódó lehetőségeket használjuk ki.
- Élményszerű előadással segítjük, hogy a gyerekek örömmel hallgassanak, mondogassanak verseket.
- Rájuk bízunk, hogy eldöntsék, melyiket tanulják meg.
- Alkalmi versekkel hangulatosabbá tesszük ünnepeinket.
- Megalapozzuk a majdani olvasás szeretetét.
- Meggyőzzük a szülőket arról, milyen sokat jelent gyermekeiknek a rendszeres, meghitt együttlét, az élő mesemondás.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



A gyermek tevékenységei:

- Örömmel hallgatnak verset, mesét, báboznak, dramatizálnak ismert meserészleteket.
- Maguk is költenek mesét, elbeszélést.
- Gyakran lapozgatnak képes, mesés, verses könyveket. Kérik a mesét.
- Mondogatnak otthonról, bölcsődéből hozott mondókákat, verseket, rövid meséket.
- Játék közben gyakran mondogatnak ringatókat, altatókat. Megjelenítik kedvenc mesehőseiket. Aktívan közreműködnek a mesemondás feltételeinek megteremtésében.

Módszertani alapelvek:

- A mese legyen a gyermeknek mindennapi örömteli élménye.
- Helye, a mesemondást megelőző tevékenység mindig ugyanaz legyen.
- Az irodalmi művek élményt nyújtó előadása.
- Csak nyelvileg tiszta, értékes irodalmi művel találkozzon a gyermek!
- Fontos a gyakori ismétlés, én-erősítő hatása.
- Meghitt kapcsolat megteremtése a gyerekekkel.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

- Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

- Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.
- Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.
- *Cél, hogy a magyarországi nemzetiségi dalok, énekes játékok, mondókák, gyerektáncok folyamatos beépítésre kerüljenek e tevékenységi formába. A foglalkozásokon az igényesen összeválogatott zenei anyagok többféle módon történő feldolgozására kerüljön sor, mellyel megvalósul a gyermekek nyelvhasználatának ösztönzése, valamint a szókincs bővítés. Kiemelkedő a helyi gyűjtésű dalok, körjátékok, énekesjátékok éneklése tájnyelven, a táncházak és a tradicionális nemzetiségi hangszerek nyújtotta zenei élmény biztosítása. Zenélés, dalolás közben a gyermekek játékosan tanulják a nemzetiségi nyelvet. A közös énekléssel megismerik a nemzetiség dalait, énekes népi játékeit, táncmozdulatait, amelyek erősítik a nemzetiséghez való kötődést. A mondókák, dalok segítségével a nemzetiségi zenei nyelvet és az aktív szókincset is lehet fejleszteni. A nemzetiségi nyelv fejlesztését végző óvodapedagógus feladata az ének, zene, énekes játék, gyermektánc tevékenységi formán belül: - zeneileg legyen felkészült, ismerje a nemzetiség zenéjét, és tudja közvetíteni azt; - a nemzetiségi nyelvű ének-zene anyagot a gyermekek életkori sajátosságai és nyelvismeretük alapján határozza meg; - tervezzen zenei képességfejlesztő feladatokat a nemzetiség nyelvén; - ismertesse meg a gyermeket a nemzetiség jellegzetes hangszereivel; - a zenehallgatási anyag megválasztásánál vegye figyelembe a gyermekek hovatartozását is; - szerezzon be autentikus, vagy ízlésesen stilizált népviselet és néptánc ruhákat, táncoljon a gyermekkel nemzetiségi néptáncot népviseleti ruhában. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére: A gyermekek ismerjenek az anyanemzet kultúrájából merített dalokat, mondókákat és játékokat,*



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



nyelvhasználatukban jelenjenek meg nemzetiségi zenei szakkifejezések. A nyelvhasználat megjelenése: - dal és mondóka szövegek memorizálása nemzetiségi nyelven, pontos szövegreprodukció a zene eszközeinek segítségével; - nemzetiséghez kötődő hangszerek megnevezése.

Óvodánkban a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik a gyermekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában. A felnőtt minta utánzásával a tánc, az éneklés, zenélés részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységének.

Feladat:

- Megteremtjük azokat a feltételeket, amelyek felkeltik a gyerekek érdeklődését mindenféle zenei tevékenység iránt.
- Személyes példával ösztönözzük a gyermeket az örömteli éneklésre, dalos játékok kezdeményezésére, zenehallgatásra.
- Fejlesztjük a gyermek hallását, ritmusérzékét, zenei emlékezetét, esztétikus mozgását, zenei formaérzékét.
- Szívesen vesszük és ösztönözzük is őket arra, hogy legyenek ötleteik, bátran improvizáljanak.
- Énekes beszélgetéssel, változatos dallamfordulatok bemutatásával kínálunk mintát erre.
- Népi gyermekjátékok, mondókák, népdalok és hozzájuk fűződő szokások, táncok alkalmazásával alapozzuk meg zenei anyanyelvüket.
- Előtérbe helyezzük az élő zenét, sokat énekelünk és valamennyien játszunk legalább egy hangszeren.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Az éneklésen, mondókázáson, dalos játékokon keresztül növeljük a gyermek biztonságérzetét, gazdagítjuk érzelemlátását, segítjük gátlásaik feloldását.
- Dalos játékokkal fejlesztjük a csoportban az összetartozást, a szerepekhez, az egymáshoz való alkalmazkodás képességének alakulását.

A gyermek tevékenységei:

- A játék és egyéb tevékenységek közben a gyermekek saját szórakoztatásukra dűdolgatnak, halandzsáznak, melyeket játékos, ösztönös mozdulatokkal kísérek.
- Mondókákat, dalokat énekelgetnek állatokról, növényekről, a környező világról.
- Körjátékokat, dalos játékokat játszanak. Készségfejlesztő játékokban vesznek részt.
- Megismerkednek különböző hangszerekkel - ezeket használják is.
- Játékdélutánokon vesznek részt, ahol szüleikkel együtt énekelgethetnek, játszhatnak.
- Ünnepekhez, jeles napokhoz fűződő dalokat, táncokat elevenítenek föl, játszanak el.
- Különböző alkalmakkor szívesen táncolnak, élvezik a zene és a tánc örömteli hangulatát.
- Gyakran hallgatnak - elsősorban - élő zenét, alkalomszerűen igényes gépi zenét is.
- Szüleik igénye szerint részt vesznek néptánc vagy zeneovis tanfolyamokon.

Módszertani alapelvek:

- A zene hatása legyen az egész személyiségre kiható emberformáló erő.
- Az óvodai zenei nevelés legyen érték közvetítő, izlésformáló.
- Az ének foglalkozásokat, kezdeményezéseket jellemezze tervszerűség, fokozatosság, rendszeresség.
- A spontán helyzeteket mindenkor ragadja meg az óvónő.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Sokoldalú hatást biztosítson, de mindenkor helyezze előtérbe az éneklést, élőzenét a gépi zenével szemben.
- Érvényesüljön a zenei nevelésben, a Kodály-módszer, valamint a differenciálás, és az egyéni bánásmód.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

- A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.
- A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.
- Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít. Maga a tevékenység, s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
- Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek térforma és szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.
- Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- *Cél, az adott település nemzetiségi ünnepeinek, valamint hagyományainak (pl. egyházi ünnepek, jeles napok) megjelenítése e tevékenységi formában, egyszerűbb népi motívumok, ruhák, tárgyak felismerése, képi megjelenítése, barkácsolása (tájház valamint múzeum látogatások, templom megtekintése alapján), a gyermekek megismertetése a nemzetiség mesterségeivel. Élmények, tárgyak, eszközök, technikák nemzetiségi nyelven történő megismertetésével gyarapítani kell a gyermekek szókincsét. A rajzos tevékenységek, barkácsolás során valósuljon meg a nemzetiségi nyelv alkalmazása. A nyelvhasználat megjelenése: - nemzetiségi szoba, sarok, helyiség eszközeinek megnevezése, játékos módon történő feldolgozása nemzetiségi nyelven; - nem mindennapi eszközök, tárgyak, motívumok, a népviselet felismerése, melyek felkeltik gyermekek érdeklődését, és ösztönzőleg hatnak a használati tárgyak, tevékenységek nemzetiségi nyelven történő megnevezésére is; - mesterségekhez kapcsolódó munkafolyamatok megjelenítése tájnyelven.*

Az ember ismereteinek döntő részét vizualitás, látás által nyeri. A vizuális nevelés látásnevelés, képzetek, utánzás, gyakorlás segítségével. A látás sajátos gondolkodás. A vizuális nevelés az óvodai nevelés egészét áthatja. Óvodásaink számára a szabad rajzolás az egyik legjelentősebb önkifejezési mód, mely során a gyermek szimbólumokat használ. A papíron nyomot hagyó rajzeszközök (ceruzák, tollak, zsírkréták, stb.) a funkció öröm érzését keltik a firkáló gyermekekben. A különböző motívumok szabad kombinálásával jut el a gyermek a formáig, majd a kompozíciók megalkotásáig. Amit a világról tud, ábrázolásában is el tudja mesélni, amit nem tud ábrázolni, azt hozzámeséli. Az ábrázoló tevékenység célja, nem maga a tevékenység során létrejövő bármiféle alkotás, vagy annak esztétikai értéke, hanem maga az örömteli cselekvés. A létrejövő „mű” jelzés a gyermek ismereteiről, érzelmi életéről, kezűgyességének fejlettségéről.

Feladatok:

- Megteremtjük a feltételeket a gyermekek képi, plasztikai kifejező nyelvének, ábrázoló és konstruáló-képességének fejlődéséhez.
- Képi gondolkodásukat folyamatosan fejlesztjük.
- Figyelembe vesszük a gyermekek közötti képességbeli különbségeket.
- Felkeltjük a rajzolás, mintázás, kézimunka anyagaival, eszközeivel való tevékenység vágyát.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Biztosítjuk élményeik, fantáziájuk, megfigyeléseik képi és térbeli megjelenítésének sokféle lehetőségét.
- Eljuttatjuk a gyermekeket az alkotás öröméhez.
- Biztosítjuk a gyermekek fejlődését belülről serkentő motiváltságot.
- Folyamatosan biztosítjuk az alkotó-alakító tevékenységhez szükséges jó minőségű eszközöket és anyagokat.
- Gyűjtjük és időszakonként elemezzük a gyermekek munkáit.
- A fejlődés folyamatát irányító feladatokat megtervezzük, megvalósításukat rugalmasan kezeljük, alkalmazkodunk a spontán gyermeki igényekhez.
- Elősegítjük, hogy a szülők otthon is adjanak lehetőséget gyermekeik számára a rajzolásra, mintázásra, kézimunkázásra.
- Bevonjuk a szülőket az anyagok, elsősorban természetes anyagok gyűjtésébe, az óvodában használatos eszközök elkészítésébe.
- Ápoljuk a néphagyományokat. Megteremtjük a műhelymunka lehetőségét.

A gyermek tevékenységei:

- Játékos egyéni és páros, valamint csoportos mozgásokat végeznek.
- Manipulatív tevékenységek közben tapasztalatokat gyűjtenek.
- Tapintás, rakogatás, építgetés, berendezés, rendrakás közben ismereteket szereznek.
- Mintázás, makett-, báb- és játékkészítés közben ismereteket gyűjtenek az anyagok alakíthatóságáról.
- Papírmunkákat végeznek: gyúrnek, tépnek, nyírnak, váganak, ragasztanak, hajtogatnak.
- Konstruálnak kész elemekkel. Szőnek, textilmunkákat végeznek.
- Rajzolnak különféle eszközökkel: ceruzával, színes ceruzával, zsírkrétával, tussal.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Sokszorosító technikákat tanulnak meg és gyakorolnak. Karcolnak különféle anyagokra.
- Színes papírból képeket alakítanak, kollázst, montázst készítenek.
- Textilképeket alkotnak.
- Termet rendeznek, a gyűjtött anyagokat válogatják, felhasználják, díszítenek vele, dekorálnak térben és síkban.
- Képeket néznek, gyakorolják a képolvást, gyönyörködnek, képeket válogatnak.
- Múzeumokat, tárlatokat látogatnak.
- Megtekintik a köztéri szobrokat, épületeket, parkokat, utcarészeket.
- Sétákon gyűjtik a különféle megmunkálható anyagokat, terméseket, stb., ismerkednek tulajdonságaikkal, felhasználhatóságukkal.
- Munka jellegű tevékenységeket végeznek.
- Képességeket, készségeket, fantáziát, stb. fejlesztő játékokat játszanak, melyek közben ismereteiket bővítik, rögzítik. Szülői igényre részt vesznek kézműves tanfolyamon.

Módszertani alapelvek:

- Folyamatosan álljon rendelkezésre megfelelő minőségű, mennyiségű anyag és eszköz.
- A gyermekek alkotása személyes jellegű, pozitív érzelmekkel kísért legyen.
- A gyermeki alkotást kezeljük értéként.
- A gyermeki önkifejezés önkéntessége domináljon.
- A fejlesztésben tolerancia és empátia érvényesüljön.
- Az óvoda értékrendszere a gyermeki és szülői ízlés formálója is legyen.
- Valósuljon meg a rajzolás, mintázás, kézimunka közösségformáló ereje.
- Kerüljön előtérbe a látási, mozgási, tapintási, szaglási, hallási érzékelés összerendezettsége.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Mozgás

- A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.
- A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.
- A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének - a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás - fejlődésére.
- A spontán - a játékban, azon belül a szabad játékban - megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.
- *Cél, a nemzetiségi nyelvű instrukciók használata, nemzetiségi nyelvű mozgásos játékok megvalósítása. A gimnasztikai gyakorlatokat és játékokat bemutatással kell szemléltetni és nemzetiségi nyelven kísélni, a mindennapos torna nyelve lehetőség szerint nemzetiségi nyelv legyen. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére: A mozgástevékenységek megnevezésével, magyarázatával a gyerekek passzív szókincsét lehet fejleszteni. A nyelvhasználat megjelenése: - cselekvések, mozgásformák, eszközök megnevezése; - népi*



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



mozgásos szabályjátékok ismerete; - mozgások nemzetiségi dalokkal, mondókákkal történő kísérése, számlálás; - a testrészek megnevezése a nemzetiség nyelvén, tájnyelven.

A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását és testi képességeit, mint az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés. Kedvezően befolyásolják a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró képességét és az egyes szervek teljesítőképességét. Fontos szerepük van az egészség megőrzésében, megóvásában. Felerősítik és kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatását. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést és az alkalmazkodó képességet, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását. A tornának, játékos mozgásoknak az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül. Spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján- az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve – minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

Feladat:

- Megteremtjük azokat a feltételeket, melyek elősegítik a gyermek biológiai fejlődését, növelik a szervezet teherbíró, ellenálló és alkalmazkodó képességét.
- Fontosnak tartjuk a testi képességek - mint ügyesség, gyorsaság, bátorság, erő, állóképesség - fejlesztését. Hangsúlyt fektetünk a koordinációs képességek, a helyes testtartás fejlesztésére, a lábboltozat alakítására.
- Foglalkozásainkat elsődlegesen a szabadban, illetve a tornaszobában vezetjük.
- Építünk a gyermek, játékos kedvére, mozgásvágyára, tapasztalatára.
- Szem előtt tartjuk a játék fontosságát.
- Ritmikus-táncos tevékenység közben fejlődik ritmusérzékük, mozgásuk harmonikusabbá, szebbé válik.
- A szülők segítségével biztosítjuk, hogy a gyermek megfelelő tornaöltözetben mozogjon, tornázzon. Gondoskodunk a balesetek megelőzéséről.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Figyelembe vesszük, hogy a gyermekek egyéni képességei különbözőek, fejlettségi szintjük nem azonos. Alkalmazkodunk a gyermekhez, és hagyjuk, hogy a gyakorlatokat saját képességeik szintjén hajtsák végre. A hibák javításában tapintatosan járunk el.
- A bátortalanabb, ügyetlenebb gyermeket segítjük. Vigyázunk arra, hogy társaik előtt ne kerüljenek kedvezőtlen helyzetbe.
- Naponta kétszer frissítő tornát, mozgást és hetente egy, illetve két alkalommal testnevelés foglalkozást tartunk.
- Együttműködve a családdal arra törekszünk, hogy otthon is legyen lehetősége a gyermeknek minél több mozgásra, szabadban való tartózkodásra.
- Megalapozzuk a gyermekben azt az igényt, hogy rendszeresen mozogni jó és fontos.

A gyermek tevékenységei:

- Sokat játszanak, szaladgálnak a szabadban. Örömmel vesznek részt futójátékokban, váltóversenyekben, labdajátékokban.
- Szabad, páros, társas és kéziszer-gyakorlatokat végeznek.
- Járnak természetes módon, illetve végeznek speciális járásokat. Járás közben irányt változtatnak, különböző alakzatokban járnak.
- Ugranak távolba, magasra, végeznek mélyugrást.
- Futnak közvetlenül és meghatározott módon is.
- Csúsznak, kúsznak, másznak, gurulnak a talajon előre, oldalt.
- Egyensúlyoznak a talajon, padon, kézi szerekkel is.
- Dobnak célba és távolba, alsó- és felsőkezes dobással.
- Végeznek labdavezetést járás, lassú és gyors futás közben.
- Több alkalommal vesznek részt az óvoda, illetve a család által szervezett kirándulásokon.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



A fejlődés főbb jellemzői:

- Növekszik teljesítőképességük, mozgásuk összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik. Mozgástapasztalataik az egyensúlyozásban és ugrásban növekednek.
- Cselekvőképességük gyors, mozgásban kitartóak.
- Fejlődik a térben és időben való tájékozódó képességük. Megszeretik és igénylik a mozgást.
- Egyéni, csoportos, sor- és váltóversenyt játszanak az óvónő segítségével és a szabályok pontos betartásával.
- Megértik az egyszerű vezényszavakat.
- A természetes járást ütemes járással váltakoztatják.
- Állórajtból kiindulva 20-30 métert futnak.
- Egyensúlyozó gyakorlatokat végeznek.
- Hat-nyolc lépés nekifutással tetszés szerinti akadályt átugranak. Ugrásukat a talajéréskor fékezni tudják.
- Kislabdát hajítanak távolba.
- Járás és futás közben labdát vezetnek.

Módszertani alapelvek:

- A szaknyelv használata.
- Egyszerű, érthető utasítások alkalmazása.
- Mintaértékű gyakorlat-bemutató, vagy magyarázattal kísért bemutatás.
- Tapintatos hibajavítás.
- A foglalkozások központi része a játék.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Minden gyerek saját képességei szerint mozogjon, fusson, másszon, ugráljon, labdázzon.
- Próbálhassák ki a gyerekek erejüket, ügyességüket, új mozgásformákat.
- Rendszeres testedzés közben a mozgásöröm átélésének biztosítása.
- Az egészség megőrzése.

A külső világ tevékeny megismerése

- A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.
- A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.
- A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.
- Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.



- *Cél, a tervezés során a magyar és a nemzetiségi tartalomhoz kapcsolódó témakörök párhuzamos megjelenítése, a nemzetiségi nyelvhasználat preferálása a foglalkozásokon. E tevékenységi formánál jelenjen meg: - az évszakokhoz, ünnepkörökhöz kötődő népszokások felelevenítése, ápolása (szüret, disznóvágás, karácsony, farsang, lakodalom, búcsú, húsvét); - az öltözködés, az időjárás és az évszakok párhuzama; - a szülőföldhöz kapcsolódó hagyományok, néphagyományok, szokások, nemzeti és családi kultúra megismertetése és ápolása; - a matematikai fogalmak használata nemzetiségi nyelven. Lehetőség szerint minden gyermeki aktivitást nemzetiségi nyelven kell kísérni. Törekedni kell arra, hogy a gyermekek a nemzetiségi szokásokat, kultúrát, népviseletet, hagyományt megismerjék és becsüljék. A nemzetiségi nyelv fejlesztését végző óvodapedagógus feladata a külső világ tevékeny megismerésén keresztül: - rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekkel az utánpótláson alapuló nyelvvelsajátítás, szókincs bővítés elősegítése: érkezéskor minden gyermeket személyesen nemzetiségi nyelven szólítson meg és üdvözljön, egyszerű mondat szerkezetben társalogjon a gyermekekkel; - az étkezések alkalmával nemzetiségi nyelven adjon utasításokat a gyermeknek, nemzetiségi nyelven nevezze meg az ételeket; - pihenéskor az altatók éneklése, mesék mesélése, versek mondása nemzetiségi nyelven történjen; - nyújtson segítséget a gyermek számára a világ felfedezésében, a szülőföld megismerésében, a nemzetiség néphagyományainak, szokásainak elsajátításában. Fontos szerepe van abban, hogy a gyerekek megismerjék nemzetiségük népi hagyományait, évszakokhoz kapcsolódó jeles ünnepnapjait, ételeit, anyaországuk szimbólumait a nemzetiségi identitástudat erősödése érdekében. A gyermekek nyelvi fejlődéséhez szükséges kétnyelvű témakörök tervezését a gyermekek életkora, a nyelvismeret fejlettségi foka és a magyar témakörök határozzák meg. A nyelvhasználat megjelenése: - az időjárás és a környezet változásának, összefüggéseinek mindennapos megfigyelése és a megszerzett tapasztalatok nemzetiségi nyelven történő kifejezése; - élménybeszámolók családi ünnepekről, születésnapokról nemzetiségi nyelven, - saját élményekhez kapcsolódó gyermeki beszámolók; - saját személyéhez kapcsolódó (gyermek neve, lakhelye, szülők neve) információk átadása nemzetiségi nyelven; - nemzetiségi nyelvű évszakokhoz, időjáráshoz kötődő, mondókák, dalos körjátékok bemutatása; - a gyermekeket körülvevő tárgyak megnevezése képek*



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



segítségével nemzetiségi nyelven; - mennyiségi, nagyságbeli fogalmak megnevezése nemzetiségi nyelven.

Törekvésünk, hogy a gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerezzen a szűkebb és tágabb természeti - emberi- tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során alakuljon ki pozitív érzelmi viszonya a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok szokások a családi a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

Feladat:

- a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését széleskörűen megismertetni
- Elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket kell biztosítanunk a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúrára és a biztonságos életvitel szokásainak kialakítására. Miközben elő kell segíteni a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításban.
- A környezeti nevelés általában a környezeti kultúra megélését és átadását jelenti. Az élő és élettelen környezetünkkel való harmonikus együttélést, életmódot, gondolkodást, viselkedésmódot, szokást és értékrendszert. Mindezek kialakítására legalkalmasabb az óvodáskor, mely ideális és fontos szakasza a környezeti nevelésnek, hiszen a szokások már a korai életszakaszban kialakulnak, s az egész életre szóló élmények, benyomások, szokások alapvetően meghatározzák a leendő felnőtt környezeti gondolkodását, környezet és természetvédelmi szemléletét és környezettudatos magatartását.
- A tapasztalatok, ismeretek gyarapításával, feldolgozásával felkeltjük, ébren tartjuk a gyermekek kíváncsiságát, érdeklődését, kielégítjük megismerési vágyukat.
- Lehetőséget adunk a minél több érzékszervvel való tapasztalatszerzésre, az élmények több szempontú felidézésére.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Nagy gondot fordítunk a gyermekek már meglévő tapasztalatainak felhasználására, azok megszerezésére, ezeken keresztül eljuttatva őket a bonyolultabb összefüggések, következtetések felismeréséhez.
- Lehetőséget teremtünk a folyamatos és alkalmi megfigyelésekre.
- Építünk a spontán lehetőségekből fakadó élménynyújtásra.
- Az egyéni fejlettség figyelembe vételével többféle megoldás közötti választásra adunk lehetőséget.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a társadalmi, természeti környezetünkből, helyi sajátosságainkból fakadó lehetőségekre.
- Hatékonyan együttműködünk a szülőkkel a környezet megszerettetésében, megóvásában. Felhívjuk figyelmüket az élőlények szeretetére, óvására, a környezetvédelem fontosságára.
- Felelevenítjük a helyi népszokásokat, mellyel erősítjük a szülőföldhöz kapcsolódó pozitív érzelmeket és formáljuk a gyermekek erkölcsi magatartását.

A gyermek tevékenységei:

- A szokott, mindig azonos helyszínen megfigyelik, tapasztalják a természetben végbemenő változásokat.
- Ismereteket szereznek a természeti jelenségekről.
- Tapasztalatokat gyűjtenek arról, hogy a természeti változások hogyan hatnak az emberekre, növényekre, állatokra.
- Gyakorolják a mindennapi élet tevékenységeit.
- Ellátogatnak könyvtárba, múzeumba, színházba, megnézik a város nevezetes épületeit, építményeit.
- Találkoznak ismert foglalkozásokat végző emberekkel. Lehetőség szerint kipróbálják munkaeszközeiket.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Felkeresik a környező kirándulóhelyeket. Részt vesznek a növények és állatok gondozásában.
- Az érzékelés minden területén ismeretet szereznek a természet szín-, forma-, méretgazdagságáról.
- A szerzett tapasztalatokat, ismereteket alkalmazzák, biztonságosan eligazodnak környezetükben.
- tapasztalataiknak megfelelő ismeretekkel rendelkeznek.

Módszertani alapelvek:

- A megfigyelések a természetben történjenek.
- Annyi és olyan téma feldolgozását tervezzük, amennyihez folyamatos élményt tudunk biztosítani.
- Bontakoztassuk ki a gyermekek környezeteszétikai érzékenységét, aktivitását.
- Biztosítsuk a természeti és társadalmi témák sokoldalú megközelítését.
- Vegyük figyelembe a gyermekek képességét, eltérő fejlődési ütemét.
- Biztosítsunk olyan lehetőségeket, amelyek során fejlesztjük a gyermekek gondolkodását, folyamatos beszédét, szóbeli kifejezőkészségét.
- A helyi lehetőségek figyelembe vételével ismertessük meg a népi és nemzetiségi kultúrát.

Matematikai tartalmú tapasztalatok

- A környező valósággal való ismerkedés, a folyamatos cselekedtetés kapcsán a gyermekek sokoldalú tapasztalatokat szereznek az őket körülvevő tárgyak, jelenségek formai és mennyiségi jellemzőiről.
- Matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek birtokába jutnak, és azokat tevékenységeiben alkalmazzák. Felismerik a mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítéliképességük, fejlődik tér-, sík- és mennyiség szemléletük. Matematikai tartalmú elem



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



valamennyi tevékenységben jelen van és a súlyozottan mozgáson, érzékelésen alapuló tapasztalatszerzés szinte észrevétlenül megvalósítható.

Feladatok:

- Változatos lehetőségeket teremtünk a környező valóság formáival és mennyiségi viszonyaival kapcsolatos sokoldalú tapasztalatszerzésre.
- Különböző tevékenységeken keresztül élményeket nyújtunk a gyermek számára, melyben az érdekességek, a matematikai összefüggések felismerésével fejlesztjük problémamegoldó és igazságkereső gondolkodásukat.
- Többféle megoldási lehetőség kínálása során fejlesztjük divergens gondolkodásukat is.
- Olyan lehetőségeket biztosítunk, melyben a téri- és síkbeli tájékozódásuk biztonságosan kifejlődhet.
- Sokféle érzékelésen, észlelésen keresztül fejlesztjük mennyiségfogalmukat.
- Belső motivációjukra építve fejlesztjük egyéni megismerő erőiket, probléma-érzékenységüket.

A gyermek tevékenységei:

- Megfigyelik a környező valóságot, tapasztalatokat szereznek, konstruálnak.
- Természetes helyzetekben manipulálnak, rakosgatnak, játékos tevékenységek során észreveszik az azonosságokat, különbözőségeket.
- Összehasonlítanak, mérnek, számolnak, megismerkednek az életben jelenlévő állandóságokkal.
- A természetben fellelt, összegyűjtött tárgyakat valamilyen szempontból összehasonlítják, szétválogatják, sorba rendezik.
- Tevékenység közben szerzett ismereteiket, tapasztalataikat fejlettségükhöz mérten verbálisan is kifejezik.
- Eligazodnak környezetükben, gyakorolják a térbeli tájékozódást szabad térben és síkban.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Munkalapokon különböző tevékenységeket, feladatokat végeznek.

Módszertani alapelvek:

- Spontán helyzetek kihasználása. Problémahelyzetek sokoldalú megközelítésére való ösztönzés. A belső motiváció, a felfedezés öröme legyen a legfontosabb hajtóerő.
- Egyéni különbségek figyelembevétele.
- A játékosság hassza át a tapasztalatszerzést.
- Térre, formára, színre, mennyiségre vonatkozó élményanyag fokozatos bővítése.
- Tevékenységek során jusson a gyermek sikerélményhez.

Nemzetiségi nevelés és a nemzetiség kultúrájának és nyelvének ápolásával járó feladatok:

A nemzetiségi nevelést folytató kétnyelvű óvodában mindkét nyelv, a nemzetiség nyelve és a magyar nyelv fejlesztését szolgálja. A két nyelv használatának aránya 50-50% , azzal a kitétellel, hogy az óvodai nevelési év első hónapjában az érintett gyermekek nyelvismerete vonatkozásában végzett felmérés adataira kell épülnie. A belépéskor mért nyelvismereti szintet a kimenetig legalább 30 %-kal kell növelni.

Az óvodai beszoktatás ideje alatt szeretetteljes, nyugodt óvodai légkört teremtve, amelyben a gyermeket szeretet, tisztelet övezi, a gyermekek egyéni képességeit, nyelvi háttérét figyelembe véve fokozatosan, játékos formában kezdődik a nyelvi ráhangolódás a szűkebb környezet megismerésével, a szokás-, szabályrendszer kialakításával, gyakorlásával, valamint a társas érintkezés legfontosabb kifejezéseinek magyar, német / horvát nyelven történő megismerésével.

Az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségi szintjének figyelembevételével, differenciálva, a hagyományok felkutatása, megteremtése, ápolása és átörökítése segítségével ismerjék meg a német/horvát nemzetiség nyelvét és kultúráját. A gyermekekben pozitív érzelmi viszony alakuljon ki a nemzetiség kultúrája, nyelve iránt. Alakuljon ki és fejlődjön a gyermekek nemzetiségi identitása.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Feladat:

- *A nemzetiségi nyelv példaértékű, helyes használata, beszédkedv ösztönzése, a nemzetiségi nyelv megszerettetése a gyermekekkel*
- *Elősegítjük kommunikációjuk fejlődését nyelvi szituációkon keresztül*
- *A pozitív megerősítéssel motiváljuk a nyelv – elsajátítását*

Nyelvi fejlesztés, szókincsbővítés

A német/horvát nemzetiségi óvodai nevelés a gyermek óvodába lépésétől az iskola megkezdéséig tart.

Személyi feltételek:

A nemzetiségi nevelést folytató kétnyelvű csoportban a nevelő-oktató tevékenységet, 1 fő magyaros, és 1 fő (német, horvát) nemzetiségi óvodapedagógus végzettségű nevelőpár látja el, 1 fő szakképzett dajka segítségével.

Az óvónők feladatai:

- *Olyan szeretetteljes, biztonságos, derűs, nyugodt óvodai légkör biztosítása, amelyben a gyermeket már az óvodába lépés pillanatában pozitív hatások érik a nemzetiségi nyelvvel való megismerkedése során.*
- *Segítjük olyan társkapcsolatok kialakulását, amelyek a nemzetiségi nyelv megszeretéséhez vezetnek (pl. jól beszélő gyermek kapcsolata a meg sem szólalóval).*
- *A felnőttek egymás közötti kommunikációjával (nemzetiségi nyelven) pozitív mintaként szolgálnak a gyermekeknek.*
- *Munkánk során figyelünk az egyes gyermek jelzéseire, ami a közösségi magatartás mellett jelzés is lehet a gyermek és a nyelv kapcsolatára.*



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- *A nemzetiségi óvodapedagógus magyar és nemzetiségi nyelvű tevékenységeket is vezet, a magyaros is használja az alapvető kifejezéseket a nemzetiség nyelvén és elősegíti a nemzetiségi hagyományok ápolását.*
- *Tevékenységek megszervezése.*

A gyermekek tevékenységei:

A lakóhely, emberek témaköréből:

- *Környezet megismerésére nevelés*
- *Foglalkozások a családban, környezetükben*
- *A család nyelvhasználata (nagyszülők)*
- *A magyarországi horvátok nevezetes épületei helyintézményeinek megismerése (könyvtár horvát és német nemzetiségi részlege, Nemzetiségi Múzeum)*
- *Különböző növények, állatok, virágok megismerése, felhasználása.*

Szellemi kultúra témaköréből:

- *Nemzetiségi ének-zene, vers, mese, mozgás*
- *Mondókák, dalok állatokról, növényekről. Természeti jelenségek megismerése.*
- *Mondókák, dalok, táncok ünnepeinkhez a négy évszak jegyében.*
- *Kiszámolók, nyelvtörők, közmondások megismerése.*
- *Körjátékok, egyszerű gyerekdalok, népi hangszerek megismerése.*
- *Különböző mozgásos játékok, társas játékok megismerése, teremben és szabadban*
- *Körjátékok, kiszámolók táncok ünnepeinkhez a négy évszak jegyében.*
- *Népi hangszerek megismerése.*
- *Rövid mesék történetek megismerése.*



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Tárgyi kultúra megismerése

- *Népviselési ruhadarabok gyűjtése, alkalmazása az óvoda mindennapos tevékenysége során, tárgyak elhelyezése, kiállítása a teremben.*
- *Régi játékok és nemzetiségi baba készítése, (csuhébaba, rongybaba), különböző technikák alkalmazása*
- *Hímzés, szövés, fonás*
- *A nemzetiségre jellemző változatos anyagok alkalmazása, mindennapjaink során (szalma, toll, kő, fonal, vessző, stb.)*

Identitástudat kialakítása

- *Nemzetiségi hagyományok felelevenítése köréből*
- *Régi szokások, hagyományok feldolgozása, dalokkal, táncokkal, rigmusokkal, játékokkal (búcsú, farsang, húsvét, lakodalom, karácsony stb.)*
- *Ünnepekhez új népviseleti ruhadarabok beszerzése, varratása, (szoknya, blúz, kalap, mamusz)*
- *Nemzetiségi ünnepek szervezése, azokon való aktív részvétel*
- *Kapcsolattartás más nemzetiségi intézményekkel, közös rendezvények szervezése, egymás kultúrájának, hagyományainak megismerése*
- *Nemzetiségi támogatások, források keresése, pályázatok, szponzorok felkutatása*
- *Nemzetiségi könyvállomány gyarapítása*
- *Nemzetiségi hagyományőrző tárgyak gyűjtése*
- *Ünnepekre - a nemzetiségi sajátosságokat hordozó – ajándékok készítése (pl. húsvéti tojás, koszorú, kosár)*



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- *Különböző gyümölcsök, zöldségek, magvak stb. alkalmazása, felhasználása, tárolási módok megismerése.*

Hagyományok, ünnepek a nemzetiségi nevelést folytató csoportokban:

Az óvodai hagyományok mellett kiemelt jelentőségűek a nemzetiségi hagyományok, ünnepek. A nemzetiségi nevelésben megjelenő, hagyományokhoz, ünnepekhez kapcsolódó szokások felelevenítésével, ápolásával a nemzetiségi hovatartozást igyekszünk erősíteni.

VIII. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK

Különleges bánásmódot igénylő gyermekek:

Óvodai programunk egyik fő feladata a 3-7 éves gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének szem előtt tartásával az egészséges harmonikus személyiségfejlesztés. A sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, értelmi és szociális érettség kialakítását, az iskolai potenciális tanulási zavarok megelőzését, az óvodai nevelési feltételek sajátos megszervezésével valósíthatjuk meg.

Differenciálásra azért van szükség, hogy elősegítsük az egyes gyerekek sikeres tanulását, fejlődését. Mivel minden gyermek más, egyedi, mások a tapasztalatai, szükségletei, ezért a gyermek tanulási folyamatát úgy segíthetjük elő, hogy azt a gyermek egyéni szükségleteihez igazítjuk. A differenciálás esélyteremtést, egyéni bánásmódot jelent. A differenciálás, mint fejlesztési módszer csak úgy lehet eredményes, ha a lehető legjobban megismerjük a gyermeket, akit fejleszteni akarunk.

A differenciálással az eltérő (lemaradó, kimagasló) képességek egyéni ütemű fejlesztése válik lehetővé. Az ismeretszerzés formája lehet kötött vagy kötetlen, csoportos, egyéni vagy kooperatív. A differenciálás a módszerek és eszközök kiválasztásánál is érvényre juthat, de akár egyéni választásra is lehetőséget ad. Az ismeretek tartalmával és a ráfordított idővel is lehet differenciálni.

Óvodánk sokféle eszközzel, lehetőséggel rendelkezik, amelyek segítségével az eltérő ütemben fejlődő gyermekek képességeiknek megfelelően fejleszthetők. A differenciált fejlesztésre való tudatos felkészülés, a hiányok pótlására, a fejlődés akadályainak elhárítására, vagy a tehetség



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



fejlesztésére, a pozitívumok megerősítésére irányuló speciális feladatok megtervezése és az eredmények rendszeres értékelése, olyan feladatok, melyeket az alapprogram szellemében minden magyar óvodának be kell építenie nevelési gyakorlatába és dokumentációs rendszerébe.

Az óvónő személye, attitűdje legyen együttműködésre kész, éreztesse támogató figyelmét, a segítségnyújtás biztonságát, nélkülözhetetlen a módszertani megújulás, fejlődés.

Módszerek, melyek segítik az egyéni bánásmód, differenciálás lehetőségét:

A gyermekek megfigyelése során különös hangsúlyt kap, hogy ki melyik területen a legsikeresebb, miben a legjobb.

A projektmódszer alkalmazása: tervezés, előkészítés, lebonyolítás során fontos szempont a differenciálás lehetősége.

A projektmódszer alkalmazása során a család is a differenciált fejlesztés részesévé válik.

A kooperatív tanulási helyzetek megszervezése, de maga a forma is alkalmas a differenciálásra.

Pozitív eredményként fogható fel, hogy egyre inkább terjedőben van az egyéni fejlesztés, a differenciálás. Az egyéni bánásmód azonban elsősorban a felzárkóztatásra összpontosít, és nem kap ugyanakkora hangsúlyt a tehetséggondozás, bár tudjuk, hogy odafigyelés, gondozás nélkül a legjobb vetőmag is tönkre megy a talajban.

A tehetség, a személyiség alapvető vonása, amely lehetővé teszi a jó képesség magasabb szintűvé alakítását. Az óvodai nevelés során középső és nagycsoportban már bizonyos jelek alapján a tehetségígéretes gyermek megmutatkozhat.

A zenei képesség az, ami már ilyen kis korban egyértelműen felismerhető, valamint a tehetség a nyelvi, matematikai és testmozgási szférákban is megjelenhet.

A kreativitás, az óvodai nevelés során a legszembetűnőbbben a játékban ismerhető fel.

Az ilyen gyermek aktív, különleges dolgokat alkot, nem a megszokott szabályok szerint cselekszik, az eredmény mégis fantasztikus. Fontos, hogy hagyjuk a gyermeket önállóan alkotni! Dicsérjük, újabb és újabb eszközökkel, lehetőségekkel motiváljuk, segítsük, hogy elképzeléseit



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



megvalósítsa. Tolmácsoljuk másságát – ha magatartásában nehezen kezelhetőség van, legyünk vele nagyon türelmesek! A képességeit fejlesztő feladatokkal bízunk meg!

A szülőkkel való konzultálás, a jó kapcsolat nagyon fontos! Hiszen a szülő önmagában látja gyermekét, míg az óvodapedagógus más szituációkban, helyzetekben, a csoport egészében, a társakhoz való viszonyában.

Tehetség gondozás

Az intézmény fontos feladata a képességek kibontakoztatása, a tehetséges gyermekek felismerése, nyilvántartása, egyéni nyomon követése, a tehetségek gondozása és fejlesztése, élve az intézményi és az intézményen kívüli együttműködések lehetőségeivel. A mikro csoportos tevékenységszervezés közben a differenciálás gyakorlata kiválóan alkalmazható a kiemelten tehetséges gyermekek nevelésében.

Tehesség gondozás célja:

- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit
- segíteni a gyermeket a továbbfejlődésben
- kielégíteni a kiemelkedő képességű gyermek megismerési, alkotási és speciális szükségleteit erős oldalának fejlesztése)
- a tehetséges gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése (pszichomotoros és érzelmi – akaratlan éretlenség)
- megfelelő szeretetteljes légkör biztosítása

Feladatok:

- sokféle tevékenységek kínálata, ezzel segítve a gyermekeknek érdeklődési irányaik megismerését
- egyéni bánásmód keretében történő célzott fejlesztés, képességfejlesztés
- a gyermek pozitív én-tudatának kialakítása és erősítése



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- elfogadó és támogató környezet kialakítása
- a tehetségfejlesztő programok megszervezése, az óvodai élet gazdagítása egyéb tevékenységekkel
- pedagógusok továbbképzésének biztosítása e területen
- partneri kapcsolat tehetségfejlesztési szakértővel a tehetséges gyermek fejlesztésének érdekében
- a szülők tájékoztatása és megnyerése a közös munka érdekében
- segítségadás a szülőknek, a gyermeknek megfelelő iskola kiválasztásában

Az integrált neveléshez szükséges feltételrendszer elemei

Integráció

Az integráció, integrálás szó a Magyar értelmező kéziszótár meghatározása szerint „különálló részének valamely nagyobb egészbe, egységbe való beillesztését, beolvadását” jelenti, ami esetünkben a fogyatékos, akadályozott, azaz speciális nevelési szükségletű gyermekeknek vagy fiataloknak a nem fogyatékosok közé való beilleszkedésére vonatkozik.

A nevelés – oktatásban megvalósuló integráció tehát a speciális nevelési szükségletű gyermekek, fiatalok, beilleszkedését jelenti a többségi nevelési oktatási intézményt látogató gyermekek, fiatalok közé. Szoros összefüggésben áll az esélyegyenlőség biztosításával abban az értelemben, hogy mindenki számára nyitottá teszi a nevelési – oktatási intézményeket, tekintet nélkül egyesek akadályozottságára, s az esetleg tapasztalható nagyon eltérő képességeire a kiemelkedően tehetségestől a gyenge adottságúig.

Az integráció pedagógiai jelentése: minden gyermek és tanuló egymással együttműködve, a mindenkori fejlettségi szintjén (pillanatnyi észlelési, gondolkodási és cselekvési kompetenciához mérten) egy közös tárggyal és tárgyon (projekt/terv/játék/téma) tanul és dolgozik.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Formája óvodánkban:

- teljes integráció: nevelés-oktatás speciális megsegítéssel történik az óvodai nevelés teljes időtartamában.

A befogadó, inkluzív oktatás és nevelés az integrált nevelés továbbfejlesztett formája. Az intézmény pedagógusai egyéni differenciáláson keresztül az egyéni kibontakoztatás és fejlesztési szemléletet képviselik.

Az integrált neveléshez szükséges feltételrendszer:

Objektív tényezők: az objektív feltételek közé soroljuk a különféle gyógyászati segédeszközöket, melyek többnyire nélkülözhetetlenek a mozgáskorlátozott és az érzékszervi fogyatékos gyermekek esetében (keresek szék, hallókészülék, a szabványostól eltérő iskolapad stb.) de idetartozik az csoport létszáma, speciális fejlesztő eszközök is. Mozgáskorlátozottak esetében lényeges az épület hozzáférhetősége, annak belső akadálymentessége (lift, rámpa, mosdóhelységek kiképzése stb.).

Szubjektív tényezők: az integráció sikerességének latolgatásakor sokan szeretnék azt jól körülírt feltételekhez kötni. Meg kell azonban állapítanunk, hogy általában nem, vagy nemcsak az objektív, világosan meghatározható feltételek működnek, s még az objektív feltételek egy részének hiánya sem jelent biztos kudarcot. Ugyanis az eredményesség kulcsa legalább annyira függ a szubjektív tényezőktől is. Kimondható ugyan, hogy egy mozgáskorlátozott gyermek számára alapkövetelmény az épület hozzáférhetősége, akadálymentessége, mégis elképzelhető, hogy e nélkül is sikeres az integráció, vagy evvel együtt sem az. Természetesen, hogy a csoport magas létszáma kedvezőtlenül érinti az integrációt, ugyanakkor a jó pedagógus szakértelme bizonyos határig ellensúlyozhatja a létszámot.

Meg kell állapítanunk, hogy a feltételrendszer kifejezetten komplex, s ezen belül nagyon sok szubjektív, nem könnyen megfogható tényező, úgy mint a fogadó pedagógus szemlélete, módszerei, segítőkészsége, kreativitása, a pedagógiai asszisztens jelenléte és hozzáértése, a szülők hozzáállása, aktivitása, a gyógypedagógus kellő érzékenysége a probléma iránt, valamint szakmai tudása, és végül magának a gyermekeknek a személyiségjegyei

- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

alapján:

A nevelés hatására a sérült kisgyermeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés. A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása, a szükséges tárgyi feltételek, és segédeszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.

Integrált nevelés fejlesztő programja:

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése esetén az óvoda pedagógiai programja a sajátos nevelési igényből eredő hátrányok csökkentését szolgáló speciális fejlesztő tevékenységek:

MOZGÁSFEJLESZTÉS

Célja:

- „A saját mozgások uralmát” és a test megélését hangsúlyozó mozgásformák, és az alapmozgások kialakítása, a kóros reflexek leépítése, valamint a finommotorika és az egyensúlyérzék fejlesztése.
- Az egyoldali kéz-, szem-, lábdominancia kialakulásának elősegítése.

Részei:

- Mototerápia: A gyermekek teljesítmény vagy magatartászavar eltérései zavarainak kezelésében alkalmazható.
- Szenzomotoros terápia: Ha a gyermek észlelési rendszerének eszközeivel nem tud egyensúlyt teremteni maga és környezete között, erre a sajátos eljárásra, a szenzomotoros integráció módszerére van szükség.

A fejlesztő munka általános sorrendje:



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Megfigyelés
- Reflex gátlás vagy kiváltás
- Szenzomotoros stimuláció: vizuális, auditív, taktilis, vesztibuláris ingerlés, hiperaktív gyermekeknél szenzoros stimuláció
- Nagy-, és finommotorika fejlesztése

TESTSÉMA, TÉRI ORIENTÁCIÓ FEJLESZTÉSE

Célja:

- A cselekvéses reprezentáció intenzív fejlesztése. A saját testrészeknek és azok térbeli elhelyezkedésének ismeretével az én-tudat kialakulásának megalapozása.
- A saját test orientációjától a problémamegoldó szituációig történő laterális következetesség kialakítása a pszicho-motoros konfliktusok elkerülése érdekében.

Részei:

- A testrészek megismerése: A test részeinek azonosítása és megnevezése, tükör előtti tapasztalat-szerzés (önmaga felismerése, azonosítása)
- Térbeli orientáció fejlesztése: A testrészek elhelyezkedésének, funkciójának megismerésével, a test fogalmának kialakítása.
- A testrészek egymáshoz való viszonyainak megtapasztalásával, a testrészek térbeli helyzetének megismerése (bal-jobb, fent, lent alatt fölött gyakorlása nyitott majd csukott szemmel)
- Térbeli helyzetek viszonyítása saját testhez (tőlem jobbra-, balra, előttem- mögöttem, alattam-fölöttem, mellettem, kettőnk között)
- A test személyi zónáinak alakítása.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



PERCEPCIÓ FEJLESZTÉSE

Célja:

- A fejlesztéssel az idegrendszeri központok összehangolt működésének biztosítása
- Az észleléshez köthető gondolkodási műveletek fejlesztésével a fogalmi háló kiépülésének lehetővé tétele
- Az alap kultúrtechnikák elsajátításának megalapozása
- A következetes jobb- vagy baloldali szem-, kéz-, és láb használatának kialakítása
- A percepciófejlesztés tartalma:
- A vizuális percepció fejlesztése;
- A taktilis percepció fejlesztése;
- Az akusztikus percepció fejlesztése;
- Az idő érzékelésének, észlelésének fejlesztése;
- A tér érzékelésének, észlelésének fejlesztése;

VERBÁLIS FEJLESZTÉS

Célja:

- Az akadályozott vagy megkésett beszédfejlődésű gyermekek fejlesztése
- A további egészséges pszicho szociális fejlődés elősegítése
- A későbbi iskolai teljesítményzavarok megelőzése
- A verbális fejlesztés tartalma:
- Beszédlégzés fejlesztése
- Beszédmotorika fejlesztése



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Beszédészlelés és beszédmegértés fejlesztése
- Beszédhangok pontos időtartam észlelésének fejlesztése
- Szókincsbővítés, kifejezőképesség fejlesztése



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



IX. AZ ÓVODÁBA ÉS AZ ISKOLÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) 8 § (1) bekezdése szerint az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény.

A nevelési-oktatási intézmények és köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet (továbbiakban: Rendelet) 12. §-ában foglaltak értelmében az óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások keretében folyik.

Az Nkt. 49. § (1) bekezdése alapján az óvodába a gyermek harmadik életévének betöltése után vehető fel. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti feltéve, hogy minden, bajai lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkt. 8. § (1)).

A jelentkező gyermekek felvétele az óvodai nevelési évben – a férőhelyek függvényében- folyamatosan történik.

Intézményünk ennek alapján az egyéni differenciált fejlesztést a fejlesztő szakemberek által végzett fejlesztés mellett, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazottan valósítja meg az óvodapedagógusok által.

Az Nkt. 8. § (2) bekezdése kimondja, hogy a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt.

Ez a kötelezettség azokra a gyerekekre vonatkozik, akik 2020. szeptember 1-je előtt születtek, és még nem járnak óvodába.

Intézményünkbe a gyermekek felvételét a mindenkor érvényes tanügy igazgatási feladatnak megfelelően végezzük.

Elsődleges szempontunk, hogy a gyermek betöltse harmadik életévét, ezen túlmenően pedig az alábbi fejlődési mutatókat vesszük figyelembe:

- szobatisztaság,



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- kialakult beszédképesség (legalább beszédértés),
- önálló mozgásképesség
- alapvető önellátási szint

A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

1. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

2. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,

- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

c) Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermekkedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtten és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



3. A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.
4. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettséget.
5. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

Az óvodapedagógusok törekvése, segíteni a gyermekeket, hogy a fejlődés során eljussanak abba az állapotba, amely által óvodásból iskolássá érnek. Nevelési hatékonyságunkat a tudatos képességfejlesztéssel – kognitív, kommunikációs – magyarázzuk, melyekhez nélkülözhetetlenek a „kortársi csoporthatások”.

Az azonos életkor nem jelenti azonban a gyermekek homogén fejlettségi szintjét. Fontos feladatunk az egyéni fejlettségi szintnek megfelelő differenciált fejlesztő munka (felzárkóztatás, képességfejlesztés).

A diagnosztizáláshoz a DIFER mérőeszközt használjuk.

Az iskolakezdés sikerességében meghatározó szerepet játszik, hogy hol tart a gyerek azoknak a készségeknek az elsajátításában, amelyekre az iskolai tanulás építkezik. Hol tart az anyanyelv fejlődésében? Van-e elemi számfogalma? Megvannak-e már az írástanulás megkezdéséhez elengedhetetlen idegrendszeri, finommotorikai feltételek?

A sikeres iskolakezdéshez elengedhetetlen, hogy a tanulás örömet adjon a gyerekeknek. Ha az első tapasztalatok az iskolában kudarcokkal járnak, akkor nehezen válthatók ki újra a tanulás motívumai. Ha ez bekövetkezik, a gyerekek nem lesz készíttetése arra, hogy energiát, időt fektessen a tanulásba, ez pedig alapjaiban gátolja a fejlődését.

Mindezek arra mutatnak rá, hogy komoly figyelmet kell fordítanunk az óvodás gyerekek készségfejlődésére és - fejlesztésére, az óvodai-iskolai átmenetre.

Ahhoz azonban, hogy hatékony segítséget kapjanak, elengedhetetlen a lehető legpontosabban feltárni, hogy honnan is indul egy-egy gyermek.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



A DIFER fejlődésvizsgáló rendszer a személyiség fejlesztését hét alapkészségre konkretizálja, amelyek az értelmi fejlődés feltételei.

Írásmozgás-koordináció

- A kéz úgynevezett finommozgásának koordinációja teszi lehetővé az írás elsajátítását és használatát. Ez az érési folyamat az első 5-8 év alatt valósul meg.
- Az írásmozgás-koordináció a finommozgás sajátos változata, amely kicsiny vonalak, vonalkombinációk pontos észlelésével, a szem és a kéz koordinációjával a leírást szabályozza. Az írásmozgás-koordináció megfelelő fejlettsége az eredményes írástanítás alapvető feltétele.

Beszédhanghallás

- A beszédhanghallás spontán fejlődő készség, amely lehetővé teszi, hogy a beszédhangokat változó hangkörnyezetben, önállóan észlelni tudjuk. Közreműködik a beszédészlelés során a tiszta hangejtésben, a szavakat alkotó hangsorok differenciálásában, a szó értelmezésében. A beszédészlelés pedig az olvasás-írástanulás kritikus kognitív feltétele, így a beszédhanghallás készsége e folyamatok összetevőjeként is szerepel. A percepciós folyamat során a beszédhangokat a beszédben, olvasásban és írásban egymástól megkülönböztetjük. A megkülönböztetés nehézsége a beszédhangok képzési módjából és sajátosságából fakad.

Relációszókincs

- Minden nyelv alapját néhány száz relációszó, a relációszókincs képezi. Ezek a szavak dolgok, tulajdonságok, folyamatok (történések, események, cselekvések) közötti viszonyokat, relációkat fejeznek ki. A magyarban ilyen szerepük van a ragoknak, az igezőknek is, ezzel szemben például az angolban néhány kivételtől eltekintve minden viszonyt önálló relációszóval jelölnek. A relációszókincs ismerete, biztonságos alkalmazása nélkül a nyelv használhatatlan. Az iskolába lépésig a gyerekek többsége elsajátítja a relációszókincsset, de jelentős hányaduk e tanulási folyamatnak nem ér a végére. Az ilyen gyerekek leküzdhetetlen hátránnyal indulnak, mert nem vagy nehezen értik, amit a pedagógus és társaik beszélnek.

Elemi számolási készség



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Elemi számolási készség alatt (1) a százas számkörbeli számlálást (pozitív egész számok egymás után való sorolása növekvő és csökkenő sorrendben), (2) a húszas számkörbeli manipulatív számolást (tárgyakkal végzett műveletek), (3) a tízes számkörbeli számkép felismerést, valamint (4) a százas számkörbeli számolvasást (számok jelének felismerése) értjük.

Tapasztalati következtetés

- A deduktív következtetés, a kijelentés- és predikátumlogika alapvető deduktív sémáinak használata az úgynevezett kritikus kognitív készségek egyike.
- Az iskolában a következtetés tapasztalati (vagyis az előforduló fogalmak tapasztalati szintű ismeretétől függően működő) szintjének nyelvi eszközei használatosak és ezért szükségesek. A tapasztalati következtetés esetében a műveletvégzés kizárólag a gyermek személyes tapasztalataira és a mindennapi szituációk nyelvhasználatára épít.

Tapasztalati összefüggés kezelés

- Az iskolai oktatás, nap, mint nap összefüggések sokaságát használja. Az oktatásra szánt ismeretek jórészt összefüggésekre vonatkozó ismeretek. Ezért az összefüggések megismerésének, megértésének, alkalmazásának készségei a tudásszerző képesség, ennek következtében az iskolai eredményesség, az életminőség alapvető feltételei.
- Ahhoz, hogy segíteni tudjuk az összefüggés-megértés komplex készségének elsajátítását, ismernünk kell e készség fejlődését.

Szocialitás

- A szocialitás a csoport, a társadalom szociális értékrendje, jogrendje, eszmerendszere, szokásrendszere, szociális aktivitásának rendszere, továbbá a személyiség szociális kompetenciája, valamint a személyiség szociális aktivitása. A szocialitás fejlettségének háromfokú értékkálája: antiszocialitás, lojalitás, proszocialitás. A 4-8 éves gyerekek



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



szocialitása, vagyis szociális kompetenciája fejlettségének értékelése szociális aktivitásuk kiváltása és megfigyelése alapján történt.

A vizsgálat menete:

- A tesztek felvétele egyéni vizsgálat keretében történik. Az eredmény, különböző elsajátítási szinteket mutathat: előkészítő, kezdő, haladó, befejező és optimum szintet. Középső csoportban a gyermekek fele még előkészítő és kezdő szinten van, de nagycsoportra a befejező és az optimum szint a jellemző. A vizsgálat eredménye meghatározza a fejlesztési javaslatot. Az egyéni fejlesztési tervek elkészítése után következik a folyamatos fejlesztés megkezdése.
- A fejlesztőfoglalkozások játékos formában csoportosan, kiscsoportban és egyénileg egyaránt megvalósulnak. A kiscsoportok létrehozásakor figyelembe vesszük a diagnosztikus mérés eredményeit, a gyerekek készségfejlettségi szintjét.

Az iskolába lépés feltételei:

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló része, nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig, legfeljebb hétéves korig, ill. az iskolai érettség eléréséig, az óvoda a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel.

Programunkban kitűzött célok az optimumot tartalmazzák, melyet a gyermekek változó fejlődési üteme- és az egyéni eltérések miatt nem lehet egységesen megvalósítani.

Az iskolába lépés elsődleges feltétele a gyermek érettsége, amely különböző életkorban alakulhat ki, ezáltal nagy egyéni eltéréseket mutatva. Mindezt figyelembe véve tárjuk fel, mikor válik stabilá a gyermek, - testileg, lelkiileg, szociálisan, pszichikusan - a sikeres iskolai élet megkezdésére, illetve ehhez kapcsoljuk mindazon mutatók összességét, amelyek az óvodáskor végére a fejlődés főbb jellemzőjeként jelennek meg pedagógiai munkánk eredményeként.

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.

A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Magyarországon – az e törvényben meghatározottak szerint – minden gyermek köteles az intézményes nevelés-oktatásban részt venni, tankötelezettségét teljesíteni.

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. Szülői kérelem hiányában a gyermek tankötelezettsége megkezdésének halasztását a gyámhatóság is kezdeményezheti. A szülő, a gyámhatóság a kérelmét legkésőbb az iskolakezdés évének január 18-áig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Az eljárás ügyintézési határideje ötven nap. A szülő kérelme alátámasztására kérelméhez csatolhatja a gyermek fejlettségét alátámasztó óvodai dokumentumokat is. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki. Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kora előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Ha a felmentést engedélyező szerv azért engedélyezi a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, vagy a szakértői bizottság azért javasolja a tankötelezettség megkezdése alóli felmentésre irányuló kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, mert a gyermek sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, akkor a gyermek számára az óvoda a szakértői bizottság által javasolt fejlesztéseken túl, a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott célzott foglalkozásokat biztosít. A Nkt. 45. § (2a) bek. alapján:

Intézményünk ennek alapján az egyéni differenciált fejlesztést a fejlesztő szakemberek által végzett fejlesztés mellett, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazottan valósítja meg az óvodapedagógusok által.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



X. AZ ÓVODA BELSŐ KAPCSOLATRENDSZERE

Az óvodában, mint minden szervezetben kapcsolatok rendszere működik, amelyekben vannak alá-fölérendeltségi, és mellérendeltségi viszonyok.

Az intézményi hierarchiában elfoglalt helytől függetlenül az intézménnyel közvetlen kapcsolatban lévők mindegyikének az kell, hogy legyen a célja, hogy a közösen megfogalmazott és elfogadott programokban oly módon tudjanak együttműködni, hogy az a kisgyermek érdekeit, fejlődését szolgálja. A pedagógiai szervezeti célok, feladatok megvalósulásának eredményességét a kapcsolatban lévők azon szándékán, elhatározásán múlik, hogy mennyire képesek összedolgozni kölcsönösen segíteni egymást.

Intézményvezetés kapcsolata a nevelőtestülettel

Tartalma:

- aktív részvétel az intézmény működését meghatározó döntések előkészítésében (PP, munkaterv, SZMSZ, Házirend)
- zavartalan kommunikáció áramlás biztosítása
- az új kollégák kiválasztásának és beilleszkedésének segítése, munkájuk nyomon követése
- szakmai-módszertani újítások ösztönzése/támogatása
- a nevelőtestületben keletkezett nézeteltérések konstruktív megoldásának a keresése
- a nevelők személyes problémáinak körültekintő kezelése

Kapcsolat az óvodapedagógusok között

Tartalma:

- egyenrangú munkatársként az önálló tevékenységek összekapcsolása az intézményi célok érdekében
- törekvés a jó munkahelyi légkör kialakítására
- egymás munkájának megbecsülése, tiszteletben tartása



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- szolidaritás a munkatársak iránt
- lojalitás az óvoda, mint intézmény felé
- együttműködés a szakmai munkaközösségekben, alkalmi munkacsoportokban
- szakmai méltóság megtartása, etikai szabályok betartása

Kapcsolat az óvodapedagógus és az intézmény egyéb dolgozói között

Tartalma:

- közreműködés a nyugodt munkafeltételek megteremtésében
- segítőkészség tanúsítása egymás iránt
- egymás munkájának megbecsülése
- szolidaritás, lojalitás
- egymás iránti tisztelet, elfogadás
- az intézményi nevelési elvek azonos módon történő közvetítése a gyermekek, felnőttek felé

Kapcsolat a pedagógusok és a szülők között

Tartalma:

- kölcsönösségre épülő nyitottság, elfogadás
- partneri kapcsolat bevonása az intézményi célok megvalósításába
- találkozóikat (szervezett és alkalmi) a korrekt információcsere, a problémák együttes megoldása jellemzi.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Alapelvek:

- Az óvodai nevelésünk együttesen a családi neveléssel – azt kiegészítve, esetenként hátránycsökkentő szerepet betöltve valósul meg. Ebben nagyon fontos folyamat a családok megismerése, elfogadása az együttműködésben a családhoz illesztett intervenciók gyakorlat működtetése, a megoldások keresése.
- A nyitottság, elfogadás az együttérzés, őszinteség, és az a fajta kölcsönösség, hogy mindkét fél meg tudja hallgatni a másikat.
- A szülő az óvodai intézmény kiválasztásával az ott dolgozók felé képviseli azt a bizalmat, hogy rájuk bízta gyermekét.
- Elsődlegesnek tekintjük az óvodai évek alatt a partneri kapcsolat kiépítését:
- tervezését, működtetését, mérését, értékelését.
- Intézményünk működésének hatékonyságát növelve építjük be a szülői véleményeket, igényeket.
- Természetesnek tekintjük a szülők eltérő elvárásait, igényeit az óvodai nevelést illetően.
- Törekszünk a szülők sokoldalú megismerése.
- Óvodai nevelésünk hatékonyságát a családokkal való kapcsolatunk intenzitása adja és mozgatja.

Cél:

A szülővel való partneri kapcsolat kiépítése, a családok aktív bevonása a pedagógiai programban megfogalmazottak sikeres, hatékony és a gyermekek érdekeit szolgáló megvalósításának. Az együttműködés során érvényesítjük a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait, oly módon, hogy minél több szervezett közös programokban vegyenek részt.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Feladat

- A kapcsolattartási formák tervezése, dokumentálása a csoportnaplóban, megvalósítása ütemezés szerint
- Intézményi önértékelési folyamatokon keresztül feltárni a szülők véleményét, elégedettségét, és az eredményt beépíteni a hatékonyság, eredményesség érdekében az intézményi folyamatokba.
- A sikeres együttnevelés érdekében minél több, változatosabb program szervezése, megvalósítása.

Kapcsolattartási formák

- Az óvodáról készített írásos tájékoztató, PR anyag.
- Szülők részvétele az óvodai programokban.
- Beiratkozás előtti nyílt napok.
- Speciális témájú szülői értekezletek.
- Szakirodalom-ajánlás.
- Gyermekneveléssel kapcsolatos szakmai tanácsadás.
- A gondozási szokások összehangolása, az azonos elvek kialakítása és betartása.
- Dokumentációk nyilvánossá tétele.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



XI. KAPCSOLAT A CSALÁDDAL

A kapcsolattartás formái és tartalmai:

- Beszoktatás: Folyamatos, fokozatos, "anyás", a gyermek szükségleteit követő, a szülő gyermekével aktív az óvodai tevékenységekben.
- Családlátogatás: A családlátogatási szokások feltérképezése és elemzése a cél megvalósítása érdekében.
- Fogadóóra: szülőkkel való beszélgetések jellemzőinek szabályozottsága, feltárása.
- Szülői értekezletek: a szervezett szülői kapcsolattartás és nevelő-hatás eszköze.
- Munkadélutánok
- Ünnepek, hagyományápolás

Fontos feladatunknak tartjuk a családok megismerését, a velük való szoros nevelői együttműködést.

- Céltudatosan látogatjuk a családokat.
- A szülők nevelési célkitűzéseinek ismeretében segítünk abban, hogy elvárásaik reálisak legyenek.
- Tájékoztatjuk a szülőket nevelési elképzeléseinkről, módszereinkről, tervezett eseményekről, programokról, tanfolyami lehetőségekről.
- A nagycsoportos szülőknek megszervezzük azokat az alkalmakat, ahol a város minden iskolájának kínálatával megismerkedhetnek.
- Különös figyelemmel, tapintattal és realitással adunk tájékoztatást a szülőnek saját gyermekéről. Éreztetjük, hogy a segítőszándék vezérel bennünket.
- A családdal kapcsolatos minden információnkat diszkréten kezeljük.
- Lehetővé tesszük a naponkénti rövid, lényeges közlésekre szorítókozó párbeszédet.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Nyitottak vagyunk, módot adunk arra, hogy a szülő a csoportban megfigyelhesse gyermekét, amikor és ahányszor ezt igényli (előzetes egyeztetést követően)
- Biztosítjuk a négy szemközti beszélgetések lehetőségét (fogadó órán)- nevelői és szülői igény szerint.
- Figyelemmel kísérjük a családok életében bekövetkező változásokat, ha erre szükség van, felvállaljuk a család gondozással járó feladatokat.
- Különös gonddal készülünk fel az új gyermekek fogadására, beszoktatására. Fokozott figyelmet fordítunk az otthonról jövő gyermekekre.
- Beiratkozást követően, ismerkedő délutánt szervezünk a leendő szülők részére, egy beszélgetés keretében.
- Az óvoda megkezdését megelőző időszakban illetve az óvodakezdés időszakában minden óvodás gyermeket óvónői meglátogatják otthonában.
- Ha szükséges, lehetővé tesszük a szülőnek, hogy segítse gyermeke beilleszkedését.
- Amennyire ez tőlünk függ, segítjük a szülő és a gyermek közötti harmónia erősödését.
- Bevonjuk őket a programok szervezésébe, bonyolításába, szorgalmazzuk azokon részvételüket.
- Folyamatosan keressük a kapcsolattartás bővítésének lehetőségét.
- Csoportonként hozzuk létre a szülők közösségét összefogó Szülői Tanácsot. Támazkodunk rájuk, erősítjük kezdeményező, koordináló szerepüket

Alapelvek:

- Bizalomra épülő kapcsolat kialakítása minden családdal.
- Egyenrangú nevelőtársi viszony szorgalmazása.
- A gyerek fejlesztésében az óvónő támasza legyen a szülőnek.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- A családi és az óvodai élet közötti folyamatosság biztosítása.
 - Az egyéni igények, szokások figyelembevétele.
 - Az előítéletek kiküszöbölése.
 - A hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekkel szembeni különös gondoskodás, felzárkóztatás, tapintatos segítségnyújtás.
- *Az óvoda tekintszen partnerként a nevelés minden résztvevőjére.*
- *Az óvoda mutassa be a családoknak a nemzetiségi óvodák sajátosságait, hagyja, hogy az egynyelvű/kétnyelvű nevelés pozitív eredményességéről maguk győződjenek meg.*
- *A pedagógiai tárgyú nyílt napon, a beiratkozáskor tájékoztassa a szülőket az egynyelvű/kétnyelvű nevelés elveiről, közös célokat és feladatokat határozva meg a nemzetiségi nyelvi nevelés fejlesztésére, a nemzetiségi identitás megőrzésére.*
- *Mutassa meg a szülőknek, hogyan tudják partnerként támogatni a kétnyelvű nevelést.*
- *Sok család a nyelvi háttérrel már nem tudja biztosítani, ezért felelőssége, hogy a nemzetiségi kultúrát, az érzelmi háttérrel biztosítsa az óvodában folyó kétnyelvű neveléshez és hagyományápoláshoz.*
- *Az óvoda nyújtson betekintést a szülőknek az óvodai munkába, a pedagógiai programba. - Mutasson rá az együttműködési lehetőségekre és a közös programokon való aktív részvétel fontosságára.*
- *A nemzetiségi hagyományokat ismerő szülőket, nagyszülőket hívják meg az óvodába, hogy tudásukat átörökítsék – hidak építése a generációk között.*
- *Igényt esetén az óvoda adjon/javasoljon mondókákat, dalszövegeket, képes- és mesekönyveket a szülőknek a nemzetiség nyelvén.*
- *A nemzetiség nyelvét jól beszélő szülőket az óvoda hívja meg egy-egy mesélésre, beszélgetésre, közös tevékenységre az óvodába.*
- *Az anyaországbeli partnerkapcsolatok megvalósításában az óvoda számíton a szülők segítségére.*
- *Nemzetiségi viselet beszerzésében/varratásában az óvoda támaszkodjon a szülők, nagyszülők segítségére.*
- *Az óvoda és a szülők beszéljenek egymással a gyermekek nyelvi fejlődéséről.*



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- *Az óvoda az intézményen belüli információáramlás nemzetiségi tartalmait írásban, digitális eszközökön és/vagy szóban tegye könnyen elérhetővé a kollégák, a szülők és esetenként a gyermekek részére.*



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



XII. KÜLSŐ KAPCSOLATAINK

Kapcsolat a bölcsődével

- Megkönnyítjük a gyermek számára a bölcsődéből az óvodába való átmenetet.
- Kérjük a gondozónők véleményét a gyermekek egyéni tulajdonságairól. Figyelembe vesszük tapasztalataikat. Kikérjük véleményüket az egyéni bánásmóddal, a szülők megközelíthetőségével, a csoportok kialakításával kapcsolatban.
- Megismerkedünk a bölcsőde életével, szokásaival.
- Figyelemmel kísérjük az óvodába kerülő gyerekek életmódját, tevékenységeit.
- Bemutatjuk óvodánkat. Lehetővé tesszük, hogy a gondozónők megismerjék óvodánk életét, működését.
- A kicsiket több alkalommal hívjuk a csoportba is, az udvarra is játszani gondozónőjünkkel, ismerkedni leendő óvónőikkel.
- Lehetővé tesszük, hogy a gondozónők az első napokban elegendő időt tölthessenek volt gondozottjaikkal.
- Meghívjuk őket nevelési értekezletre, ahol kicseréljük tapasztalatainkat.
- Óvodába lépés előtt a szülők közösségét is tájékoztatjuk óvodánk működéséről, nevelési célkitűzéseiről.

Alapelvek:

- Az átmenet megkönnyítése.
- A nevelés folyamatosságának biztosítása.
- A gyermek biztonságérzetének erősítése



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Kapcsolat az általános iskolával

- Folyamatos együttműködéssel segítjük, az óvoda-iskola átmenet megkönnyítését.
- Nyomon követjük az iskolába kerülő gyermekek fejlődését

Alapelvek:

- Zökkenőmentes átmenet elősegítése.
- Folyamatosság biztosítása.
- Kölsönös bizalomra épülő együttműködés megteremtése.

Együttműködés a nemzetiségi iskolákkal:

- *Az intézményvezető tartson személyes kapcsolatot a helyi/régiós nemzetiségi iskolákkal.*
- *Az óvoda-iskola közötti átmenet megkönnyítése érdekében az óvónők ismerkedjenek meg az iskola elvárásaival, az ott folyó nemzetiségi neveléssel, a tanítók pedig az óvoda kétnyelvű nevelésével.*
- *Az együttműködés tartalma célozza meg azt, hogy az iskola tudjon építeni az óvodában folyó nemzetiségi nevelésre, nyelvi fejlesztésre.*
- *Kiemelkedő fontosságú a gyermekek nyelvi nevelésének folyamatosságát biztosítani, ezért a nemzetiségi óvoda és a vele együttműködő iskola előnyeit meg kell ismertetni a szülőkkel is.*
- *A két intézmény nemzetiségi munkaközösségei legyenek folyamatos szakmai kapcsolatban, tervezzenek közösen, vegyenek részt egymás rendezvényein, fogalmazzanak meg közös pedagógiai alapelveket a nemzetiségi nevelés területén, tartsanak közös szakmai napokat, továbbképzéseket nemzetiségi témákban.*

Egyéb intézményekkel:

Óvodák

- Törekszünk arra, hogy a város és vonzáskörzete óvodái közötti új horizontális kapcsolatok kiépítése, ápolása megvalósuljon.

Közművelődési intézmények:



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Rendszeresen figyelemmel kísérjük a különböző közművelődési intézmények programajánlatait.
- Látogatjuk a városi Türr István Múzeumot.
- Az Ady Endre Könyvtár gyermekprogramjaira gyakran visszük a gyerekeket.

Kapcsolatot tartunk az OH által biztosított szakmai szolgáltatókkal:

- szaktanácsadók igénylése az adott informatikai rendszerben

Szoros együttműködést folytatunk a Nevelési Tanácsadóval, a Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal, a Bajai Egyesített Szociális Intézmények Gyermekjóléti Szolgálatával.

Rendszeres kapcsolatot tartunk a védőnőkkel, gyermekorvosokkal és szakorvosokkal (szemész, fogorvos, ortopéd szakorvos, fül- orr-gégész, pszichológus).

Eötvös József Főiskola:

- főiskolai hallgatók gyakorlati képzése

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

- A nemzetiségi pedagógiai munka fejlesztése, jobbítása úgy érhető el, ha az óvoda lépést tart a gyakorlati tapasztalatokkal, jó gyakorlatok megismerésével és megosztásával, valamint a tudomány legújabb megállapításaival a nyelvi nevelés területén.

- Minden munkaközösségi tag felelősséget vállal a mindenkori feladatokban a nemzetiségi nevelőmunka magas színvonalú megvalósításáért. A feladatok elosztása az adott funkció és képességek alapján történik. Minden munkaközösségi tag felelősséget vállal a nemzetiségi közösségért és a jó közérzetért.

- Fontos az értéket közvetítő együttműködés ápolása egymás között a nemzetiségi nevelés területén is. Minden munkaközösségi tag aktívan dolgozik a teamben, a nyelvi és szaknyelvi kifejezőképesség tökéletesítésében a



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



munkaközösség tagjainak támogatni kell egymást. Törekedni kell arra, hogy a pedagógiai munkaközösségben a beszélgetés csak nemzetiség nyelven folyjon.

- Megvalósítandó célkitűzés az intézményeken átívelő nemzetiségi munkaközösségek megszervezése.

Együttműködés szakmai szolgáltatókkal, nemzetiségi oktatási szervezetekkel - A nemzetiségi óvoda legyen tájékozott nemzetisége országos önkormányzatának oktatáspolitikai célkitűzéseiről. - Ügyeljen arra, hogy az információáramláshoz szükséges adatszolgáltatás, adatfrissítés naprakész legyen. - Rendszeresen tájékozódjon, tartsa fenn a kapcsolatot nemzetisége pedagógiai intézetével, módszertani központjával és az Oktatási Hivatal Nemzetiségi Pedagógiai Oktatási Központjával. Vegyen részt az általuk szervezett szakmai napokon, továbbképzéseken, fórumokon, ismerje meg közzétett szakmai anyagaikat, ajánlásait. - Vegyen részt országos eseményeken, amelyeket nemzetiségi intézmények szerveznek, kezdeményeznek (pl. nemzetiségi viselet napja).

Együttműködés más nemzetiségi intézményekkel, egyesületekkel, szervezetekkel, tájházakkal, múzeumokkal, művelődési intézményekkel - Az óvoda alakítson ki helyi, régiós és országos nemzetiségi intézményi kapcsolati hálót. - Keresse és ápolja az együttműködést más nemzetiségi óvodákkal. - Szervezzon találkozót, szakmai műhelyeket, melyeken tapasztalatokat, ötleteket lehet cserélni, jó kezdeményezéseket átadni, valamint kölcsönösen segíteni és erősíteni egymást. Törekedni kell arra, hogy ezeken a találkozókön a beszélgetés nemzetiségi nyelven történjen. - Javasolt, hogy a nemzetiségi óvoda tartson ötletbörzét „A gyakorlatból a gyakorlatnak” mottóval. - A nemzetiségi óvoda ossza meg helyi „Jó gyakorlatait” nemzetiségi partneróvodákkal, cseréljenek tapasztalatot a mindennapi működés, nyelvi és nemzetiségi nevelés eredményeiről, nehézségeiről. - Működjön együtt a helyi egyesületekkel, szervezetekkel a hagyományok megélése, a tájnyelv autentikus közvetítése területén. Építsen hidat az óvodás gyermekek, a nemzetiségi pedagógusok és a különböző életkorú nemzetiségi egyesületi tagok között. (pl. fánksütés farsangkor, táncház, idősek meghívása a nemzetiségi egyesületből, nemzetiséghez kötődő hangszeren játszó meghívása az óvodába stb.). - Használja ki a helyi és/vagy régiós nemzetiségi tájházak, falumúzeumok adta lehetőségeket múzeumpedagógiai foglalkozásokra, közös tevékenységekre. (pl. nemzetiségi rajzkiállítás a helyi falumúzeumban, nemzetiségi és nyelvi táborok.) - Lehetőség szerint ismerje meg az országosan kiemelt jelentőségű nemzetiségi múzeumokat, nemzetiségi tanösvényeket, nemzetiségi színházat, nemzetiségi mese előadásokat.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



XIII. GYERMEKVÉDELMI ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGI FELADATOK AZ ÓVODÁBAN

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet:

- A gyermekvédelmi feladatok koordinálását megbízott óvodapedagógus, gyermekvédelmi felelős látja el, a csoportokban dolgozó óvodapedagógusok segítségével, közvetlen kapcsolatot tartva a gyermekvédelmi feladatokért felelős óvodavezetővel.
- Az óvodapedagógus nevelő-fejlesztő munkája során mindig figyelembe kell, hogy vegye a gyermekek egyéni képességét, tehetségét, fejlődési ütemét, szociokulturális háttérét, segítse tehetsége kibontakoztatásában, valamint hátrányos helyzetéből történő felzárkóztatásában. Biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét.
- A családokkal történő kapcsolatkiépítés már a gyermekek beiratkozásával megkezdődik. A családok igényeinek, szükségleteinek felmérése teljes képet adhat a felvételt nyert gyermekek helyzetéről.
- Egyes családok részéről speciális szükségletek jelentkezhetnek életkörülményeik, szerepük, életkoruk vagy egyéb problémájuk miatt. Ezekben az esetekben a szülőkkel tudatni kell, hogy az óvodapedagógus ismeri a gondjaikat, s kész arra, hogy közösen megvitassák: mit is lehet és kell tenni közösen a nehézségek, feszültségek elhárítása érdekében.
- A legjobb anyagi és kulturális körülmények között élő családokban is sérülhetnek mentálisan a családtagok, leggyakrabban a megromlott emberi kapcsolatok miatt.
- A segítő kapcsolat alapfeltétele: a családok megértésére való törekvés, amely elválaszthatatlan a társadalmi folyamatok családokra gyakorolt nemkívánatos hatásainak ismeretétől.
- A társadalmi szintű törekvések a családban olyan funkciózavarokat idézhetnek elő, amelyeket a szülők a legjobb szándékuk ellenére sem tudnak önerőből kivédeni.

Segítségre szoruló családtípusok:

- Túlterhelt családok: biztosított anyagi háttér, de nem tudják a nyugalmat és az érzelmi biztonságot nyújtani



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Egyedülálló vagy elvált szülők: az anyagi gondok enyhítésén túl igénylik, hasonló gyermeknevelési problémáikat másokkal is megbeszélni.
- Különleges bánásmódot igénylő gyermeket nevelő szülők
- Egészségügyi problémával küszködő szülők: a stressz, a depresszió, betegek, a szenvedélybetegek stb.
- Fiatalkorúak vagy fiatal képzetlen szülők: tájékozatlanságuk miatt felvilágosításra szorulnak
- Hátrányos helyzetű gyermekeket nevelő családok
- Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekeket nevelő családok

Esélyegyenlőségi cél:

- A halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi bekapcsolása az óvodai nevelésbe
- Együttnevelés feltételeinek megvalósítása

Esélyegyenlőségi feladatok:

- A körzetünkben élő halmazottan hátrányos helyzetű gyermekeket nevelő családokról történő információgyűjtés, szülők tájékoztatása, nyilatkoztatása
- Érintett családok azonosítása, családok megkeresése, óvodai beiratkozás megszervezése
- A halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodába járásának elősegítése
- Óvodai csoportba sorolásnál az arányosság elvének alkalmazása HH, HHH, és különleges bánásmódot igénylő gyermekek tekintetében (lehetőség szerint figyelembe véve a szülői igényeket)



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Fejlesztési terv készítése humán erőforrás és tárgyi feltételek tekintetében. A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és különleges bánásmódot igénylő gyermekekre vonatkozó fejlesztési feladatok meghatározása, folyamatos megvalósítása és értékelése.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermek kiemelkedő képességének felismerése, és gondozása.

A segítő tevékenység tartalma:

- A gyermek fejlődését veszélyeztető okok felderítése, pedagógiai eszközökkel történő ellensúlyozás lehetősége.
- Kiszűrni a speciális szükségletű gyermekeket.
- Az óvodán kívüli erőforrások felkutatása.
- Megismerni a család életvitelét, szükségleteit, a gyermekekkel való foglalkozás mutatóit.
- A szülők bevonása az óvodai életbe (munkadélutánok, gyermekmajális... stb.) szervezésével
- A gyermekneveléshez nyújtandó segítségadás koordinálása. Kirándulások, pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó támogatások felkutatása a család és az óvoda számára (Gyermekjóléti szolgálat)
- A segítő munka nem lehet erőszakos, a család erőforrásaira, a családtagok aktivitásaira lehet csak építeni. A segítségre szoruló emberek azokat fogadják bizalmukba, akik egész valójukban hitelesek számukra, ha érzik és tudják, hogy valóban érdekli a sorsuk, megértők, együtt érzők, jó szóval és önzetlen tettel segítenek.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



XIV. HAGYOMÁNYOK, ÜNNEPEK ÓVODÁINKBAN

Az óvodai élet szokásai, hagyományai, ünnepei lehetőséget biztosítanak az érzelmi átélésre, a gazdagon motivált tevékenységekre.

Célját akkor éri el igazán, ha biztosítja, hogy:

- a gyermekek is részt vesznek annak szervezésében,
- ha eltér a megszokottól,
- az esemény tartalmától függően a szülők is részesei,
- az eseményekről az érintettek közösen döntenek.

A hagyományok egy része kizárólag a gyermekcsoportokban zajlik (névnap, születésnap, eszközkészítés valamilyen eseményre, kirándulás, színházlátogatás, stb.). Több csoportra kiterjedő hagyományos rendezvényeink: családi sportnapok, jeles „zöld” napok (Víz világnapja, Föld napja, Madarak, fák napja), kirándulások.

Az egész óvodai közösségre kiterjedő hagyományaink és ünnepeink:

- Mikulás-várás, ajándékozás
- Karácsony az azt megelőző hosszú adventi készülődéssel, családi hangulatban,
- Farsang a gyermekek készítette álarcokkal és feldíszített termekkel,
- Húsvét a locsolkodással, előkészületekkel,
- Anyák napi készülődés
- Játzóházak, családi napok
- Gyermeknap, gyermekhét
- Kerti ünnepség, Évzáró



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- a társadalmi ünnepek, pl. a nemzeti ünnepek - leginkább március 15. - a gyermekek számára is átélhető nemzeti hagyományokkal.

Az óvodában a hosszú készülődéssel, ajándékkészítéssel, tervezéssel tesszük örömtelivé, izgalmassá a várakozás időszakát.

Maga az ünnep külsőségeivel együtt sem lehet erőltetett, betanított formájú, hanem vidám hangulatú, felszabadult együttlétnek kell lennie. Az ünnepek megszervezésekor figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat.

A nevelési-oktatási intézmények rendezvényeinek zajvédelmi szabályai:

- A nevelési-oktatási intézményben azokon a gyermekek, tanulók részvételével zajló elektroakusztikus hangosítású rendezvényeken, ahol a) 0–6 év közötti gyermekek, tanulók vesznek részt, a hangnyomásszint nem haladhatja meg az $L_{Aeq} M30 75$ dB értéket,
- Az $L_{Aeq} M30 75-90$ dB hangnyomásszint közötti elektroakusztikus hangosítású rendezvényen biztosítani kell, hogy a közönség a hangsugárzókat 3 méteren belül ne tudja megközelíteni [Műkr. 128. § (12) bek.]. A közös tevékenység a gyermekek fejlődésének serkentője. A közös készülődés, a tervezés, a holnap öröme távlatot jelenthet a gyermekek számára.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



XV. ÓVODAI DOKUMENTUMOK

Csoportokban folyó nevelőmunka írásbeli dokumentumai:

- **CSOPORTNAPLÓ**

Tartalmazza: (A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI- rendelet alapján)

- a gyermekek nevét és óvodai jelét,
- a fiúk és lányok számának összesített adatait, ezen belül megadva a három év alatti, a három–négyéves, a négy–ötéves, az öt–hatéves a hat–hétéves gyermekek számát, a sajátos nevelési igényű gyermekek számát, továbbá azon gyermekek számát, akik bölcsődések voltak,
- a nevelési évben tankötelessé váló gyermekek nevét,
- a napirendet, a napirend szerinti tevékenységek időtartamát és a tevékenységeket,
- a hetente ismétlődő közös tevékenységeket tartalmazó hetirendet napi bon-tásban,
- nevelési éven belül időszakonként :
 - a nevelési feladatokat, (fél év.)
 - a szervezési feladatokat, (1 hónap)
 - a tervezett programokat és azok időpontjait, (1 hónap)
- a gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek, foglalkozások keretében az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységi formák tartalmi elemeit,(1 hét)
- a kompetencia-fejlesztés tartalmát (I.sz. Tagóvoda)
- az értékeléseket,(fél év)
- a hivatalos csoportlátogatásokat, a látogatás célját, időpontját, a látogató nevét és beosztását, a látogatás szempontrendszerét, az eredményt,



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- a feljegyzést a csoport életéről (1 hónap)

Sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló esetében a szakértői bizottság szakértői véleményét a tankötelezettség megkezdésekor az óvoda az iskola számára, intézményváltáskor a gyermek, tanuló előző óvodája, iskolája az új óvoda, iskola számára megküldi [Múkr. 189. §].

- A csoportnaplóba a gyermek, a tanuló sajátos nevelési igényére, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségére, tartós gyógykezelésére vonatkozó, továbbá a gyermek, a tanuló speciális köznevelési ellátásához elengedhetetlenül szükséges szakértői vélemények, fejlesztési és rehabilitációs tervek, pedagógiai vélemények, feljegyzések, szakorvosi és iskolaorvosi diagnózisok tüntetendők fel [Múkr. 102. § (4) bek.].

FEJLŐDÉSI NAPLÓ

Tartalmazza:

- a gyerek anamnézise,
- a családlátogatás tapasztalatai,
- az óvónő megfigyelései,
- külső szakember megfigyelései (ha van ilyen),
- vizsgálatok, mérések eredményei (ha van ilyen),
- a fejlesztés tervezett programja.

Az óvoda a gyermek értelmi, beszéd-, hallás-, látás-, mozgásfejlődésének eredményét – szükség szerint, de legalább félévenként – rögzíti. Rögzíteni kell a gyermek fejlődését szolgáló intézkedéseket, megállapításokat, javaslatokat. Az óvoda az óvodás gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követi és írásban rögzíti. Az óvodás gyermek fejlődéséről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

A feljegyzések folyamatosak, szükségszerűek, dátumozottak, szignáltak.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



A tapasztalatok számbavétele tervezési, értékelési ciklusonként történik.

FELVÉTELI ÉS MULASZTÁSI NAPLÓ

Tartalmazza:

- a gyermek naplóbeli sorszámát, oktatási azonosító számát, nevét, születési helyét és idejét, állampolgárságát, nem magyar állampolgár esetén a tartózkodás jogcímét, a jogszerű tartózkodást megalapozó okirat számát, lakóhelyének, tartózkodási helyének címét, anyja születéskori nevét, apja vagy törvényes képviselője nevét,
- a felvétel időpontját,
- az igazolt és igazolatlan hiányzások havi és éves összesítését,
- a szülők napközbeni telefonszámát,
- a megjegyzés rovatot tartalmazza- amennyiben az óvoda sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését is ellátja, a megjegyzés rovatban fel kell tüntetni a szakvéleményt kiállító szakértői bizottság nevét, címét, a szakvélemény kiállításának időpontját és számát, valamint az elvégzett felülvizsgálatok, továbbá a következő kötelező felülvizsgálat időpontját.
- A gyermeket akkor lehet a felvételi és mulasztási naplóból törölni, ha az óvodai elhelyezése megszűnt.
- *A nemzetiségi óvodai nevelési munka célirányos dokumentálása nagyban hozzájárul a belső minőségfejlesztéshez. A dokumentációban két feladat érvényesül: egyrészt ez az óvodapedagógusok munkaeszköze, mely biztosítja a folyamatosságot, az átláthatóságot és az eredményvizsgálatot a közösségben, másrészt az óvoda teljesítményükre a külvilág számára. Az óvodai nevelési munkát a belső és külső átláthatóság elve alapján kell megszervezni és dokumentálni.*



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Melléklet

Melléklet 1.

Szervezetfejlesztés a Bajai Óvodaigazgatóság Óvodáiban

TÁMOP-3.1.11-12/2 Óvodafejlesztési pályázat megvalósítása:

1. Újszerű nevelési eljárások, fejlesztések, modern pedagógiai módszerek, amelyek bevezetésre, alkalmazásra kerülnek.

- Óvodánknak szüksége van az állandó és folyamatos megújulásra, a szakmai újításra.
- A fejlődés működési alapja az innováció
- Az innováció: rendszerépítést és folyamatfejlesztést jelent. A nevelési folyamat egysége szempontjából a legnagyobb rendszer az óvoda. Az óvoda komplex rendszer, melynek hatóköre maga az intézmény és az intézménytől a határkörzetéig, vagyis a környezetéig terjed.

Gáspár László szerint e komplexitás összetevői a következők:

- különmemű alkotóelemek – anyagi összetevők, természeti társadalmi energiák és információk integrálódnak,
- az alkotóelemek száma viszonylag magas
- az elemek közötti kapcsolatok viszonylag sokrétűek (közvetlenül áttekinthetetlenek)
- a rendszer egész, vagy tér-és időintervallumban működik

Fentiekből adódóan az óvoda belső innovációs folyamatainak irányításában célszerű az alábbi elveket figyelembe venni:

- a távlatok elve az óvodavezető számára azt jelenti, hogy a pedagógia, mint folyamattevékenység, közeli, távolabbi célokra koncentrálnak, időintervallumokban megy végbe. Maga a vezetői feladatrendszer is



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



szakaszokra oszlik. A legnagyobb szakaszt az ötéves megbízás jelenti, melynek pedagógiai tartalmát a „vezetői koncepció” tartalmazza.

- a fokozatos és folyamatos közelítés elvének lényege a minden területre kiterjedő vissza-visszatérő fejlesztés. A nevelési folyamatban soha, semmi nem befejezett. A tartalmi változások állandóan érzékelhetőek. A fokozatosság azt jelenti, hogy a dolgok objektív megítéléséhez – az óvoda jellegéből adódóan – többször és tapintatosan célszerű közelíteni.
- az egyenlőtlen fejlesztés elve azt jelenti, hogy az óvodapedagógia komplex területét egyszerre nem lehet áttekinteni. Ezért nem lehet arányosan és egyszerre fejleszteni sem. A folyamatos fejlesztésben szükségképpen nagy csomópontokat kell képezni, és ezekre kell elsősorban az innovációs törekvések többségét mozgósítani
- az alapvető ismérvek és a kritikus szakaszok követésének elve azt jelenti, hogy a vezető óvónő néhány paraméter (pl. gyermekek gondozottsága, a csoport szokás- szabályrendszere, a játékellet, a kommunikációs minta, a beszédkézség fejlesztése stb.), vizsgálatával és néhány kritikus szakasz (pl. anyás beszoktatás, iskolaalkalmasság képességeinek fejlesztése nagycsoportban stb.) figyelemmel kísérésével lényegileg áttekintheti az egész rendszer helyzetét, adott fejlettségi állapotát.

A pedagógiai innováció összetartozó elemei:

- Az óvoda folyamatos korszerűsítésének lehetséges módja egy olyan intézmény, melyben három fontos mozzanat folyamatosan összekapcsolódik. Ezek: kutatás – kísérletezés – képzés
- A kutatás a nevelőmunka reális fejlesztési lehetőségeit tárja fel (pl. a nevelőmunka tervezése: mi tervezhető és mi nem?).
- A kísérlet a feltárt fejlesztési lehetőségeket valósítja meg, vagyis kipróbál, megvalósít.
- A képzés a folyamat egészét általánosítja, az innovációs folyamat tanulságait elméletileg rögzíti és a következő innovációs fázist előkészíti.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- A kutatás- kísérletezés-képzés nem alkot lineáris láncot, hanem a folyamatban létrejövő kölcsönhatások csomópontjaiként kezelhetjük őket. Az egyes mozzanatok kölcsönösen feltételezik és segítik egymást.
- Óvodai innovációról valóságosan csak akkor beszélhetünk, ha a kutatás, a kísérletezés, a képzés elemei a nevelési folyamat egészében, a belső szerveződésben mindvégig jelen vannak.

Mi jellemzi azt az óvodát, ahol valóságos innovációról beszélhetünk?

- A tantestület tagjai között legyenek érdeklődő, vállalkozó kedvű, újszerű eljárásokat kipróbálni képes, és azt továbbfejlesztő kollégák.
- Az óvoda nevelési gyakorlatában legyen jelen a folyamatos korszerűsítés iránti igény.
- Az intenzíven kibontakozó továbbfejlesztés a kísérletezés és innováció.
- Rendelkezzék az óvoda állandósult belső továbbképzési rendszerrel, pl. munkaközösség, hospitálási rendszer, pedagógiai feladatcsoportok stb.
- Az óvodapedagógus szempontjából ez a pedagógiai folyamat azt jelenti, hogy nevelői feladatait nem a vezető óvónői utasítások pusztán végrehajtásaként éli meg, hanem mint az innovációs folyamatok résztvevője, aki kutató- kísérletező- önképző-önművelő magatartásával alkotó pedagógusként, a programmegvalósítás helyett, a programalkotás örömeivel és felelősségével munkálkodik.
- A konstruktív együttműködés
- A nevelőtestület szakmai kérdésekben az óvoda legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve. Maga a nevelőtestületi egység is folyamatszerű fejlődésen megy át.
- Az innováció az egységnek és a különbözőségnek, a stratégiai fegyelemnek és a taktikai szabadságnak konkrét összefüggését, kölcsönös kapcsolatát igényli. Ezt a konkrét egységet nem lehet azonnal létrehozni. A közösség fejlődésének mindegyik szakaszában, folytonosan újra meg újra meg kell alkotni. A nevelőtestület egysége nem valami ellen, hanem valamiért jön létre: célja a közös törekvés „Az innováció tehát a nevelésügyben is olyan belső megújulást, a rendszeren belüli alkotóerők olyan sikeres



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



mozgósítását jelenti, amelynek végeredményeként valamilyen széles körben hasznosítható új termék, új eljárás alakul ki.

- A pedagógiai innovációk korszerűsítő újító, alkotó folyamatok, amelyek egy kiindulási állapothoz képest pozitív irányú változásokat hoznak létre az oktatási intézmények működésében, a tanulók tudásában, személyiségük fejlődésében, a pedagógusok felkészültségében, oktató-nevelő munkájában, magatartásában.” (Pavlik Oszkárné)
- Ezt szeretnénk mi is elérni az újszerű nevelési eljárások, fejlesztések, a modern pedagógiai módszerek bevezetésre és alkalmazásra kerülésével.

A fenntartás időszakában megvalósítandó projektek:

Feladat ellátási hely	Időpont	Témája	Tartalma	Felelős, résztvevők
1. Újvárosi Óvoda	2013. december 12.	Családi nap „Karácsony fényei” Advent az Újvárosi óvodában	Mikulásvárás „Varázscsengő” bábszínház - Érkezik a Mikulás! Zenés – Karácsonyt várva Orgonazene hallgatása Óvónők éneke. Mézeskalácssütés. Luca-búzaültetés, karácsonyi díszek,	180 gyermek 70 szülő



			ajándékkészítés. Betlehemi műsor (2. sz. nagycsoport) Munkadélután- Barkácsolás szülőkkel	
2. Petőfi u. óvoda	2013. december 12.	Családi nap „Melegítő szeretet” Adventi készülődés a Petőfi utcai óvodában	Karácsonyi mézeskalácssütés Adventi koszorú Ajándékkészítés Karácsonyi népszokások felelevenítése eljátszása Orgonazene hallgatása Családi karácsonyváró közös délután Luca búza vetése Közös ünnepi adventi gyertyagyújtás	130 gyermek 60 szülő



3.Damjanich u. óvoda	2013. november 15.	Családi nap „Német nemzetiségi hagyományok” a Damjanich utcai óvodában	Márton nap Beszélgetés Szent Mártonról Márton napi lúd barkácsolása, lámpás készítése Sváb ételek Rétes, fluta, Sváb sörkifli készítése Rutterschmidt Zsolt svábul versel és mesél Békakirály meseelőadás Kézműves	60 gyermek 30 szülő



			<p>foglalkozások</p> <p>Családi délutáni szülőkkal</p> <p>német táncház</p>	
4.Kinizsi u. óvoda	2013. október 4.	Családi nap „Őszi szüret a Kinizsi utcai óvodában”	<p>Szőlődarálás, prézelés, mustkóstolás.</p> <p>Zöldség, gyümölcs terménybarkácsolás</p> <p>őszi gyümölcskészítés papírból</p> <p>Szüret a közeli Kertészeti szakiskola gyakorlati kertjében</p> <p>Léghajó színtársulat előadása</p> <p>Őszi családi szüreti multság, almás, és szilvás lepény sütése.</p> <p>Kürtöskalács készítése, fogyasztása,</p>	60 gyermek 30 szülő

Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



			barkácsolás, tánc.	
5. Bernhart óvoda	u. 2013. november 29.	Családi nap „Ünnep készül boldog ünnep” Advent a Bernhart utcai óvodában	Barkácsolás a szülőkkel Bábelőadás Karácsonyi hangverseny	90 gyermek 40 szülő
6. Templom óvoda	u. 2013. október 4.	Családi nap „Szőlő szőlő, mosolygó alma, csengő barack” Szüreti vigasságok a Templom utcai óvodában	Szüretelés a Bunyevác Tájházban Foglalkozás a Türr István Múzeumban Léghajószínház Hagyományos befőttek savanyúságok készítése Kézműves foglalkozás	80 gyermek 40 szülő



			<p>Családi nap</p> <p>Danubia Fölvégi Tánccsoport műsora</p> <p>Táncház</p>	
7. Kiscsávolyi óvoda	2014. február 7.	<p>Családi nap</p> <p>„Itt a farsang, áll a bál”</p> <p>Farsang a Szegedi úti óvodában</p>	<p>Farsangi ügyességi játékok</p> <p>„Farsang itthon és a nagyvilágban” kiállítás.</p> <p>Fánk sütés szülői segítséggel, fánkevő verseny, vetélkedők.</p> <p>Farsangi néphagyományok-filmvetítés.</p> <p>Könyvtárlátogatás.</p> <p>Farsangi álarcok készítése.</p> <p>Farsangi bál</p>	<p>65 gyermek</p> <p>30 szülő</p>

1.b) Egyénre szabott/differenciált fejlesztési módszerek, amelyek bevezetésre, alkalmazásra kerülnek

Kompetencia alapú óvodai program:



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Az óvodai kompetencia alapú programcsomag által felkínált pedagógiai szemlélet az inklúzió, a hozzávezető út az integráció, és a megvalósítás módja a differenciálás. A programcsomag elemei együttesen fejezik ki azt a pedagógiai szemléletet (inklúzió), amit a programcsomag egésze sugall.

Az óvoda-iskola átmenetet segítő egyéb intézkedések:

- Az óvoda-iskola átmenetet könnyítő együttműködés megtervezése.
- Óvónők hospitálása október végén az első osztályban. Az elsősökről való tájékozódás.
- Fogadóóra: a szülők tájékoztatása a mérés eredményeiről, a megfelelő iskolaválasztás támogatása
- Beiskolázási szülői fórum a város valamennyi általános iskolájának részvételével.
- Nyílt napok az iskolákban.
- A Nevelési Tanácsadó és a Szakértői Bizottság által kapott vizsgálatok eredményeinek értékelése.
- Óvodai szakvélemények kiadása.
- Beiratkozás.
- Évnyitón a nagycsoportosok részvételének megszervezése.

1.c) A nevelési- oktatási intézmények közötti horizontális kapcsolatok kiépítése, ápolása

- A tudásalkotás körforgásában a személyes tudások a hálózatba szerveződnek, s az így összeadott tudás ismét egyéni tudásforrássá válik. A horizontális tanulás nagyon fontos része a minőségirányítást célzó szervezetfejlesztésnek. Hálózati vagy horizontális tanulás, tanulószervezet, egymástól tanulás – napjaink szervezetelméleti, szociológiai szakirodalmának talán leggyakrabban használt kulcsfogalmai.
- A Bajai Óvodaigazgatóságban a TÁMOP 3.1.11-12/2. Óvodafejlesztési pályázat jó lehetőséget adott a horizontális tanulás kiépítésére, annak ellenére, hogy már a 2012/2013-as nevelési évben az intézményvezető éves munkatervében ezt kiemelt feladatként határozta meg minden tagóvodának.
- Ez olyan formában valósult meg, hogy belső hospitálásokat szerveztünk elméleti és gyakorlati- bemutató síkon is. A több alkalommal történő tapasztalatok átadása egy azon probléma több tapasztalati oldalról történő megközelítését és esetleges megoldási lehetőségeket vetett fel.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- A pályázat megvalósítása során a továbbképzéseken való részvétel és az ott elhangzottak, elsajátítottak telephelyenként történő átadása volt az egyik, a jó-programok átvétele a másik ezen tapasztalatátadás megvalósításának.
- A továbbképzéseken hallottakat, tapasztaltakat az óvónők a tagóvodáik nevelési értekezletein adták tovább. Ott minden továbbképzésről be tudtak számolni, adaptációkat hallhattunk a saját óvodákra, problémákra a képzéseken elhangzottak tükrében.

A jó- gyakorlatok bevezetése

- Telephelyenként más- más lett a kiválasztott program, mindenki a saját arculatához illő, de mégis más, többletet, pluszt adó tevékenységeket tartalmazó gyakorlatot adaptált. Az intézmények közötti horizontális tanulás elősegítésére a már kifejlesztett és kipróbált, az ajánlott pályázati tevékenységek és szolgáltatások témáihoz illeszkedő "jó gyakorlatok" megismerését és adaptációját tűztük ki célul.
- A horizontális tanulás ezen formájának bevezetésekor, egy- két fontos alkotóelemet kellett elkülöníteni, melyek lényeges, kihagyhatatlan lépéseket határoztak meg vezetői szempontból is, ott, ahol a vezetőség elkötelezett az innovációval kapcsolatban.

Legfontosabb lépések:

- a bevált gyakorlatok megismerése - jó volt hallgatni az elkötelezett kolléganőket, a kidolgozás folyamatát, sikereit
- saját rendszerünk jobbítása - megfogalmazhattuk, hogy nálunk ez milyen formában valósulhat meg
- az együttműködés lehetőségeinek felkutatása- kapcsolataink ez által szélesedhettek

Vezetői szinten számos előnyét tapasztaltuk ennek a formának:

- nyitott, rugalmas, egymásra figyelő kommunikációt feltételez - az egyéni tapasztalatok úgy szerveződhetnek közös tudássá, ha azt befogadó hallgatóként figyeljük
- jól működő gyakorlatokat közvetít (idő, energia, pénz takarítható meg)- a kísérleti fázist átlépve már csak a gyakorlati rész megvalósítására, bevezetésére kell törekednünk



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- saját szervezetünk működésének elemzésére késztet, hisz ez az alapja a megismert új gyakorlatok adaptálásának
- saját szervezetünk működésének jobbítása mindig az elsődleges cél marad- az új, a más típusú megközelítés, szemléletváltás, szemléletváltozás lehet az egyik motiváló tényező
- az adaptált gyakorlat külső (összehasonlítási, mérési alap) lehet- a bevezetés után a megvalósulás és a beválás mértékéhez is kérhetünk segítséget a referencia intézménytől.
- egymást támogató fejlesztési rendszerek jöhetnek létre - a partneri kapcsolattal, egymás munkáját segíthetjük a jövőbeli tapasztalatátadással
- Az együttműködő tevékenységek alkalmainak elterjedésével a „hogyan” és „mit” tanuljunk mellé a „hol tanuljunk” kérdése is felzárkózik.
- Az ajánlott tevékenységek lehetőséget kínáltak a résztvevő intézményeknek, hogy egymástól tanulják meg a pedagógiai gyakorlatukban, fejlesztő folyamataikban bevált szakmai eszközrendszer adaptációját az intézmény helyi sajátosságainak megfelelően.

Jó gyakorlatok:

1.Meseprojektől a kompetenciáig

- A mese- projekt a tevékenységstruktúra sokszínűségének megvalósítása, amely segíti a belső tanulási motiváció kialakulását, az önkifejezés kibontakozását, az alkalmazni képes tudás megszerzését, a kulcskompetenciák megalapozását.
- Mese- projekt által az adott mese tartalmához kapcsolódóan jelennek meg a különböző műveltségterületekhez kapcsolódó tevékenységek, tudástartalmak és az egyéni fejlesztés lehetőségei. A gyermek az érzelmi azonosulása által kerül közelebb a tudás befogadásához.
- Az ismeretátadás, képesség-, és kompetenciafejlesztés gyermeki gondolkodás pszichikus folyamatára alapozva, a konkrét szemléletestől halad- élmények, tapasztalatok és tevékenységek által- az elvont gondolkodás felé. A módszer előnye, hogy lehet homogén és vegyes életkorú csoportokban alkalmazni.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Nem kíván sajátos csoportszervezést. A helyi sajátosságok jól beépíthetők. Óvónő szerepe a segítségnyújtás, indirekt irányítás.

Felhasználó óvodák: Újvárosi óvoda, Petőfi S. utcai óvoda, Kinizsi utcai óvoda

2. Madarász ovi környezeti nevelést segítő óvodai csoportok számára

- A program célja, hogy olyan szokások, viselkedési formák, és értékrend kialakítása a gyermekben, amely képessé teszi őket a természetes és az ember által létrehozott környezettel való harmonikus kapcsolat kialakítására.
- A program során az emocionálisan átélt események a megszerzett tudás birtokában egy életre szólóan megalapozzák:
- Az élőlények szeretetét
- Az élet tiszteletét
- A természeti és környezeti értékek megóvására való elkötelezettséget
- A természeti környezetet óvó és megtartó szabályok elfogadását
- Olyan kognitív kompetenciák fejlődését indítja el, melynek során a gyermek képes lesz elemi összefüggések felismerésére és megfogalmazására, probléma megoldására, kritikus gondolkodásra. Pszichés funkciói fejlődnek: az összpontosítás révén elmélyíti figyelmét, koncentráció készsége növekszik. Elmélyülnek és tisztázódnak a saját tapasztalatok is. Személyes és szociális kompetenciái specifikusan fejlődnek pl. érzelmileg kiegyensúlyozottabbá válik, szabálytudata erősödik, együttműködik a társakkal és felnőttekkel, feladattudata, kitartása belső meggyőződésből fakadóan fejlődik.
- Speciális kompetenciák, mint a szépérzék, színvilág és a manuális készségek is fejlődnek. A kisgyermek nagyfokú utánzási vágya, a felnőttek viselkedésének modellkövetése komoly felelősséggel jár. A Madarász ovi foglalkozások intenzív és örömteli élmények közvetítésével kiváltják a kíváncsiságot, biztosítják a közvetlen tapasztalatszerzést



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- Programunk érzelmileg és konkrét cselekvéseken keresztül olyan viszonyt alakít ki gyermek és a természet között mely által megvalósul a szülőföld megszerettetése és megismerése.

Felhasználó óvodák: Bernhart utcai óvoda

3.OVI-VAKÁCIÓ

- A Jó gyakorlat célja, hogy az óvodában a szorgalmi év után olyan tartalmas nevelőmunkát folytassunk amely:
- segíti a gyerekeket abban, hogy a nyári csoport- és óvoda összevonások idején is érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, tartalmas tevékenységekkel szervezett, szeretetteljes légkörben és egy nagyon jól együttműködő nyári gyermek közösségben töltsék az óvodai vakációt,
- segíti a szülőket abban, hogy a nyári csoport és óvoda összevonások idején is nyugodtan végezhesék munkájukat, annak tudatában, hogy gyermekük szívesen megy másik csoportba, másik óvodába, „az óvodában is lehet nyaralni”.
- Közvetett célunk, hogy ötleteket adjunk a nyári életre, érdekes projektekhez, melyekben nagyon jól érzi magát a kisgyerek, az óvodapedagógus és a dajka néni is, korszerű pedagógiai módszerek alkalmazásához kulcskompetenciák fejlesztésének lehetőségéhez a nyári élet szervezésénél
- A „Jó gyakorlat” kiválóan alkalmas arra, hogy a köztudatban élő, hagyományos nyári óvodai életet színesítse. A gyerekek tevékenységének tervezésére épít, játékos tevékenységeken keresztül tapasztalatszerzést biztosít számukra. A különböző csoportokból, óvodákból érkező gyerekek vegyes életkorú csoportokba kerülnek, ahol mindenki saját korának és képességének megfelelően, saját tempójában vesz részt a tevékenységekben. Az újonnan szerveződő csoportokban az óvodapedagógus mindenki játszótársává bálí. A „Jó gyakorlat” kiemelten alkalmas arra, hogy korszerű pedagógiai módszerek (projekt, kooperatív, báb) alkalmazásával elérjük, hogy a gyerekek, gyorsan megismerjék új társaikat, az új felnőtteket és környezetet, valamint, hogy aktívan részt vegyenek a tevékenységekben.

Felhasználó óvodák: Templom utcai óvoda, Kiscsávolyi óvoda



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



4. Német nemzetiségi hagyományápolás az óvodában

A jó gyakorlat célja:

- a gyermekek harmonikus fejlesztése a német nemzetiségi népszokások, hagyományok gazdag eszköztárával,
- a német nemzetiségi hagyományok már óvodás korban történő megalapozása és ápolása - lakóhelyünk környékén fellelhető nemzetiségi hagyományok megismertetésével, bemutatásával nemzetiségi identitás kialakítása a gyermekekben.
- Hagományápolásunk tevékenységközpontú, mely meghatározó élményekhez juttatja a gyerekeket különböző tapasztalási formák által. Nagy hangsúlyt fektetünk a hagyományok tiszteletére és a szülőföld szeretetére. A néphagyományőrző tevékenységek lehetőséget nyújtanak az óvodai mindennapokban a komplexitásra (komplex személyiségfejlesztés), a differenciálásra (egyéni képességek figyelembe vétele), a párhuzamosan zajló tevékenységekre (több tevékenység felkínálása azonos időben), a rugalmas napirendre. Az együtt tevékenykedés élmény dús, ezáltal a gyermek érzelmi nevelésére, alkalmazkodóképességére kedvezően hat.
- Minden gyermek számára egyenlő hozzáférést biztosítunk a hagyományápoló programjainkon való részvételre.
- Kiemelt hangsúllyal kezeljük a német nemzetiségi néphagyományok ápolásán keresztül az érzelmi, esztétikai, közösségi, erkölcsi, szociális kompetencia területek fejlesztését.

Felhasználó óvoda: Damjanich utcai óvoda



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



1.d) Az intézményfenntartóval való együttműködés új formái

A fenntartó intézménnyel kapcsolatos elvárásai:

- Törvényes működtetés a jogszabályoknak megfelelően.
- Humán erőforrás gazdálkodás tervezése.
- Innovatív, szakmailag jól felkészült, gyermekközpontú nevelőtestület kialakítása.
- Feladatellátáshoz szükséges eszközigeny áttekintése, biztosítása.
- Kapcsolattartás az SZMSZ-ben rögzített formák szerint valamennyi partnerünkkel.
- A pedagógiai munka megszervezése az elfogadott dokumentumok alapján.
- Az éves munkatervben meghatározott feladatok megvalósítása, a felelősi ellenőrzések, értékelések, beszámolók, eredményességének biztosítása.
- A nevelési feladatok teljesítése a programba foglaltak szerint.

Az óvoda és a fenntartó kapcsolata elsősorban a következő főbb területekre terjed ki:

- az óvoda Alapító okiratának kialakítása, módosítása,
- pénzügyi-, gazdálkodási tevékenységére, az éves költségvetés jóváhagyása, elfogadás, módosítása,
- óvoda ellenőrzése: gazdálkodási, működési, törvényességi szempontból,
- Az SZMSZ jóváhagyása, módosítása abban az esetben, ha annak költségvetési kihatása van.
- A házirend jóváhagyása, módosítása abban az esetben, ha annak költségvetési kihatása van.
- Éves munkaterv jóváhagyása

A fenntartóval való kapcsolattartás formái:

- szóbeli tájékoztatás,
- írásbeli beszámoló,



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



- egyeztető tárgyalások és megbeszélések,
- értekezletek,
- fenntartói rendeletek és határozatok átvétele azok végrehajtása céljából,
- szükség és igény szerint speciális információszolgáltatás az óvoda pénzügyi-, gazdálkodási-, szakmai tevékenységéhez kapcsolódóan.

Kapcsolattartásért felelős: Intézményvezető, ügyviteli dolgozók, fenntartó képviselője (különböző területeken a jegyző által kijelölt személyek).

A fenntartói adatbázisban szereplő, folyamatosan karbantartott adatok köre:

Értékelési területek	Adatok, indikátorok	Időintervallum
<u>Feltételrendszer</u>		
Tárgyi feltétek	- Épületek állapota, környezete, csoportok száma, udvar, konyha, ügyviteli irodák - Kötelező eszközök ellátottsága, állapota - Férőhely, kapacitás	évente



Társadalmi feltételek	- Gyermek szociális hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, fogyatékos, magatartási-tanulási problémás gyerekek aránya	évente
Pénzügyi feltételek	- Központi költségvetésből normatíva, fenntartói kiegészítés lehetősége - Működési bevételek, pályázati támogatás	évente
<u>Humán tényezők</u>		
Alkalmazottak	- Számított pedagógus álláshely, tényleges pedagógus létszám. - Pedagógiai munkát segítők. - Képesítési előírásoknak való megfelelés, bérbeállítás.	évente
<u>Szervezet és működés</u>		
Struktúra, vezetés	- Szabályozottság, szervezettség, törvényesség. - Intézmény szervezeti felépítésének megfelelő vezetői struktúra	évente



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



1, e) A pályázat keretében a továbbképzéseken részt vettek által megszerzett ismeretek óvodai szervezeti egységen belül történő átadásának módszertana, eljárása:

- A pályázat megvalósítása során a továbbképzéseken való részvétel és az ott elhangzottak, elsajátítottak telephelyenként történő átadása volt az egyik, a jó-programok átvétele a másik ezen tapasztalatátadás megvalósításának.
- A továbbképzéseken hallottakat, tapasztaltakat az óvónők a tagóvodáik nevelési értekezletein adták tovább. Ott minden továbbképzésről be tudtak számolni, adaptációkat hallhattunk a saját óvodákra, problémákra a képzéseken elhangzottak tükrében.
- Az együttműködő tevékenységek alkalmainak elterjedésével a „hogyan” és „mit” tanuljunk mellé a „hol tanuljunk” kérdése is felzárkózik.
- A továbbképzéseken szerzett elméleti és gyakorlati ismeretek átadásával növekszik a munkatársak szakmai tudása, és ez által munkánk eredményesebbé, sikeresebbé válik.

A továbbképzések ismeret anyagának átadása, beépítése a gyakorlati munkába:

- A nevelőtestület összehívásával beszámoló, prezentáció formájában a képzésen elhangzottakról tájékoztatás. Használható segédanyag sokszorosítása, közreadása.
- Gyakorlati ismeretek, módszerek bemutatása, kipróbálás lehetőségének megvitatása.
- Játékok kipróbálása a nevelőtestületi értekezleten.
- Az ismeretek, tapasztalatok átadásával módszertani kultúránk és ez által óvodánk minőségi munkája is fejlődik.
- Óvónőink az alábbi képzéseken vettek részt, melyről kölcsönösen beszámoltak egymásnak.



Továbbképzés címe	Helyszíne	Óra	Résztevők	összes óra
1.A projektmenedzsment alapelemei. Felkészítés a projektmenedzseri feladatok ellátására (vezetői felkészítő)	Baja, Oltványi u. 14.	30	9	270
2.Tehetséggondozás - tehetségbarát környezet mindenkinek"	Baja, Oltványi u. 14.	30	33	990
3.A tevékenységközpontú pedagógiák alkalmazásába való bevezetés, olyan pedagógiai elvek, módszertani és tanulásszervezési eljárások megismertetése, amelyek a hatékony együttnevelést szolgálják"	Baja, Oltványi u. 14.	30	31	930
4.A kooperatív tanulás a hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelésének elősegítésére"	Baja, Oltványi u. 14.	30	31	930
5.Professzionális pedagógiai kommunikáció integrált óvodai/iskolai környezetben.	Baja, Oltványi u. 14.	30	40	1200
6.Gyermek és tevékenységközpontú óvodai nevelés az Alaprogram tükrében - az óvoda-iskola átmenet, az esélyegyenlőség és hátránykompenzáció módszertani megsegítése"	Baja, Oltványi u. 14.	30	16	480
7.Óvodából az iskolába, zökkenőmentese	Baja, Oltványi u. 14.	30	16	480



8.A tehetségfejlesztés a mindennapi pedagógiai gyakorlatban	Baja, Oltványi u. 14.	30	33	990
9.Élhető környezet ma és a jövőben - Környezettudatos magatartásra nevelés	Baja, Oltványi u. 14.	30	30	900
Összesen : 9	Baja, Oltványi u. 14.		239	7170

2. A „jó gyakorlat” átvétele, adaptációs terve

Feladat ellátási hely	A jó gyakorlat címe	Az adaptáció mértéke	Dokumentumba illesztés	Felelős	Elvárt eredmény
1. Újvárosi óvoda	Meseprojektől a kompetenciáig	Részben	Csoportnapló	vezető, óvodapedagógusok	Tevékenységstruktúra sokszínűségének megvalósítása, amely segíti a belső tanulási motiváció kialakulását, az önkifejezés kibontakozását, az



					alkalmazni képes tudás megszerzését, a kulcskompetenciák megalapozását.
2.Petőfi S. utcai óvoda	Meseprojektől a kompetenciáig	Részben	Csoport-napló	vezető, óvodapedagógusok	Tevékenységstruktúra sokszínűségének megvalósítása, amely segíti a belső tanulási motiváció kialakulását, az önkifejezés kibontakozását, az alkalmazni képes tudás megszerzését, a kulcskompetenciák megalapozását.
3.Kinizsi utcai óvoda	Meseprojektől a kompetenciáig	Részben	Csoport-napló	vezető, óvodapedagógusok	Tevékenységstruktúra sokszínűségének megvalósítása, amely segíti a belső tanulási motiváció kialakulását, az önkifejezés kibontakozását, az alkalmazni képes tudás megszerzését, a kulcskompetenciák megalapozását.
4.	OVI-VAKÁCIÓ	Részben	Csoport-	vezető,	Csoport- és óvoda



Kiscsávolyi óvoda			napló	óvodapedagógusok	összevonások idején is érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, tartalmas tevékenységekkel szervezett, szeretetteljes légkörben töltött nyári élet megteremtése
5. Templom utcai óvoda	OVI-VAKÁCIÓ	Részben	Csoportnapló	vezető, óvodapedagógusok	Csoport- és óvodaösszevonások idején is érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, tartalmas tevékenységekkel szervezett, szeretetteljes légkörben töltött nyári élet megteremtése
6. Bernhart utcai óvoda	Madarász ovi környezeti nevelést segítő óvodai csoportok számára	Részben	Csoportnapló	vezető, óvodapedagógusok	Olyan szokások, viselkedési formák, és értékrend kialakítása a gyermekben, amely képessé teszi őket a természetes és az ember által létrehozott



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



					környezettel való harmonikus kapcsolat kialakítására.
7. Damjanich utcai óvoda	Német nemzetiségi hagyományápolás az óvodában	Részben	Csoport-napló	vezető, óvodapedagógusok	A gyermekek harmonikus fejlesztése a német nemzetiségi népszokások, hagyományok gazdag eszközrendszerével

A Lőkert sori Tagóvoda nem vett részt a pályázat megvalósításában.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Melléklet 2.

EGÉSZSÉGESFEJLESZTÉSI PROGRAM

Programunk egyik kiemelt nevelési feladata a gyermekek testi-lelki fejlődésének elősegítése.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja az óvodai nevelés alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségleteknek kielégítése biztosíthatja a kisgyermek egészséges fejlődését.

Óvodáskorban az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van, melynek sajátos jellemzői az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságaira vezethetők vissza.

Feladataink az egészségnevelés területén, hogy kialakítsuk az egészséges életvitel iránti igényt, egészséges életstílusokkal és életmodellekkel ismertessük meg a gyermekeket, gondozzuk lelki (érzelmi, akarat, értelmi) képességeiket és az embertársakkal kapcsolatos szociális együttműködési készséget kialakítsuk.

Az egészség e három jellemzője, megbonthatatlanul egybefonódik a kiegyensúlyozott, harmonikus személyiségfejlesztés feladatával.

Az egészségfejlesztés feladatai:

1. Szomatikus egészségfejlesztés (egészséges életmódra nevelés)
2. Pszichohigiénés egészségfejlesztés (lelki egészségfejlesztés)
3. Szocióhigiénés egészségfejlesztés

1. Szomatikus egészségfejlesztés:

A szomatikus nevelés felöleli a test, a szervezet megismerésére, és megismertetésére vonatkozó nevelési feladatot, mint az egészség megvédésének, a tudatos egészségvédő magatartás ismereti alapját, továbbá a mentálhigiénét és a mozgásszokások alakítását.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



A szomatikus nevelés területei:

- személyi higiénia fejlesztése
- környezeti higiénia fejlesztése
- az egészséges táplálkozás igényének kialakítása
- a betegségek megelőzésére nevelés
- napi rendszeres testmozgás, testedzés
- balesetek megelőzésére nevelés, elsősegélynyújtás

Személyi higiénia fejlesztése:

A személyi higiénés nevelés magában foglalja a gyermek testi gondozását, testi szükségleteinek kielégítését és a testi épség védelmét. Ezen a test tisztán tartását értjük, a bőr, fogak, szájüreg, haj, érzékszervek, körmök ápolását. A legintimebb higiénés tevékenységet, a WC-használatát és a WC-papír használatát. Fontosnak tartjuk még az egészséges ruházat és helyes öltözködés szokásának alakítását, valamint ruházat higiénáját, tárolási feladatait.

Célunk a személyi higiénia iránti igény kialakítása, a gyermekek egészségének, testi épségének védelme. Feladatunk az alapvető higiéniai tennivalókra való szoktatás, gyakoroltatás, ellenőrzés és folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása:

Minden gyermek számára biztosított a saját személyi felszerelés - jellel ellátott- törölköző, fésű, fogmosó felszerelés, tornafelszerelés, ágynemű. A gyermeköltözőkben minden gyermek rendelkezésére áll jellel ellátott szekrény (polc), ahol a saját ruházat, váltóruha, cipő tárolása



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



megoldott. Tisztálkodáshoz rendelkezünk elegendő számú, a gyerekek méretének megfelelő

mosdókagylóval, szappantartóval (folyékony szappanadagolóval).

A gyermekmosdókban biztosított az elegendő számú gyermek-méretű WC, melyekben

függönyökkel! paravánokkal oldjuk meg az intimitást. A gyermekek számára biztosított orrtörüléshez, orrfújáshoz a mindig elérhető helyen lévő papírzsebkendő, melynek higiénikus tárolására szintén gondot

fordítunk. A nap bármely szakában minden gyermek számára rendelkezésre áll a vízfogyasztás

lehetősége, melyhez a jellel ellátott poharakat elérhető magasságban helyezünk el. Járványos

időszakban fokozottan figyelünk a higiéniai szabályok betartására.

Környezeti higiénia fejlesztése:

Az egészségnevelés feladatai csak egészséges óvodai környezetben valósulhatnak meg, melynek

színterei a csoportszoba és kapcsolódó helyiségek, valamint az óvoda udvara, melyben a homokozókat ponyvával védjük.

Célunk a környezeti higiénia iránti igény, fogékonyság kialakítása a gyermekekben, a

környezettudatos, környezetbarát életvitel megalapozása. Feladatunk az óvoda és szűkebb környezetünkben jelentkező környezetvédő tennivalók felismertetése, pozitív viszony kialakítása környezetünkkel és a környezetvédő magatartás szokásainak kialakítása. Példamutatással, a

munkába történő bevonással, gyakoroltatással a helyes környezeti higiénés tevékenységre

szoktatás.

A feltételek biztosítása:

Lehetőségeinkhez mérten feladatunk a gyermekek környezetének optimális kialakítása,



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



elrendezése mellyel a tevékenységekhez szükséges elegendő helyet biztosítjuk. A gyerekek

környezetében lévő, és a gyerekek által használt berendezési tárgyak megfelelnek testméreteiknek, ugyanakkor stabilak, biztonságosak, könnyen tisztán tarthatók. Az eszközök, játékok tárolásának feltételei adottak. A helyiségekben folyamatosan biztosítjuk rövid, gyakori szellőztetésekkel a természetes levegőcserét. Gondoskodunk a helyiségek megfelelő mesterséges és természetes megvilágításáról. A rendszeres takarítás, portalanítás és porszívózás mindenki számára elemi követelmény.

Az egészségre ártalmas anyagokat a gyermekektől jól elzárható helyen, az előírásoknak megfelelő módon tároljuk. Az óvoda udvarának rendszeres és előírásoknak megfelelő karbantartásáról gondoskodunk biztosítva a szilárd burkolatok balesetmentességét, a füves részek gondozását.

Udvari eszközeink az EU szabványnak megfelelőek. A játszótéri elemek rendszeres felülvizsgálatáról gondoskodunk. Az udvari homokozót időközönként felújítjuk, a homokot évente cseréljük. Napi rendszerességgel történő frissítéséről a dajka gondoskodik. Lehetőségeinkhez mérten a homokozó árnyékolását megoldjuk.

Az egészséges táplálkozás igényének kialakítása

Tagóvodáinkban elhelyezkedő tálalókonyha biztosítja az étkezést, a főzőkonyhákön élelmezésvezető irányításával készítik az ételeket. Kiszállítás után óvodánk tálalókonyhájában történik meg az adagolás és a tálalás előkészítése.

Célunk, hogy egészségesen táplálkozó felnőtt váljék gyermekeinkből. Feladatunk a megfelelő étkezési szokások kialakítása, egészséges táplálkozásra nevelés, és a helyes táplálkozásból eredő egészségmegőrző tevékenység. További feladatunk a családdal való szoros együttműködés kialakítása az egészséges táplálkozás szokásainak terén.

A feltételek biztosítása:



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



A gyermekekkel közösen végzett előkészületek során biztosítjuk a kulturált étkezés feltételeit. A szükséges eszközök (tányérok, evőeszközök, poharak, terítő, szalvéta) megfelelő méretben és mennyiségben elérhető helyen, biztonságosan tárolva rendelkezésre állnak. A feltálatott ételek elnevezését megtanítjuk a gyerekeknek, egy-egy ismeretlen étel bevezetésénél gondolunk arra, hogy a gyermek először kóstolja meg, így kedvesináló ismereteket nyújtunk az ételről. Nem erőltetjük az ételt, de kínálunk, ezzel igyekszünk megszerettetni az új ízeket. Megismertetjük a gyermekeket a természetes vitaminforrásokkal, gyümölcsökkel, zöldségfélékkel, a különböző ásványi anyagokban gazdag növényi magvakkal.

A különleges étrendet igénylő gyermekek étkeztetését a főzőkonyhákban történő egyeztetésekkel megoldjuk, fokozott figyelemmel kísérjük (tejérzékeny, lisztérzékeny, stb.) a gyermekek étkezését. Biztosítjuk a nap bármely szakában a folyamatos folyadékpótlást. Fokozott figyelmet fordítunk a gyerekek (közvetett módon a családok) étkezési szokásaira.

A betegségek megelőzésére nevelés:

Kiemelt óvónői feladat a fertőző betegségek megelőzésére nevelés. A megelőzés alapja a személyi higiénia betartása, a rendszeres kézmosás, zsebkendő használat, a közös használati tárgyak, játékszerek tisztántartása.

Célunk az egészségvédő jó szokások kialakítása. Feladatunk ismeretek közlésével, a helyes magatartás begyakoroltatásával a gyerekek felkészítése a gyakrabban előforduló betegségek megelőzésére, a védekezéshez szükséges magatartásformák begyakorlása.

A feltételek biztosítása:



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



A higiénés szabályok betartásával, a betegségek megelőzésével kapcsolatos helyes magatartási szokások begyakorlásával biztosítjuk a gyermeki szervezet általános védekezőképességének fokozását, a betegségmegelőzést. Ebben az időszakban a higiéniai szabályok betartására fokozottan odafigyelünk. (szellőztetés, zsebkendőhasználat, fertőtlenítés stb.)

A betegségek megelőzése érdekében az évszakoknak megfelelően megteremtjük a gyermekek edzéséhez, rendszeres mozgáshoz szükséges feltételeket, minden adódó lehetőséget kihasználunk a levegőzésre, sétára, kirándulásra. Az egészséges gyerekek védelmében az óvodában észlelt megbetegedéskor a gyermeket elkülönítjük, és gondoskodunk róla, hogy minél előbb megfelelő ellátásban részesüljön. A betegségből történő felgyógyuláskor a közösségbe való visszatérés szabályait érvényesítjük. Rendszeres kapcsolatot tartunk fenn az óvoda védőnőjével.

A mindennapi mozgás megvalósítása:

A modern kor és az azzal együtt járó technológiák a felnövekvő nemzedéket mozgásszegény életmódra kényszerítik. A fizikai teljesítmény romlása hosszú távon a szellemi képességek hanyatlásához vezethet.

Célunk a testmozgás, melyben a lábtorna kiemelt szerepet kap, a szabadban való tartózkodás igényének felkeltése, rendszeres testedzés szokássá alakítása, az egészséges életvitel megalapozása. Feladatunk a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a természetes mozgáskedv megőrzése, a szervezet edzése, a

rendszeres kondicionálás, ezen belül a testi erő és állóképesség fejlesztése, az időjáráshoz való

alkalmazkodás és a teherbíró képesség fejlesztése.

A feltételek biztosítása:

A tornára, a játékos mozgásra teremben és szabad levegőn, eszközzel és eszköz nélkül, spontán



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



vagy szervezett formában minden nap lehetőséget biztosítunk. Folyamatos feladatunk a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges szabályok megtanítása, valamint a gyerekek teherbíró képességének, fizikai fejlődésének, ügyességének, állóképességének nyomon követése. A mozgásfoglalkozások szervezésénél a legfőbb alapelveket érvényesítjük, így az életkori sajátosságokat és az egyéni képességeket messzemenően figyelembe vesszük. Lehetőség szerint szabadban szervezzük ezeket a tevékenységeket, és legnagyobb részben mozgásos játékok keretében valósítjuk meg, a feladatok fokozatos nehezítésével. Fokozottan ügyelünk a gyermekek biztonságérzetének kialakítására, a balesetvédelmi és higiéniai szabályok betartására. Elegendő, átlátható helyszín, biztonságos eszközök, jó szellőztetés, tiszta padló. Figyelemmel fordulunk a betegségből lábadozó, gyenge fizikumú gyerekek foglalkoztatására, illetve a kiemelt figyelmet igénylő gyerekekre.

Balesetek megelőzésére nevelés és elsősegélynyújtás:

Gyermekbalesetnek minősül minden olyan baleset, ami akkor történik, amikor a gyermek az óvoda felügyelete alatt áll. A gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről történő gondoskodás az óvodába történő belépéstől annak jogszerű elhagyásáig terjed, valamint az óvodán kívül tartott programok ideje alatt.

Célunk a gyermekek egészségének és testi épségének védelme. Feladatunk egészségvédő, balesetmegelőző ismeretek, egészségvédő készségek kialakítása, gyakorlása, ellenőrzés, folyamatos korrekció.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



A feltételek biztosítása:

Év elején és a továbbiakban szükség szerint megbeszéljük az óvoda belső és külső terének balesetvédelmi szabályait, a helyes és helytelen viselkedésmódokat. Megismertetjük gyermekeinkkel azokat a helyes magatartási formákat, amelyek betartására a balesetek elkerülése érdekében szükség van. Megismertetjük gyermekeinkkel a játékeszközök, valamint a tevékenységek során használt egyéb eszközök biztonságos használatát. Ezen eszközök használatának biztonságossá tétele gyakorlással történik olló, tű, kés, villa-. A közlekedés szabályainak megismertetését séták során a valós környezetben ismertetjük meg a gyerekekkel, szituációs, valamint szabályjátékok során gyakoroljuk. Az előírt szabályzók betartásával gondoskodunk az óvodában használatos vegyszerek zárható szekrényben/ helységben történő elhelyezéséről, és minden egyéb, a balesetvédelmi és tűzvédelmi utasításban foglalt tudnivaló betartásáról.

Az óvoda, és az óvodapedagógus feladatai:

A 20/2012. (VIII.31.) rendelet 168. §-a rögzíti, hogy a nevelési-oktatási intézményben a nyitvatartási időben biztosítani kell a gyermekek, tanulók felügyeletét, védelmét, figyelemmel a baleset-megelőzés szempontjaira. Olyan környezetet kell teremteni, amely alkalmas a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák kialakítására, és fejleszteni kell a gyermek, a tanuló biztonságra törekvő viselkedését.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



2. Pszichohigiénés egészségfejlesztés (lelki egészségfejlesztés)

A lelki egészségfejlesztés az óvodai nevelés mindennapos gyakorlatában nem tekinthető különálló feladatnak, hanem minden egyes nevelési mozzanatnak szerves része. A lelki egészség érdekében törekszik az optimális napirend, a szellemi munka higiénéjének megvalósítására, továbbá az egészséges életmód elveinek megfelelő életvitel igényének kialakítására.

Feladataa gyermekek szociális biztonságának, adottságainak, képességeinek, törekvéseinek, személyiségtulajdonságainak szabad kibontakozásának elősegítése, a tartós pszichés stressz feldolgozását, a harmonikus társkapcsolatok és az empátiás készség alakítását.

A pszichohigiénés egészségfejlesztés területei

- Egészséges életvezetés
- Stressz elhárítása
- Egészségre káros szokások megelőzése
- Érzelmi nevelés

Egészséges életvezetés

Az egészséges életvezetés óvodai tartalma az egészséges életmód szabályainak megtartását, a társas kapcsolatok zavarainak megelőzését, a korai prevenciót és az egészségtelen szokások korrekcióját jelenti.

Célunk, megóvni a gyermeket az idegrendszerére ható káros hatásoktól. Feladatunk az egészséges személyiségfejlődés biztosítása a gyermek idegrendszerének és lelki életének megóvása a káros hatásoktól, az idegrendszeri-pszichés túlterheléstől, kimerültségtől.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



A feltételek biztosítása:

Óvodai napirendünk kialakításánál minden esetben arra törekszünk, hogy biztosítsa a folyamatosságot, ugyanakkor rugalmas legyen. A napirend egyes tevékenységei biztosítják a gyermekek számára a cselekvés és a pihenés lehetőségét. A rendszeresen visszatérő és ismétlődő tevékenységek érzelmi biztonságot jelentenek a gyermekek számára. Törekszünk a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok kiépítésére és megőrzésére, az antiszociális viselkedésmódokat igyekszünk megelőzni vagy kezelni. (düh, harag, agresszió)

Stressz-elhárítás

A stressz a szervezetnek a külső ingerekhez való alkalmazkodó képessége, amely véges és kimeríthető. Elhárításának fontossága a károsodást előidéző, idegrendszert megterhelő, viselkedési zavarokat, pszichoszomatikus panaszokat okozó hatások elhárításában rejlik. Célunk az idegrendszeri,- lelki egészségvédelem. Feladatunk a stresszhelyzetek kiküszöbölése a stressz - hatások és helyzetek elkerülésével, illetve a stressz- hatások kompenzációja.

A feltételek biztosítása:

Törekszünk arra, hogy az óvoda külső és belső terei biztonságot sugározzanak, berendezési tárgyai a gyerekek méretéhez igazodjanak. Igyekszünk kiküszöbölni minden zavaró ingert, mint a folyamatos erős zajforrás, vibráló fény. Napirendünk minden esetben biztosítja a rendszerességet és a rugalmasságot. Kerüljük a sürgetést és a várakozást. A konfliktusokat igyekszünk csökkenteni, kizárjuk a megkülönböztetést és az agressziót. Nevelési elveink között kiemelt szerepet kap a beszélgetés, meghallgatás, személyre szóló figyelem.



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Egészségre káros szokások mellőzése

A pszichohigiénés nevelési feladatok körébe tartozik az egészségre káros szokások (alkoholfogyasztás, dohányzás), az indokolatlan mértékű gyógyszerfogyasztás és az egyre terjedő drogfogyasztás, az elhízás és a cukorbetegség megelőzése.

Célunk, hogy olyan egészségvédő modellt ismertessünk meg a gyermekekkel, mely későbbi életük során megvédi őket a káros szenvedélyektől. Feladatunk, hogy a gyermekek megismerjék az egészség megvédéséhez, megerősítéséhez vezető tevékenységeket, a helyes táplálkozás a testedzés, a személyi és környezeti higiénia fontosságát. Legjobb minta a jó példa, a helyes életvitel és harmonikus, derűs létünk.

Érzelmi nevelés

Az óvodás korú gyermek jellemző tulajdonsága a magatartás érzelmi vezéreltsége, ezért elengedhetetlen, hogy az óvodai élet során biztonság, otthonosság, derűs, szeretetteljes légkör vegye körül.

Célunk állandó értékrendünk megteremtésével az elvárt érzelmi, erkölcsi és közösségi normáknak megfelelő személyiségjegyek, viselkedési formák kialakítása. Feladatunk a gyermek képességeinek fejlesztésével optimális érzelmi és szociális attitűd megalapozása. A szeretet, a tisztelet közvetítésével érzelmi biztonság megteremtése, mely elősegíti az önbizalom, a pozitív énkép kialakulását.

A feltételek biztosítása:

Kiemelt feladatunk a gyermekek beilleszkedési képességének elősegítése, csoportba történő integrációja. Különös gonddal figyelünk a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, gyerekek beilleszkedésére. Teljes



Bajai Óvodaigazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



óvodai nevelésünket áthatja a gyermek- felnőtt tiszteletre épülő bizalmas, tapintatos és elfogadó viselkedése és a szeretet. Törekvésünk, hogy a gyermek- gyermek kapcsolatban is jelen legyenek ezek az értékek.

3. Szociohigiénés egészségfejlesztés

A szociohigiénés egészségfejlesztés az egészségnevelésnek a társas együttéléstől adódó feladatait öleli fel. Célunk, hogy a gyermeket a közösségbe való befogadásra, egyenértékű emberként való elfogadásra készítse elő, szeretetteljes együttműködésben való részvételre nevelje. Feladatunk, hogy zavartalan, kiegyensúlyozott pedagógiai légkörben harmonikus kapcsolatok alakítása az egyén és a közösség között.

A szociohigiénés egészségfejlesztés területei:

- Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés
- Egészségpropaganda

Esélyegyenlőség biztosítása és integráló nevelés

Célunk a gyerekek közösségbe való befogadása, egyenértékű emberként való elfogadása, szeretetteljes együttműködésben való óvodai légkör megteremtése. Feladatunk az óvodapedagógus részéről a máságnak a gyermekközösség irányába történő elfogadtatása, minden gyermeket ugyanazok a jogok illetik meg, származására, nemére, nemzetiségére, vallására, testi-lelki sérüléseire tekintet nélkül.

A feltételek biztosítása:

Biztosítjuk a biztonságos, szeretetteljes légkört, és az önérvényesítés helyes szabályainak kialakításán túl, az egymáshoz való alkalmazkodás helyes módját következetesen betartjuk.

Törekszünk arra, hogy a szervezett óvodai programokban minden gyermek azonos jogokkal

vehessen részt, ennek segítése minden óvodapedagógus feladata.



Bajai Óvodai Igazgatóság

OM:201655

6500 Baja, Oltványi utca 14.

E- mail: bajaiovi@gmail.com



Egészségpropaganda

Az óvodában az egészségpropaganda elsősorban a szülők felé irányul, segítségével az óvoda valamint a szülői ház egészségnevelésének összehangolására törekszünk (pl: dohányzás, drog, alkoholizmus elleni propaganda, a szív védelme, az egészséges táplálkozásra való figyelem felhívás, mozgásszegény életmód elkerülése, stb).

Célunk a betegségmegelőzés és egészségmegőrzés szokásainak alakítása, belső igénnyé fejlesztése.

Feladatunk modell értékű felnőtt viselkedési minta nyújtása.

Baja, 2023.09.01.